

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra rozvojových a environmentálních studií

Bakalárska práca



Egypt: priestorové vymedzenie a znalosti o ňom

Autor: Maroš Hečko

Vedúci práce: Doc. Mgr. Jiří PÁNEK, Ph.D.

Medzinárodné rozvojové a environmentálne štúdiá

Olomouc 2023

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že som bakalársku prácu vypracoval sám pod odborným vedením Doc. Mgr. Jiřího Pánka, Ph.D. a všetky použité zdroje som uviedol v zozname literatúry.

V Olomouci dňa 13. 4. 2023

.....

Maroš Hečko

Pod'akovanie

Veľká vďaka patrí môjmu vedúcemu práce pánovi Doc. Mgr. Jiřímu Pánkovi, Ph.D. za cenné rady, konzultácie, odborné vedenie, trpezlivosť, ktorú so mnou mal pri písaní mojej bakalárskej práce. Ďakujem celej Katedre rozvojových a enviromentálnich štúdií za vynikajúci prístup počas celej doby štúdia. V neposlednom rade ďakujem mojej rodine a priateľom za podporu pri štúdiu, ako aj písaní tejto práce.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Maroš HEČKO**
Osobní číslo: **R19401**
Studijní program: **B0588A330001 Mezinárodní rozvojová a environmentální studia**
Studijní obor: **Mezinárodní rozvojová a environmentální studia**
Téma práce: **Egypt: priestorové vymedzenie a znalosti o ňom**
Zadávací katedra: **Katedra rozvojových a environmentálních studií**

Zásady pro vypracování

V prvej časti sa autor zameria na charakteristiku územia štátu Egypt, kde priblíži tvar a rozmery celého územia štátu, jednotlivých úsekov hraníc a pobrežia, charakteristické rozmery, výhody a nevýhody polohy. V druhej časti sa pozrie na kultúru. V tretej časti rozoberie historický vývoj štátneho územia. V poslednej časti vykoná výskum, kde bude zisťovať znalosť študentov vybranej strednej školy zakresľovaním do slepej mapy jednotlivé časti, rieky, mestá, moria a pod. patriace pod Egypt. Bude porovnávať výsledky študentov naprieč ročníkmi, maturantmi z geografie a pod. Výskum sa zameria na analýzu priestorových znalostí o tejto zemi.

Rozsah pracovnej zprávy: **10 – 15 tisíc slov**
Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Jazyk zpracování: **Slovenština**

Seznam doporučené literatury:

- Marshall, T. (2018). *V zajetí geografie. Jak lze pomocí deseti map pochopit světovou politiku*. Praha: Rybka Publishers, 2018. 296 s. ISBN 978-80-87950-49-4.
- Kaplan, R. S. (2015). *Pomsta geografie*. Praha: Bourdon, 2015. 384 s. ISBN 978-80-905173-6-3.
- Bláha, J., & Pastuchová Nováková, T. (2013). Mentální mapa Česka v podání českých žáků základních a středních škol. *GeografieSborník CGS*, 118(1), 5976.
- Collier, P. (2005). How shall Africa be mapped? French and British responses to the needs of colonial mapping. In *International Cartographic Conference, A Coruna 2005*.
- Collier, P. (2006). The Colonial Survey Committee and the Mapping of Africa. Retrieved from http://www.icahistcarto.org/PDF/Collier_Peter_-_The_Colonial_Survey_Committee.pdf
- Drbohlav, D. (1991). Mentální mapa ČSFR - Definice, aplikace, podmíněnost. *GeografieSborník CGS*, 96(3), 163177.
- Gould, P. (1986). *Mental Maps*. Taylor & Francis.
- Olomo, R. O. (2005). The legacy of colonialism on mapping in Africa: with focus on Nigera. Retrieved from <http://www.cartesia.org/geodoc/icc2005/pdf/oral/TEMA16/Session 2/DR. R.O. OLOMO.pdf>
- Polišenská, V. A. (2006). Mentální mapy: Definice, výzkum a otázka prostorového rozhodování. *Československá Psychologie*, 1, 6470.
- Voženilek, V. (1997). Mentální mapa a mentální prostorové představy. *Geodetický a Kartografický Obzor*, 43(1), 914.
- SIWEK, Tadeusz. 2011. *Percepcje prostředí a mentální mapy ve výchově k péči o životní prostředí*. Praha: Česká geografická společnost.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Jiří Pánek, Ph.D.**
Katedra rozvojových a environmentálních studií

Datum zadání bakalářské práce: **27. dubna 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **22. dubna 2022**

L.S.

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 12. května 2021

Bibliografická identifikácia

Meno a priezvisko	Maroš Hečko
Názov práce	Egypt: priestorové vymedzenie a znalosti o ňom
Typ práce	Bakalárska
Pracovisko	Katedra rozvojových a environmentálnych štúdií
Vedúci práce	Doc. Mgr. Jiří Pánek, Ph.D.
Rok	2023

Abstrakt

Táto bakalárska práca sa zameriava na charakteristiku územia štátu Egypt z pohľadu tvaru štátneho územia, veľkosti štátneho územia a charakteristiky reliéfu. Zaoberá sa taktiež kultúrou v Egypte a historickým vývojom štátneho územia, ktoré poznáme dnes. Cieľom výskumu práce bolo zistiť znalosti o Egypte, a to študentov Evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici, rozdelených podľa pohlavia, zvolenia maturitného predmetu geografie či iných predmetov, typu podkladovej mapy a podobne. Na získanie dát od študentov bol použitý internetový dotazník v podobe satelitného snímku alebo slepej mapy s doplňujúcimi otázkami. Zistenia prieskumu boli prevedené do mentálnych máp, ktoré boli následne navzájom porovnávané. Bolo zistené, že výsledky sa do určitej miery líšia medzi vybranými kategóriami študentov. Najlepšie výsledky boli zistené u študentov, ktorí si zvolili ako maturitný predmet geografiu.

Kľúčové slová	Egypt, znalosti študentov, analýza máp, hodnotenie výsledkov
Počet strán	82
Jazyk	Slovenčina

Bibliographical identification

Name and surname	Maroš Hečko
Title	Egypt: spatial delimitation and knowledge about it
Typ of thesis	Bachelor
Department	Department of Development and Environmental Studies
Supervisor	Doc. Mgr. Jiří Pánek, Ph.D.
Year	2023

Abstrakt

This bachelor thesis focuses on the characteristics of the territory of the state of Egypt from the point of view of the shape of the state territory, the size of the state territory and the characteristics of the relief. It also deals with the culture in Egypt and the historical development of the state territory that we know today. The aim of the research work was to find out the knowledge about Egypt, that of the students of the Evangelical Gymnasium in Banská Bystrica, divided by gender, choice of graduation subject of geography or other subjects, type of background map, etc. An internet questionnaire in the form of a satellite image or blind map with additional questions was used to obtain data from the students. The findings of the survey were converted into mental maps, which were then compared with each other. The results were found to vary to some extent between the selected categories of students. The best results were found for students who chose geography as their graduation subject.

Keywords	Egypt, student knowledge, map analysis, evaluation of results
Number of pages	82
Language	Slovak

Zoznam grafických prvkov

Graf 1: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa pohlavia	37
Graf 2: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa veku	38
Graf 3: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa ročníkov	39
Graf 4: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa navštívenia Egypta	40
Graf 5: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa záujmu o Egypt vo voľnom čase	41
Graf 6: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa poznania či sledovania na sociálnych sieťach niekoho z Egypta	42
Graf 7: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa maturitných predmetov	44
Graf 8: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa typu bilingválneho štúdia	45
Obrázok 1: Vysvetlenie Wagnerovho indexu, Zdroj: Politická geografie (Fňukal, 2013)	15
Obrázok 2: Mapa Egypta zobrazujúca geografické oblasti, Zdroj: Landscapes and Landforms of Egypt (Embabi, 2018)	16
Obrázok 3: Územie Egypta v rokoch 1250–1516, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	21
Obrázok 4: Územie Egypta v rokoch 1517–1804, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	22
Obrázok 5: Územie Egypta v rokoch 1805–1867, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	26
Obrázok 6: Územie Egypta v rokoch 1868–1881, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	28
Obrázok 7: Územie Egypta v rokoch 1882–1914, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	29
Obrázok 8: Územie Egypta v rokoch 1915–1922, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	29
Obrázok 9: Územie Egypta v rokoch 1923–1952, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	30
Obrázok 10: Územie Egypta v rokoch 1953–1957, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	30
Obrázok 11: Územie Egypta v rokoch 1958–1961, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	31
Obrázok 12: Územie Egypta v rokoch 1962–1971, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	32
Obrázok 13: Územie Egypta v rokoch 1972–1977, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	33
Obrázok 14: Územie Egypta v rokoch 1978–1981, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	34
Obrázok 15: Územie Egypta v rokoch 1982–súčasnosť, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)	34
Obrázok 16: Súčasná vlajka Egypta, Zdroj: (Presidency.eg,2023).....	43
Obrázok 17: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení mesta Alexandria na mape	47
Obrázok 18: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení mesta Káhira na mape	47
Obrázok 19: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape	48
Obrázok 20: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape	48
Obrázok 21: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Sinajského polostrova na mape	49
Obrázok 22: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Násíroveho jazera na mape	49
Obrázok 23: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape.....	50
Obrázok 24: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Suezského zálivu na mape	50
Obrázok 25: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Suezského prielivu na mape	51
Obrázok 26: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Červeného mora na mape	51
Obrázok 27: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Stredozemného mora na mape	52
Obrázok 28: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Nílu na mape.....	52
Obrázok 29: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení mesta Alexandria na mape	53
Obrázok 30: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení mesta Káhira na mape	53
Obrázok 31: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape	54

Obrázok 32: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape.....	54
Obrázok 33: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Sinajského polostrova na mape.....	55
Obrázok 34: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape.....	55
Obrázok 35: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Násiroveho jazera na mape	56
Obrázok 36: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Suezského zálivu na mape	56
Obrázok 37: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Suezského prielivu na mape	57
Obrázok 38: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Červeného mora na mape	57
Obrázok 39: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Stredozemného mora na mape	58
Obrázok 40: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Nílu na mape.....	58
Obrázok 41: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení mesta Alexandria na mape.....	59
Obrázok 42: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení mesta Káhira na mape.....	59
Obrázok 43: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape.....	60
Obrázok 44: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape	60
Obrázok 45: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Sinajského polostrova na mape	61
Obrázok 46: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape	61
Obrázok 47: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Násiroveho jazera na mape.....	62
Obrázok 48: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Suezského zálivu na mape.....	62
Obrázok 49: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Suezského prielivu na mape.....	63
Obrázok 50: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Červeného mora na mape.....	63
Obrázok 51: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Stredozemného mora na mape.....	64
Obrázok 52: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Nílu na mape	64
Obrázok 53: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení mesta Alexandria na mape.....	65
Obrázok 54: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení mesta Káhira na mape.....	65
Obrázok 55: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape.....	66
Obrázok 56: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape	66
Obrázok 57: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Sinajského polostrova na mape	67
Obrázok 58: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape	67
Obrázok 59: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Násiroveho jazera na mape.....	68
Obrázok 60: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Suezského zálivu na mape.....	68
Obrázok 61: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Suezského prielivu na mape.....	69
Obrázok 62: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Červeného mora na mape.....	69
Obrázok 63: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Stredozemného mora na mape.....	70
Obrázok 64: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Nílu na mape	70
Obrázok 65: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení mesta Alexandria na mape	71
Obrázok 66: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení mesta Káhira na mape	71
Obrázok 67: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape	72
Obrázok 68: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape	72
Obrázok 69: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Sinajského polostrova na mape	73
Obrázok 70: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape.....	73
Obrázok 71: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Násiroveho jazera na mape	74
Obrázok 72: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Suezského zálivu na mape	74
Obrázok 73: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Suezského prielivu na mape	75

Obrázok 74: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Červeného mora na mape	75
Obrázok 75: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Stredozemného mora na mape	76
Obrázok 76: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Nílu na mape	76

Úvod	12
Ciele a metódy práce	13
1. Charakteristika územia štátu Egypt.....	14
1.1. Tvar štátneho územia	14
1.1.1. Wagnerov index	14
1.2. Veľkosť štátneho územia	15
1.3. Rozdelenie a charakteristika reliéfu	16
1.3.1. Údolie a delta Nílu	17
1.3.2. Západná púšť	17
1.3.3. Východná púšť	18
1.3.4. Sinajský polostrov	18
2. Ľudia a Kultúra	20
2.1. Populácia	20
2.2. Náboženstvo	20
2.3. Pyramídy.....	20
3. Historický vývoj štátneho územia	21
3.1. Vek mamlukov, 1250–1516	21
3.2. Osmanský Egypt, 1517–1805	22
3.2.1. Francúzska okupácia Egypta, 1798–1801.....	25
3.2.2. Impérium Muhammada Aliho 1805–1882	26
3.3. Britský protektorát 1882–1952.....	28
3.4. Násirove roky 1952–1970.....	30
3.5. Sádátov režim 1970–1981	32
3.6. Husní Mubáarak	33
4. Mentálna mapa.....	35
4.1. Využitie mentálnych máp pri výskume.....	35
5. Analýza a interpretácia dát z výskumu.....	36
5.1. Vyjadrenie odpovedí podľa pohlavia	36
5.2. Vyjadrenie odpovedí podľa veku	37
5.3. Vyjadrenie odpovedí podľa ročníku	38
5.4. Vyjadrenie odpovedí podľa navštívenia Egypta.....	39
5.5. Vyjadrenie odpovedí podľa zaujímania sa o Egypt vo voľnom čase	40
5.6. Vyjadrenie odpovedí podľa poznania či sledovania na sociálnych sieťach niekoho z Egypta.....	41

5.7.	Vyjadrenie odpovedí podľa troch základných farieb na egyptskej vlajke.....	42
5.7.1.	Egyptská vlajka	42
5.8.	Vyjadrenie odpovedí podľa maturitných predmetov	43
5.9.	Vyjadrenie odpovedí podľa typu bilingválneho štúdia	44
6.	Tvorba máp	46
7.	Analýza máp	47
7.1.	Porovnanie odpovedí podľa pohlavia	47
7.2.	Porovnanie odpovedí podľa navštívenia Egypta	53
7.3.	Porovnanie odpovedí podľa maturitných predmetov	59
7.4.	Porovnanie odpovedí podľa typu bilingválneho štúdia	65
7.5.	Porovnanie odpovedí podľa typu podkladovej mapy	71
7.6.	Hodnotenie výsledkov	77
	Záver	78
	Zoznam literatúry	79

Úvod

Jedným z najvýznamnejších národov v arabskom svete je Egypt. Hranice pretrvávali veky, kedy sa musel egyptský ľud vysporiadať s cudzími vládcami počas celej svojej histórie.

Tému svojej bakalárskej práce som si zvolil na základe významnosti štátu Egypt v arabskom svete, ale aj so záujmom vyskúšať si spracovať teoretické veci zo školy v praxi. Zaujímalo ma, aké vedomosti o Egypte majú študenti Evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici, pričom som tam sám v minulosti študoval.

Táto bakalárska práca je rozdelená na dve časti, teoretickú a praktickú. Teoretická časť práce je zameraná predovšetkým na charakteristiku súčasného štátneho územia Egypt, veľkosť územia, či rozloženie a vlastnosti reliéfu konkrétnych regiónov v Egypte. Nadväzuje na to kapitola o populácii, náboženstve a kultúre. Poslednou kapitolou v teoretickej časti je historický vývoj štátneho územia Egypt a jeho hraníc.

V praktickej časti prevedieme výskum, kde budeme analyzovať a porovnávať odpovede študentov na základe ich vyjadrení v internetovom dotazníku. Z deviatich otázok sme vybrali päť hlavných, z ktorých sme vyrobili mapy a tie navzájom medzi sebou porovnávali.

Ciele a metódy práce

Metódou pri písaní bakalárskej práce boli použité literárne rešerše z relevantných zdrojov, ktoré boli použité hlavne v teoretickej časti. V praktickej časti boli použité metódy analyzovania, porovnávania a vyhodnocovania výsledkov. Zber dát prebehol pomocou internetového dotazníka, ktorý mal formu mapy a 9 otázok. Tento dotazník bol vytvorený pomocou aplikácie PocityMapy.cz. Zber mentálnych máp autor uskutočnil v Banskej Bystrici v máji roku 2022. Za jeho prítomnosti bol predložený internetový dotazník študentom v počítačových učebniach za účelom zistiť, ako študenti rôznych kategórií vnímajú miesta v Egypte.

Primárnymi cieľmi bakalárskej práce boli v teoretickej časti priblížiť a charakterizovať Egypt, či už z hľadiska tvaru územia, reliéfu, kultúry alebo historického vývoja štátneho územia. V praktickej časti analyzovať a porovnávať, vyhodnocovať odpovede študentov Evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici, kde sme sa snažili zistiť rozdiely medzi jednotlivými skupinami študentov.

1. Charakteristika územia štátu Egypt

Egypt, taktiež označovaný dlhým tvarom ako Egyptská arabská republika, zaberá severovýchodný roh kontinentu Afriky a siaha do Ázie na Sinajský polostrov. Egypt sa nachádza medzi 22° a 32° severnej zemepisnej šírky a 25° a 37° východnej dĺžky. Najvýznamnejšou rovnobežkou, ktorá prechádza štátnym územím je Obratník Raka, čo znamená, že Egypt leží v tropickom a subtropickom podnebí, suchá krajina s málo zrážkami. Má maximálnu šírku 1 230 kilometrov od východu na západ a maximálnu dĺžku 1 100 kilometrov od severu na juh (Embabi, 2018).

Egypt má rozlohu 1 001 450 km² čím do značnej miery pripomína tvar štvorca. Z celkovej rozlohy tvorí 995 450 km² pevnina a 6 000 km² vodné plochy. Hranice na pevnine štátu sú tvorené celkovou dĺžkou 2 612 km a hranice pobrežia tvoria 2 450 km (CIA, 2021). Ohraničenie pobrežím tvorí na severe Stredozemné more a na západe Červené more (Embabi, 2018). Na pevnine Egypt hraničí s viacerými štátmi a ich dĺžka hraníc je rôzna. Najkratšiu tvorí hranica s pásmom Gazy o dĺžke 13 km, druhá najkratšia hranica je tvorená so štátom Izrael o dĺžke 208 km, hranica o dĺžke 1 115 km je tvorená s Líbyou. Najdlhšiu hranicu tvorí Egypt so štátom Sudán o dĺžke 1 276 km (CIA, 2021).

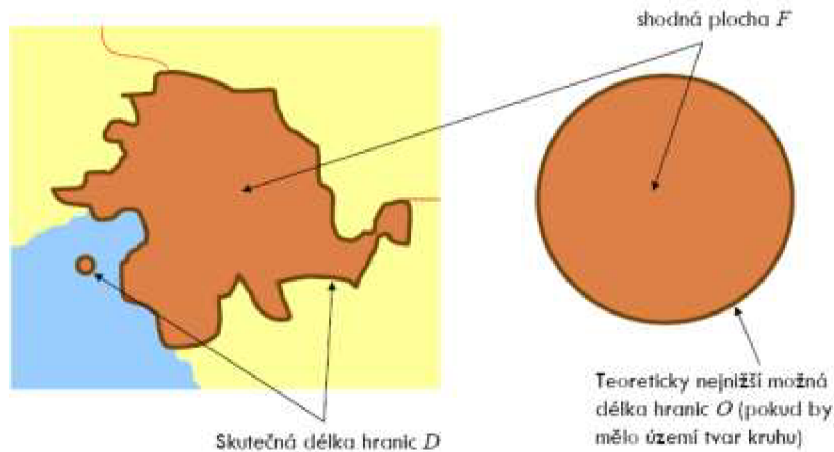
1.1. Tvar štátneho územia

Tvar štátneho územia je menej podstatný ako tvar komunikačnej siete, ktorá je zase často ovplyvnená tvarom štátneho územia. Keď sú hranice relatívne krátke a región kompaktný, často sa to považuje za žiaduce, napríklad výhoda obrany a pod. (Fňukal, 2013).

1.1.1. Wagnerov index

Na presnejšie definovanie tvaru štátu je možné použiť niekoľko numerických charakteristík. Wagnerov index a takzvaný index územnej kompaktnosti sú najzákladnejšie. Na charakteristiku územnej kompaktnosti štátu využijeme Wagnerov index. Porovnáva skutočnú dĺžku hraníc (pri prímorskom štáte sa spočíta dĺžka pobrežia s celkovou dĺžkou hranice) s teoreticky najkratšou dĺžkou hraníc (Fňukal, 2013).

Pri počítaní Wagnerovho indexu (W_i) štátu Egypt vychádzame z troch údajov, kde D je dĺžka hraníc a pobrežia štátu, O je obvod kruhu s rovnakou plochou akú má štát a F je plocha štátu (Fňukal, 2013).



Obrázok 1: Vysvetlenie Wagnerovho indexu, Zdroj: Politická geografie (Fňukal, 2013)

$$D = 5\,062 \text{ km}$$

$$O = 3\,547 \text{ km}$$

$$F = 1\,001\,450 \text{ km}^2$$

$$O = 2\pi \cdot r = 2\pi \sqrt{\frac{F}{\pi}} = 2\sqrt{\pi \cdot F}$$

$$Wi = \frac{D}{O}$$

$$Wi = \frac{5\,062}{3\,547}$$

$$Wi = 1,43$$

Výsledok Wagnerovho indexu vyšiel 1,43. Znamená to, že územie Egyptu je kompaktné a geometrický stred je približne v konštantnej vzdialenosti od hraníc a pobrežia (Fňukal, 2013).

1.2. Veľkosť štátneho územia

Veľkosť územia štátu je len kritériom, nemá priamy vplyv na vyspelosť alebo politickú silu štátu. Veľké štáty majú výhodu vyššej možnosti mať na svojom území strategické surovinové zdroje, ako aj výhody pri ochrane územia. Politické centrá sú často horšie dostupné ako v menších krajinách (Fňukal, 2013). Podľa Fňukala (2013) môžeme Egypt zaradiť do krajín s rozlohou od 350 000 km² do 2,5 mil. km², čo ju radí do krajín veľkých, ako sú napríklad Mexiko, Líbya, Ukrajina atď.

1.3. Rozdelenie a charakteristika reliéfu

Egypt môžeme rozdeliť do štyroch rôznych geografických oblastí. Medzi tieto oblasti patrí údolie a delta Nílu, Západná púšť, Východná púšť a Sinajský polostrov. Údolie a delta Nílu sú charakteristickou črtou Egypta. Západnú púšť charakterizujú náhorné plošiny, piesočné duny a depresie, zatiaľ čo Východná púšť je oblasť pohorí a dominujú jej od severu k juhu. Sinaj je územie trojuholníkového tvaru, ktoré je do značnej miery ohraničené morom. (Embabi, 2018) V nasledujúcich podkapitolách si bližšie priblížime každú z oblastí.



Obrázok 2: Mapa Egypta zobrazujúca geografické oblasti, Zdroj: *Landscapes and Landforms of Egypt* (Embabi, 2018)

1.3.1. Údolie a delta Nílu

Zhoršujúca sa kvalita vody a rastúci nedostatok vodných zdrojov sú najnaliehavejšie výzvy Egypta. Zástavba pôdy, rast poľnohospodárskej pôdy, likvidácia biotopov nadmerným spásaním alebo používaním agrochemikálií, ako aj znečistené biotopy, najmä mokrade v oblasti delty, sú hlavnými príčinami degradácie biodiverzity. (Meguid, 2016)

Údolie Nílu a delta Nílu sú najmenšie regióny v Egypte. Tvoria približne 3,5 percenta plochy, čo predstavuje 35 000 km² z celkovej rozlohy krajiny. Výrazným prvkom v geomorfológii Egypta je rieka Níl. Stály tok, ktorý preteká púštnou oblasťou, rozdeľuje krajinu na dve oblasti, ktoré sú západná a východná púšť. Dĺžka rieky Níl v Egypte predstavuje posledných 1 530 kilometrov. Celková dĺžka rieky Níl je 6 825 kilometrov. Hladina rieky klesá zo 114 m n. m. na egyptsko-sudánskej hranici na 84 m n. m. v Asuáne až do 18 m n. m. v Káhire. (Embabi, 2018)

Núbijský Níl kedysi putoval relatívne úzkym údolím a z oboch strán ho lemovali útesy. V súčasnosti je toto územie zaplavené vodou Násiroveho jazera, ktoré vzniklo výstavbou vysokej priehrady koncom 60. rokov dvadsiateho storočia. Jazero sa tiahne zhruba 500 kilometrov od Asuánu po Dalský katarakt v Sudáne a dosahuje hĺbku 180 metrov. (Embabi, 2018)

Východná strana údolia Nílu z Asuánu do Káhiry je vo všeobecnosti vyššia a strmšia oproti západnej strane. Väčšina dôležitých vádi, ktoré boli bývalé prítoky Nílu, pochádzajú z východnej strany údolia. Meandrujúci kanál s názvom Bahr Youssef tečie súbežne s riekou Níl na jej západnom okraji. (Embabi, 2018)

Údolie Nílu sa severne od Káhiry spája s deltou Nílu. Delta Nílu vďaka jej tvaru dostala pomenovanie Hérodotosom v roku 450 pred n. l. pri návšteve Egypta, keď si všimol veľkú podobnosť medzi tvarom gréckeho písmena D a tvarom Delty Nílu. Delta je veľká nánosová nížina, ktorú Níl rokmi vytvoril. Pozdĺž pobrežia Stredozemného mora bolo vybudovaných niekoľko plytkých lagún. (Embabi, 2018)

1.3.2. Západná púšť

Západná púšť predstavuje približne dve tretiny Egypta, čo predstavuje približne 681 000 km², rozprestiera sa od pobrežia Stredozemného mora na severe po egyptsko-sudánsku hranicu na juhu, asi 1073 km a od údolia Nílu na východe po egyptsko-líbyjskú hranicu na západe, šírka sa pohybuje medzi 600 a 850 kilometrami. (Zahran & Willis, 2009)

Celá Západná púšť je jednou z najsuchších oblastí sveta, s výnimkou malého pobrežného pásu Stredozemného mora, ktorý je najvlhkejšou oblasťou Egypta. Jeho extrémne sucho je spôsobené vzdialenosťou od morí a absenciou vysokých nadmorských výšok, ktoré by prirahovali dážď. (Zahran & Willis, 2009)

Homogenita povrchu, ktorá je výsledkom suchých podmienok, je ďalším významným prvkom fyziografie Západnej púšte. Vnútro náhornej plošiny je úplne prázdne, ostali len pláne a skaly, ktoré sú neúrodné a pokryté piesko. S výnimkou údolia Nílu a severných okrajov je tento povrch zriedka porušený nejakými zjavnými reliéfnymi prvkami. Západná púšť sa teda javí ako rozľahlá skalnatá plošina v strednej nadmorskej výške, kde jej priemerná nadmorská výška je 500 metrov. (Zahran & Willis, 2009)

Piesok unášaný vetrom sa zhromažďuje a vytvára pieskové duny, ktoré sú stredobodom krajiny. Väčšina tohto piesku pochádza z miocénnych hornín, ktoré tvoria najsevernejšie oblasti Západnej púšte. Tieto piesočné duny sa vždy pohybujú v smere prevládajúceho vetra. (Zahran & Willis, 2009)

1.3.3. Východná púšť

Východná púšť zaberá asi 22 % rozlohy Egypta, čo predstavuje 222 000 km². Na východe ju ohraničuje Červené more a Suezský záliv a na západe údolie Nílu. (Moneim, 2005)

Geologické zloženie východnej púšte tvoria sedimentárne aj kryštalické horniny. Masívne útvary tvorené prevažne metamorfovanými horninami, kyslými a zásaditými vyvrelinami a kryštalickými horninami sa rozprestierajú paralelne s Červeným morom. Núbijský pieskovec tvorí súvislý pás naprieč Východnou púšťou. (Moneim, 2005)

Hory, ktoré sa nachádzajú v tejto oblasti nie sú jedným súvislým pásmom, ale skôr sériou fragmentových kúskov oddelených panvami a hlbokými vádmi. Asi 30 vrcholov v tomto rozsahu presahuje výšku 1 000 m n. m. (Embabi, 2018)

1.3.4. Sinajský polostrov

Sinajský polostrov so svojím trojuholníkovým tvarom je považovaný za podoblasť východnej púšte, no má svoje špecifické črty. Na severe ho ohraničuje Stredozemné more, na západe Akabský záliv a palestínsko-izraelská hranica a na východe Suezský záliv a šija. Sinaj predstavuje asi 6 % celkovej rozlohy Egypta, čo znamená 61 000 km². Pobrežie Sinajského polostrova sa tiahne v dĺžke približne 700 kilometrov, čím je menej kontinentálny oproti

ostatným častiam Egypta. (Embabi, 2018) Sinaj je súčasťou saharského stredomorského regiónu a má skutočné púštne prostredie. Nachádza sa v suchom pásme severnej Afriky. Sezónne trendy teplôt, zrážok a relatívnej vlhkosti sú porovnateľné s trendami v oblasti Stredozemného mora. (Ayyad et al, 2000)

Severnú Sinajskú púšť pokrýva Liparské piesočné more s rozlohou približne 12 000 km². Rozprestiera sa od severnej Negevskej púšte až po deltu Nílu. pozdĺž najjužnejších okrajov kofají, ktoré zanechali zimné búrky. (Tsoar, 1995)

V severnom Negeve spadne v priemere 100 až 200 mm zrážok ročne. Sinajské pieskové duny sú bez vegetácie, s výnimkou tenkej vrstvy v medzi dunových oblastiach. Až na oblasť niekoľkých hôr a svahov, kde je viditeľná surová skala, krajinu pokrývajú predovšetkým piesočné duny. (Tsoar, 1995)

Svahy, terasy, rokliny a hrebene sú štyri základné typy reliéfu, ktoré sa nachádzajú v tejto oblasti. Hora svätej Katarína má vďaka svojej vysokej nadmorskej výške najchladnejšie podnebie na celom Sinaji. (Ayyad et al, 2000)

2. Ľudia a Kultúra

Kultúra môže znamenať akúkoľvek formu konvenčného správania, ktorá je jedinečná pre konkrétnu spoločnosť, skupinu spoločností, konkrétnu rasu, konkrétny región alebo konkrétne časové obdobie. (Brumann, 1999)

2.1. Populácia

Populácia v Egypte pre rok 2020 predstavuje 102 334 404 obyvateľov, čo ju radí v rebríčku najľudnatejších štátov sveta na 14. miesto. (Worldometers.info, 2023)

Káhira je najľudnatejším a hlavným mestom Egypta so 7,7 miliónmi obyvateľov. Za ním nasleduje Alexandria s počtom obyvateľov 3,8 milióna. Tretím najväčším mesto je Giza, ktorá má 2,4 milióna obyvateľov. (Worldometers.info, 2023)

Plodnosť na úrovni náhrady je reprezentovaná celkovou mierou plodnosti (TFR) 2,1, čo je priemerný počet detí na jednu ženu potrebný na to, aby sa každá generácia mohla presne nahradiť bez pomoci medzinárodnej imigrácie. Domáca populácia sa zmenší, ak hodnota klesne pod 2,1. V roku 2020 bola celková miera plodnosti na úrovni 3,3, čo znamená, že domáca populácia stále rastie. (Worldometers.info, 2023)

2.2. Náboženstvo

Väčšina vedcov a mediálnych zdrojov tvrdí, že viac ako 90 % populácie tvoria sunnitskí moslimovia a 10 % kresťania. Podľa kresťanských predstaviteľov je koptská pravoslávna cirkev domovom asi 90 % kresťanov. Menej ako 2 % populácie sa skladá z iných kresťanských spoločenskostí. Sú to napríklad anglikánske/biskupské, arménske apoštolské, katolícke a pravoslávne cirkvi. (Office of International Religious Freedom, 2021)

2.3. Pyramídy

Neoddeliteľnou súčasťou egyptskej kultúry sú určite aj pyramídy. Pyramídy slúžili ako hrobky egyptských faraónov. Sú to najväčšie kamenné stavby zo starovekého. Niektorí historici veria, že pyramídy boli postavené v tvare kužeľa, pretože boli navrhnuté ako štartovacia rampa. Predpokladalo sa, že duch zosnulého faraóna, ktorý bol pochovaný v hrobke pyramídy by mohol vystúpiť na oblohu a prebývať medzi hviezdami. Iní historici veria, že pyramídy boli postavené ako kamenné schody, ktoré tvorili schodisko do neba. (Edwards, 1955)

3. Historický vývoj štátneho územia

V nasledujúcich podkapitolách si bližšie priblížime historický vývoj štátneho územia. Začneme obdobím od veku mamlukov, ktorý začal v roku 1250 a dostaneme sa až po súčasný tvar štátneho územia Egypt, ktorý poznáme dnes.

3.1. Vek mamlukov, 1250–1516

Obdobie mamlukov môžeme rozdeliť do dvoch období. Prví mamlukovia, ktorí vládli v rokoch 1250 až 1382, boli známi ako Bahri, čo znamená riečny, pretože ich kasárne sa nachádzali na nílskom ostrove Roda. (Marsot, 2007)



Obrázok 3: Územie Egypta v rokoch 1250–1516, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

Ranné obdobie mamlukov sa vyznačovalo centralizovaným systémom vládnutia, s jediným mamluckým sultánom, ktorý vládol krajine a presadzoval svoju autoritu nad zvyškom mamlukov. Vláda v druhom období bola založená na decentralizovanom systéme, v ktorom bol sultán skôr primus inter pares ako nositeľ autority. Tieto dve obdobia vlády viedli k vytvoreniu nielen vládnej štruktúry, ale aj inštitúcie – otrokárskej oligarchie – ktorá pretrvala stáročia. (Marsot, 2007)

Al-Zahir Baibars bol zakladateľom dynastie Bahri a ríše mamlukov. Jeho ríša sa po dobytí Sýrie rozprestierala od pohoria Taurus až po Egypt a bola udržiavaná v bezpečí systémom pevností a posádok. (Marsot, 2007)

V rokoch 1382 až 1517 dominovali mamlukovia z Burgi. 24. augusta 1516 sa stretli na planine Marj Dabiq severne od Aleppa s Osmanskou armádou a mamlukovia boli porazení. 23. januára 1517 Osmania premohli mamlukov a obsadili Káhiru. Novým vládcom Egypta sa stal Khair Bey, ktorý bol podplatený Osmanmi a teraz bol za svoju zradu odmenený prominentným postavením. (Marsot, 2007)

Egypt bol opäť zredukovaný na štatút provincie v rámci väčšej ríše, ktorá zdieľala rovnaké náboženstvo, ale líšila sa jazykom a etnickou príslušnosťou. Osmania nerozdelili Egypt na samostatné provincie, ale zachovali si ho ako jeden celok, ktorý zostal odlišný od ostatných provincií Osmanskej ríše, pričom podliehal ríši a zdieľal náboženské a jazykové príbuznosti s ostatnými provinciami. (Marsot, 2007)

3.2. Osmanský Egypt, 1517–1805

Osmanský sultán Selim I. opustil národ po dobytí Egypta v roku 1517, bol sultánom Osmanskej ríše do roku 1520, keď sa jeho nástupcom stal Sülejman I., ktorý vládol do roku 1566. Veľký vezír Yunus Pasha získal miesto guvernéra Egypta. Sultán však čoskoro zistil, že Yunus Pasha vytvoril vydieračský a úplatkársky syndikát a dal úrad Hayır Beyovi, bývalému guvernérovi Mamlukov v Aleppe, ktorý prispel k osmanskému víťazstvu v bitke pri Marj Dabiq. (Pitcher, 1972)



Obrázok 4: Územie Egypta v rokoch 1517–1804, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

Najväčšou osmanskou provinciou bol Egypt. Jeho strategický a ekonomický význam bol pre ríšu enormný. Osmania, verní svojej politike pragmatizmu, flexibility a hospodárnosti, považovali Egypt za výnimočný prípad. Systém timar¹, ktorý zvyčajne spečatil plnú integráciu provincie do ríše, nebol aplikovaný na Egypt. Osmanská ríša získala dobytím Egypta značnú ekonomickú a finančnú výhodu. Hlavné príjmy pramenili z pozemkovej dane, mestskej dane a z cla. Okrem toho Egypt zásoboval osmanské ťaženie rôznymi tovarmi a spotrebným materiálom. Dostávali dodávky cukru, ryže, šošovice a kávy, ako aj pušný prach, špagáty a šnúry pre armádu a námorníctvo. (Winter, 1998)

Paša, alebo guvernér slúžil ako zástupca sultána a bol osobne zodpovedný za ochranu a záujmy štátu., ako to bolo aj vo väčšine osmanských provincií. Bol príjemcom prakticky všetkých ediktov, ktoré sultán poslal do provincie o takmer všetkých záležitostiach. Počas šesnásteho a začiatku sedemnásteho storočia sa guvernér volal Misir beylerbeyi, vykonával administratívne práce cez Diwan, čiže štátnu radu, ktorá sa schádzala štyrikrát do týždňa a bola podľa vzoru sultánovho Diwanu v Istanbule. Paša bol vymenovaný na rok, hoci ich zmluvy sa často predlžovali o ďalšie dva alebo tri roky. Stalo sa aj to, že paša bol odvolaný už po niekoľkých mesiacoch vo funkcii. Typická funkcia počas daného obdobia trvala dva alebo tri roky. Vezír Sulayman Pasha (1525–1538), ktorý slúžil dlhší čas s výnimkou obdobia necelých dvoch rokov, keď bol nasadený na námornú výpravu do Indického oceánu, a jeho nástupca Da'ud Pasha, ktorý zomrel v úrade po jedenástich rokoch, boli výnimkou (1538–1549). Niektorí boli veľkorysí a benevolentní, iní sebeckí a utláčajúci ľud. (Winter, 1998)

Všetky osmanské provincie prešli v priebehu sedemnásteho storočia výraznou transformáciou, keďže ríša dospela ku koncu fázy neustálej územnej expanzie, ktorá trvala od polovice pätnásteho storočia do konca šesnásteho storočia. (Hathaway, 1998)

Osmanský charakter zmenili krízy na konci 16. storočia. Cisárska pokladnica meškala s výplatou cisárskych vojsk a znehodnotila osmanskú striebornú mincu (aqcha), čo viedlo k povstaniu vojakov. Na vidieku inflácia a preľudnenie prinútili roľníkov a veľkostatkárov opustiť ich majetky. V rovnakom čase ako tento prevrat nastal, nasledoval rad nákladných bitiek proti Habsburgovcom (1593–1606), ktoré vyústili do patovej situácie. Vzbury jalali (celali) sú súhrnným názvom pre vlnu bezprávia, ktorá nasledovala na konci 16. storočia.

¹ Timar bol administratívny a fiškálny systém podporujúci územnú armádu kavalérie, ktorá by vždy mala byť pripravená na pripojenie sa do kampaní.

Stručne povedané, Osmanská ríša sa v reakcii na krízy z konca šestnásteho storočia zmenila z vojenského dobyvateľského štátu na byrokratický štát a baštu sunnitského islamu. (Hathaway, 1998)

Väčšina osmanských vojenských úspechov v 17. storočí, vrátane dobytia Kréty v roku 1669 a znovu dobytia Bagdadu Muradom IV. v roku 1638, prispela k upevneniu nadvlády ríše nad šiitským kráľovstvom Safavid v Iráne a vo východnom Stredomorí. Trvalo až do polovice devätnásteho storočia, kým Osmani znovu ovládli Jemen. (Hathaway, 1998)

Neúspech vo Viedni v roku 1683, keď habsburská ríša a jej spojenci prelomili osmanské obliehanie mesta a prehnaní sa cez časť osmanského územia siahajúceho od Uhorska po Belehrad, znamenal záver tejto tendencie. Vďaka tejto porážke došlo k prerozdeleniu veľkého počtu osmanských vojakov, pričom mnohí z nich odišli hľadať šťastie do Egypta. Primárna úloha Egypta v Osmanskej ríši počas sedemnásteho storočia sa v dôsledku týchto zmenených okolností zmenila z miesta prechodu a zdroja vojenskej pracovnej sily na úlohu hlavného zdroja príjmov pre cisársku pokladnicu a poskytovateľa zásob pre každoročnú výpravu pútnikov do svätých miest Mekka a Medína. (Hathaway, 1998)

V priebehu sedemnásteho storočia prešiel Egypt rôznymi zmenami, pokiaľ ide o jeho obyvateľstvo, hospodárstvo a armádu. Keď sa rast Osmanskej ríše zastavil a vnútorná migrácia bola vyvolaná ekonomickými a vojenskými problémami, mnohé z nich však boli súčasťou väčších trendov, ktoré boli všadeprítomné v celej ríši. Mobilita osmanského vojenského a administratívneho personálu slúžili na užšiu integráciu Egypta s ríšou ako celkom. (Hathaway, 1998)

Počas osemnásteho storočia sa Egypt naďalej uberal smerom k nezávislosti a zároveň prechádzal k individuálnej vláde. V európskom strategickom plánovaní sa Egypt dostal na popredné miesto. Hoci mal Egypt privilegovanú geografickú polohu, mal aj vlastnú prosperujúcu ekonomiku. Egyptská ekonomika zostala silná a stala sa najbohatšou a najvýznamnejšou osmanskou provinciou, pretože sa rozptýlila aj do iných častí Osmanskej ríše, čoraz viac do európskych štátov túžiacich po jej obchode. Ekonomika podporovala bohatstvo vyšších a stredných tried, výrazný rast populácie a expanziu Káhiry a prístavných miest. (Crecelius, 1998)

Melchitskí kresťania migrovali zo Sýrie začiatkom roku 1720 a po zvyšok storočia bývali v hlavných egyptských obchodných centrách, najmä v prístavoch. V priebehu niekoľkých desaťročí nahradili židovskú menšinu, ako colníkov v prístavoch. Tieto

prosperujúce kupecké rodiny, ktoré aktívne udržiavali úzke väzby s Francúzmi a ich obchodom sa nachádzali v okolí pobrežia Levanty vyzvali Francúzov o kontrolu nad obchodom regiónu s Európou. Okrem toho zohrali veľkú úlohu v úsilí o otvorenie trasy Červeného mora, najmä prístavu Suez. (Crecelius, 1998)

Obdobie rokov 1736–1780 sa spája s veľmi prosperujúcim obdobím. Politická, sociálna a ekonomická stabilita Egypta slúžila ako základ tejto prosperity. Obchod s Európou, ale najmä s Francúzskom neustále rástol. Hlavným vývozným artiklom z Egypta bola naďalej káva. (Crecelius, 1998)

Od roku 1780, keď beduíni² prepadli a drancovali karavány obchodníkov, domáci aj európski obchodníci utrpeli vážne straty. Zavádzanie vysokých daní na farmárov, ktorí boli už teraz nadmerne zdaňovaní. Vysoké dane na kávu a korenie spôsobili pokles množstva tohto tovaru, ktorý sa dostal do Suez a Káhiry, čo malo za následok nižšie príjmy. (Crecelius, 1998)

Mnoho ľudí opustilo krajinu alebo protestovalo proti vysokým daniam. Horný Egypt, ktorý už bol pod kontrolou káhirskej vlády, ktorá často spôsobovala nedostatok potravín v hlavnom meste blokováním dodávok obilia smerujúcich na sever. Krajina sa zmenila, lúpeže boli bežné, záškodníci si užívali rabovanie, neexistovala žiadna bezpečnosť a po cestách sa dalo prejsť len s ochranným sprievodom a to tiež s veľkým rizikom. Egypt sa stal počas týchto rokov pre bežnú populáciu veľmi obťažný. (Crecelius, 1998)

3.2.1. Francúzska okupácia Egypta, 1798–1801

Egyptský potenciál pre obchod a poľnohospodárstvo, ako aj jeho geopolitický význam pre anglo-francúzske súperenie, boli dva hlavné dôvody, prečo sa Francúzsko snažilo získať kontrolu nad krajinou. Francúzski obchodníci sa počas osemnásteho storočia starali o väčšinu európskeho obchodu s Egyptom. Zo strategického hľadiska by francúzska kontrola nad Egyptom mohla použiť na ohrozovanie britských obchodných záujmov v regióne a zablokovať britskú cestu do Indie. (Dykstra, 1998)

Francúzska invázna armáda vedená Napoleonom sa vylodila v Alexandrii 1. júla 1798. Francúzske sily vstúpili do Káhiry 25. júla po tom, čo ľahko obsadili Alexandriu. Iba delta Nílu a Káhira boli pod francúzskou kontrolou. Okrem toho, v snahe poraziť Napoleona, Spojené kráľovstvo a Osmanská ríša spojili svoje sily. (Dykstra, 1998)

² Buduíni sú členovia arabských nomádskych kmeňov, obývajúci prevažne púšte.

Francúzske lode boli zničené britskou flotilou a odrezali Napoleonových vojakov v Egypte. V septembri vyhlásil sultán Selim III vojnu Francúzsku a v októbri sa obyvatelia Káhiry vzbúrili proti Francúzom. (Dykstra, 1998)

V máji 1799 Napoleon napadol Sýriu, aby zabránil osmanskej invázii, ale jeho vojaci nedokázali dobyť Acre v Palestíne a stiahli sa. V auguste Napoleon tajne odišiel z Egypta do Francúzska s veľmi malou posádkou, pričom nechal svoju armádu a velenie na generála Klebera. Po sýrskom atentáte na Klebera prevzal velenie generál Menou. V júni 1801 francúzske sily v Káhire kapitulovali a to isté urobil aj Menou začiatkom septembra v Alexandrii. Posledné francúzske sily opustili Egypt koncom septembra. (Dykstra, 1998)

3.2.2. Impérium Muhammada Aliho 1805–1882

Potom, čo Francúzi opustili Egypt, osmanská armáda zostala v krajine. Muhammad Ali, ktorý prišiel do Egypta ako mladší veliteľ albánskych síl, sa v roku 1803 stal veliteľom. Muhammad Ali, o ktorom sa hovorí ako o „zakladateľovi moderného Egypta“, dokázal prevziať moc v Egypte vďaka svojim vodcovským schopnostiam a politickej dôvtipnosti. V júni 1805 vymenovali Muhammada Aliho za guvernéra Egypta. Muhammad Ali bol muž s vysokými cieľmi. Chcel tiež nezávislosť Egypta od Osmanskej ríše a chápal, že nezávislosť Egypta si vyžaduje ekonomickú aj vojenskú silu. (Dodwell, 2011)



Obrázok 5: Územie Egypta v rokoch 1805–1867, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

Základom plánu rastu Muhammada Aliho bolo poľnohospodárstvo. Zväčšil obrábanú plochu a pestoval plodiny vrátane bavlny, ryže, indiga a cukrovej trstiny, ktoré boli určené na export. Prebytočný príjem získaný z poľnohospodárskej produktivity sa použil na zapltenie projektov infraštruktúry, ako sú kanály, priehrady a hrádze, ako aj na podporu vojenského a priemyselného rastu. Pre rozvojové ciele bolo nevyhnutné, aby štát získal monopol na poľnohospodárske zdroje. Prakticky to znamenalo, že roľníci dostali inštrukcie, aké plodiny majú pestovať, koľko ich majú a kde ich majú pestovať. Aby sa vláda vyhla sprostredkovateľom, nakupovala priamo od roľníkov a predávala priamo zákazníkovi. Muhammad Ali bol tiež oddaný priemyselnému pokroku Egypta. Muhammad Ali sa tiež zaviazal k priemyselnému rozvoju Egypta. Vláda zriadila moderné továrne na tkanie bavlny, hodvábu a vlny. (Dodwell, 2011)

Inváziou do Sýrie v roku 1831 a pokusom o odtrhnutie sa od Osmanskej ríše ohrozil Muhammad Ali britskú stratégiu, ako aj jej vojenské a obchodné záujmy v regióne. Egyptskú inváziu do Sýrie údajne vyvolala sultánova neochota poskytnúť Muhammadovi Alimu Sýriu a Moreu (Peloponéz) výmenou za jeho podporu pri zmarení gréckej vojny za nezávislosť koncom 20. rokov 19. storočia. Veľmoci – Británia, Francúzsko, Rakúsko, Rusko a Prusko sa spojili s osmanskou vládou, aby vyhnali egyptské sily zo Sýrie. Egyptská armáda bola nútená ustúpiť do Egypta a Mohamed Ali bol nútený pristúpiť na britské požiadavky. (Dodwell, 2011)

Po porážke v Sýrii Muhammad Ali naďalej vládol Egyptu. Ku koncu jeho vlády postupne zostarol a jeho najstarší syn Ibrahim požiadaval osmanskú vládu, aby bol vymenovaný za guvernéra, pretože jeho otec to nedokázal. Ibrahim bol však vážne chorý na tuberkulózu a vládol iba šesť mesiacov, od júla do novembra 1848. Muhammad Ali zomrel v auguste 1849. (Dodwell, 2011)

Ibrahima nahradil Abbás Hilmi I., úprimný tradicionalista, ktorý netúžil uskutočniť rozvojové zámery svojho starého otca Muhammada Aliho. Zatiaľ čo Abbás opovrhoval Európanmi, povolil výstavbu železničného spojenia spájajúceho Alexandriu a Káhiru, čo napomáhalo britskej imperiálnej komunikácii s Indiou. (Toledano, 1991)

Said, štvrtý syn Muhammada Aliho, sa stal nástupcom Abbása. Pokračoval v práci svojho otca v oblasti zavlažovania, vzdelávania a poľnohospodárstva. V roku 1858, keď bol pri moci, bola prijatá prvá egyptská pozemková legislatíva spravujúca pôdu v súkromnom vlastníctve. Tým, že Said umožnil vlastníkom pôdy slobodne sa rozhodnúť, aké plodiny budú

pestovať, a právo voľne disponovať s ich produkciou, rozložil poľnohospodárske monopoly svojho otca. (Toledano, 1991)

Said bol priateľom francúzskeho inžiniera Ferdinanda de Lessepsa, ktorý mu v roku 1854 dal povolenie vybudovať kanál spájajúci Červené more so Stredozemným, ale až o trinásť rokov neskôr bol projekt dokončený. V roku 1863 vystriedal Saida Isma'il, ktorého vláda viedla k obrovskému dlhu voči európskym bankám a nespokojnosť obyvateľstva kvôli vysokým daniam. Tiež sa 2-krát pokúsil dobyť Etiópiu, ale neúspešne. Egypt bol stále súčasťou Osmanskej ríše, ale sultánova skutočná kontrola v údolí Nílu bola minimálna. (Toledano, 1991)



Obrázok 6: Územie Egypta v rokoch 1868–1881, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

3.3. Britský protektorát 1882–1952

Britská nepriama vláda trvala od roku 1882, keď Briti v septembri úspešne porazili egyptskú armádu pri Tel el-Kebir a prevzali kontrolu nad národom, až po egyptskú revolúciu v roku 1952, ktorá ustanovila Egypt ako republiku. (Tignor, 2011)



Obrázok 7: Územie Egypta v rokoch 1882–1914, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)



Obrázok 8: Územie Egypta v rokoch 1915–1922, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)



Obrázok 9: Územie Egypta v rokoch 1923–1952, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

3.4. Násirove roky 1952–1970

Gamal Abdel Nasser Hussein bol egyptský politik, ktorý pôsobil ako druhý prezident Egypta od roku 1954 až do svojej smrti v roku 1970. V roku 1952 Násir viedol egyptskú revolúciu a nasledujúci rok uzákonil významné pozemkové reformy. (Tignor, 2011)



Obrázok 10: Územie Egypta v rokoch 1953–1957, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

Po tom, čo sa ho v roku 1954 pokúsil zabiť člen Moslimského bratstva, dal prezidenta Mohameda Naguiba do domáceho väzenia a ujal sa úradu. V júni 1956 bol právoplatne zvolený za prezidenta. (Tignor, 2011)

Po znárodnení Suezského prieplavu a víťazstve v následnej Suezskej kríze sa Násirova reputácia v Egypte a arabskom svete zvýšila. V rokoch 1958 až 1961 vytvoril so Sýriou Zjednotenú arabskú republiku. (Tignor, 2011)



Obrázok 11: Územie Egypta v rokoch 1958–1961, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

V marci 1965 nastúpil druhýkrát do úradu prezidenta po tom, čo bolo jeho politickým rivalom zakázané kandidovať. Po porážke Egypta Izraelom v šesťdňovej vojne v roku 1967 Násir rezignoval, ale po ľudových demonštráciách, ktoré požadovali jeho obnovenie, sa vrátil do úradu. Násir sa zvolil za predsedu vlády v roku 1968. Zomrel na infarkt krátko po summite Ligy arabských štátov v roku 1970. (Tignor, 2011)



Obrázok 12: Územie Egypta v rokoch 1962–1971, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

3.5. Sádátov režim 1970–1981

Funkciu prezidenta prevzal Násirov viceprezident Sádát, ktorý bol tiež dôstojníkom. V októbri 1973, Sádát viedol vojnu proti Izraelu s využitím svojho zlepšeného postavenia, čím otvoril novú kapitolu v histórii Egypta. Októbrová vojna v roku 1973 znamenala začiatok obdobia Sádáta. Vzhľadom na pretrvávajúce napätie v zóne Suezského prielavu nebol sýrsko-egyptský útok zo 6. októbra žiadnym prekvapením. Izraelčania zatlačili Egyptčanov a Sýrčanov späť, len čo sa Spojené štáty vzdali svojej neutrality a dodali Izraelu významný vzdušný transport vojenských zdrojov. (Tignor, 2011)



Obrázok 13: Územie Egypta v rokoch 1972–1977, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

Arabská socialistická únia zanikla, keď Sádát v júli 1977 vyhlásil, že vytvorí vlastnú stranu, Národnú demokratickú stranu (NDP). Členovia radikálneho hnutia Al Jihad zabili Sádáta 6. októbra 1981. (Tignor, 2011)

3.6. Husní Mubárak

Husní Mubárak, nástupca Sádáta, získal jednoznačné víťazstvo v národnom referende 24. októbra 1981. V dôsledku toho sa Mubarak pokúsil nájsť strednú cestu medzi protichodnými ideológiami Násira a Sádáta. (Tignor, 2011)

Spolu s vnútornými iniciatívami sa Mubarak zameril na získanie Sinajského polostrova späť pre Egypt a privedenie jeho národa späť do arabského centra. (Tignor, 2011)



Obrázok 14: Územie Egypta v rokoch 1978–1981, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

Rozhodnutie arabského summitu v novembri 1987 umožnilo arabským národom obnoviť diplomatické styky s Egyptom. Summit ukázal, že Mubarak uspel pri privedení Egypta späť do arabského centra a prispel k vytváraniu mieru na Blízkom východe. (Tignor, 2011)



Obrázok 15: Územie Egypta v rokoch 1982–súčasnosť, Zdroj: YouTube (upravené autorom, 2022)

4. Mentálna mapa

Prvými tvorcami mentálnych máp P. Gould a K. Lynch, ktorí vytvorili mentálne mapy pomocou slov „preferencia“ a „percepcia“. Tvrdia, že existujú dve základné formy myšlienkových máp, gouldovská a lynchovská varieta. Tieto skupiny chápu mentálne mapy rôznymi spôsobmi. (Voženílek, 1997)

Takzvaná mapa preferencií je podľa Gouldovho typu vyjadrením priestorových preferencií človeka pre konkrétne oblasti, lokality, či už sú tieto preferencie pozitívne alebo negatívne. V tomto prípade je mapa skonštruovaná len sekundárne prepisom verbálnych údajov na mapy pomocou línií, kartografov, diagramov atď. (Voženílek, 1997)

Lynchova, takzvaná percepčná mentálna mapa ilustruje, ako ľudia vidia priestor z hľadiska jeho veľkosti, priestorovej orientácie, rozloženia prvkov, kľúčových miest, topológie atď. Konečným výsledkom je obrázok, diagram alebo konkrétny náčrt. (Voženílek, 1997)

4.1. Využitie mentálnych máp pri výskume

V modernom svete sa mentálne mapy používajú čoraz častejšie, najmä pri preklade abstraktných priestorových pojmov do konkrétnych zobrazení. Používajú sa aj na kontrolu znalostí geografických názvov, ako aj priestorového ukotvenia týchto názvov v kognitívnych mapách. (Bláha, 2013)

Mentálne mapy študentov Evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici, kde určovali miesta súvisiace s Egyptom, boli posudzované autorom pomocou GIS (geografických informačných systémov), konkrétne softvérom QGIS. Mentálne mapy boli použité ako hlavný nástroj pre cieľ šetrenia. Hlavným druhom mentálnej mapy, ktorá bola použitá v tomto prieskume bola komparatívna mentálna mapa.

Komparatívna mentálna mapa, bola použitá na porovnanie kognitívneho vedomia s realitou a na snahu reprezentovať konkrétny priestor a objekty v ňom umiestnené, vrátane ich usporiadania a kategorizácie. Množstvo, veľkosť, poloha, vzdialenosť, smer atď. Vyššie uvedené komponenty sú zobrazené na tomto špecifickom type mapy. (Bláha, 2013)

5. Analýza a interpretácia dát z výskumu

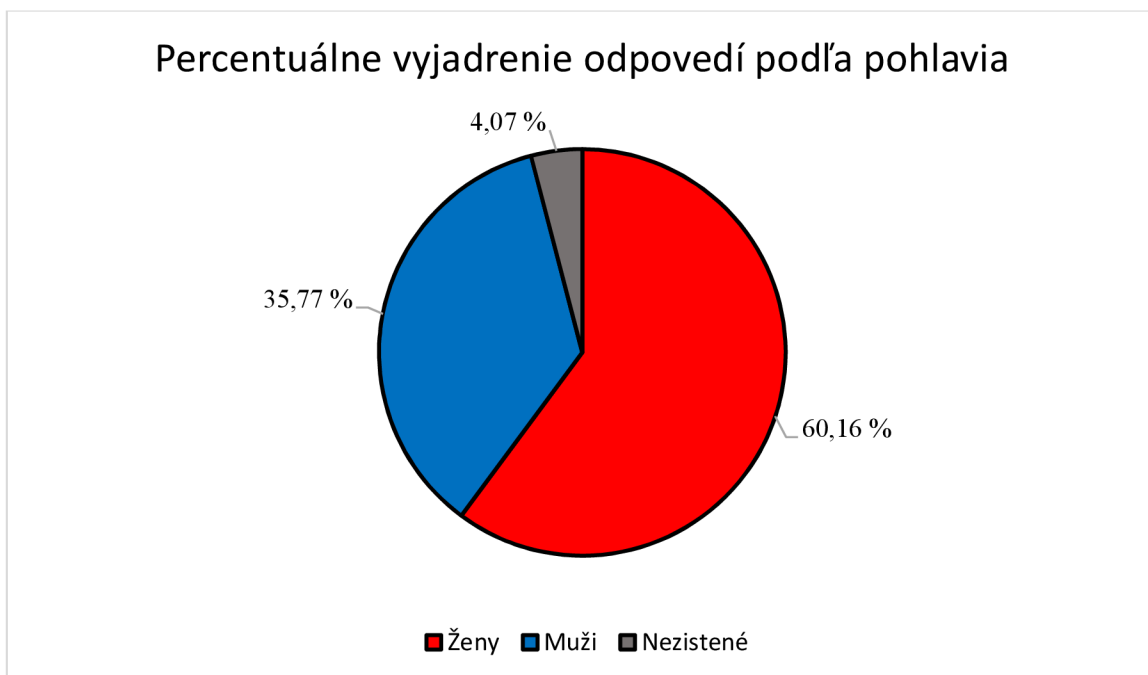
Podkladom pre túto časť bakalárskej práce bol internetový dotazník. Prvá časť nadobudla podobu mapy, kde mali možnosť výberu podkladovej mapy satelitného snímku, alebo slepej mapy, pričom deväťdesiatštyri respondentov si zvolilo satelitnú snímku, zvyšných dvadsaťdeväť respondentov slepú mapu. Do týchto podkladov mali študenti Evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici zaznačiť dvanásť oblastí z toho desať bodov: Káhira, Alexandria, Suezský záliv, Suezský prielav, Červené more, Stredozemné more, Sinajský polostrov, Hora svätej Kataríny, Násirovo jazero, Pyramídy v Gíze, jednu líniu: Níl a jednu plochu: Líbyjská púšť, ktoré súvisia s Egyptom. Druhou zložkou bol dotazník s deviatimi otázkami, ktoré sa pýtali študentov na pohlavie, vek, trieda, či už mali možnosť navštíviť Egypt, záujem o Egypt vo voľnom čase, či niekoho z Egypta poznajú, poprípade sledujú na sociálnych sieťach. Ďalšia otázka bola zameraná na otázku troch farieb, ktoré prevládajú na vlajke Egypta. Nasledujúca otázka skúmala z čoho by chceli maturovať³, kde sme sa snažili zistiť ich záujem o maturitu z geografie. Záverečná otázka sa pýtala, či sú študentami anglického, alebo nemeckého bilingválneho štúdia⁴.

5.1. Vyjadrenie odpovedí podľa pohlavia

Do online dotazníka sa zapojilo spolu stodvadsaťtri respondentov. Z nich bolo sedemdesiatštyri žien a štyridsaťštyri mužov, päť respondentov neuviedlo pohlavie (viď graf 1).

³ Maturita musí prebehnúť minimálne zo štyroch predmetov, poprípade piaty dobrovoľne voliteľný, kde dva z nich sú povinné anglický, alebo nemecký jazyk a slovenský jazyk a dva povinne voliteľné.

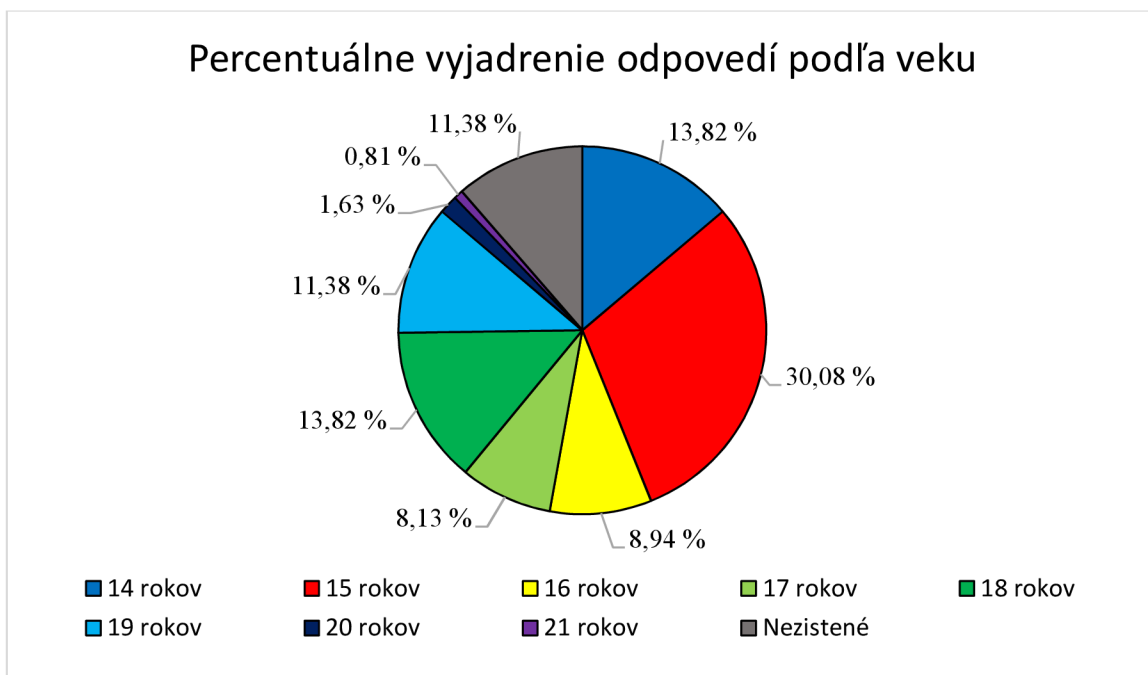
⁴ Študenti majú možnosť študovať anglické, alebo nemecké bilingválne gymnázium, pričom študujú predmety, ako biológia, dejepis, náboženstvo, občianska náuka a podobne vo vybranom jazyku. Na danom gymnázii nie je možnosť študovať nebingválny obor.



Graf 1: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa pohlavia

5.2. Vyjadrenie odpovedí podľa veku

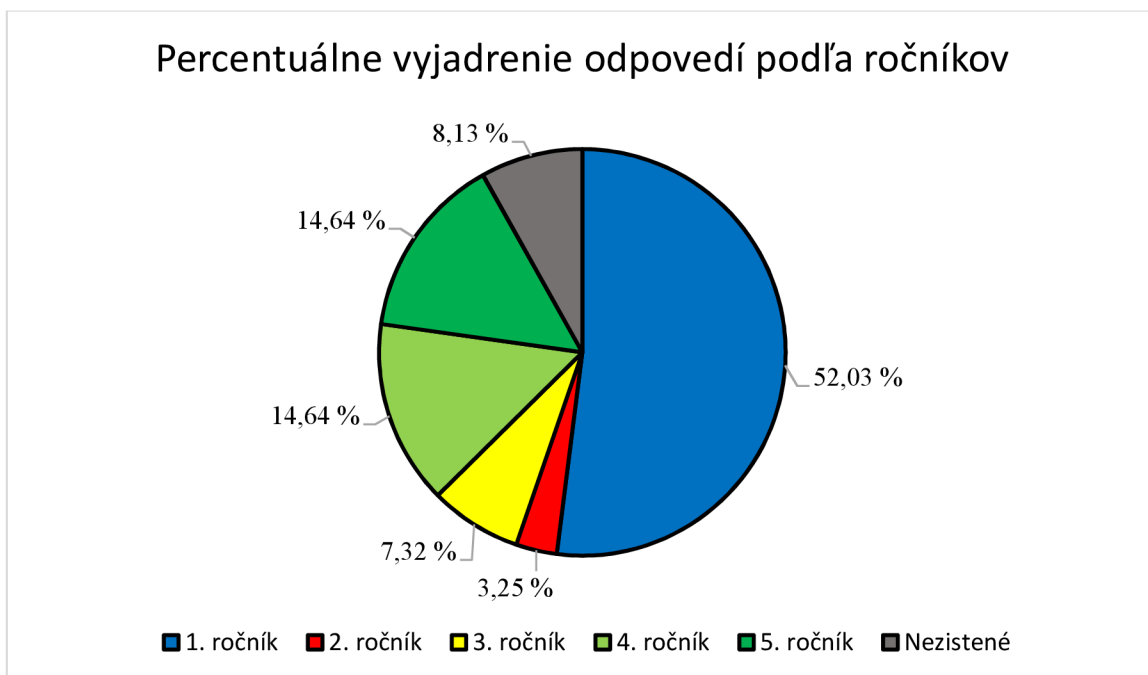
Druhá otázka v dotazníku sa zaoberala vekom respondentov, kde sa rozmedzie študentov pohybovalo od 14 do 21 rokov. Zo stodvadsaťtri respondentov malo sedemnášť respondentov 14 rokov, tridsaťsedem respondentov 15 rokov, jedenášť respondentov 16 rokov, desať respondentov 17 rokov, sedemnášť respondentov 18 rokov, štrnásť respondentov 19 rokov, dvaja respondenti 20 rokov, jeden respondent 21 rokov, štrnásť respondentov buď uviedlo nereálny vek, alebo v dotazníku neuviedlo svoj vek vôbec (vid' graf 2).



Graf 2: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa veku

5.3. Vyjadrenie odpovedí podľa ročníku

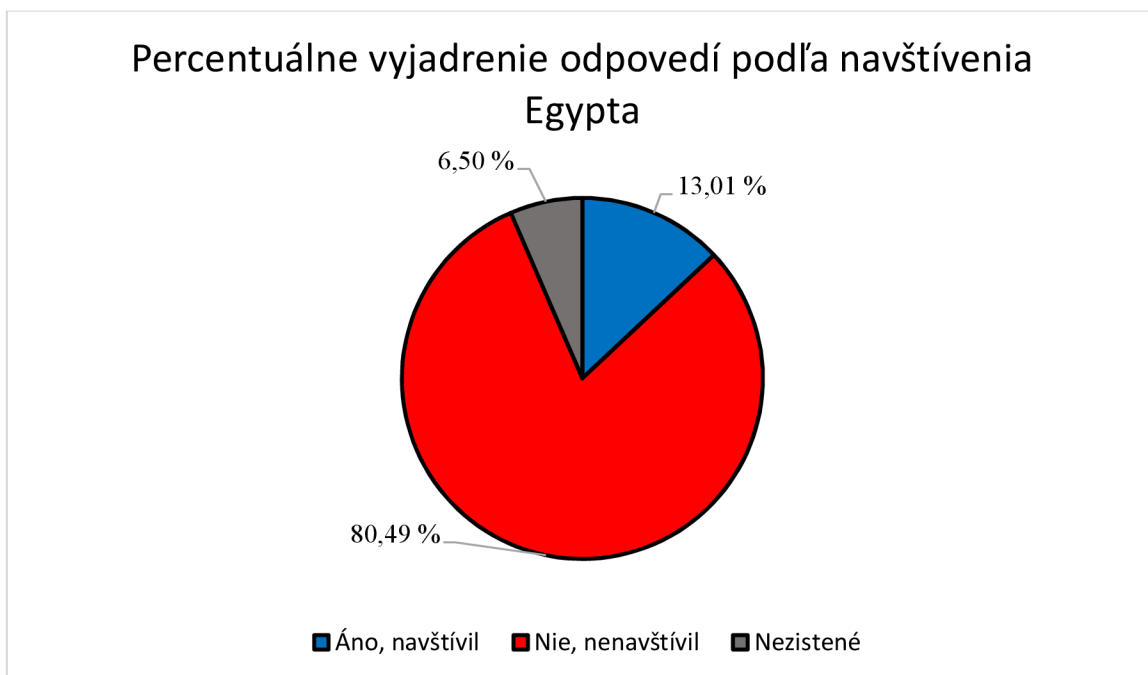
V tretej otázke sme skúmali ročník, v ktorom práve respondent študuje. Rozmedzie ročníkov na gymnáziu disponuje od prvého až po piaty ročník. Zo stodvadsaťtri respondentov sa v prvom ročníku nachádza šesťdesiatštyri študentov, v druhom ročníku štyria študenti, v treťom ročníku deväť študentov, v štvrtom ročníku osemnásť študentov, v piatom ročníku osemnásť študentov. Traja študenti uviedli nesprávny údaj, ktorý nebolo možné zaradiť medzi rozpätie ročníkov od prvého po piaty a sedem študentov neuviedlo triedu vôbec (viď graf 3).



Graf 3: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa ročníkov

5.4. Vyjadrenie odpovedí podľa navštívenia Egypta

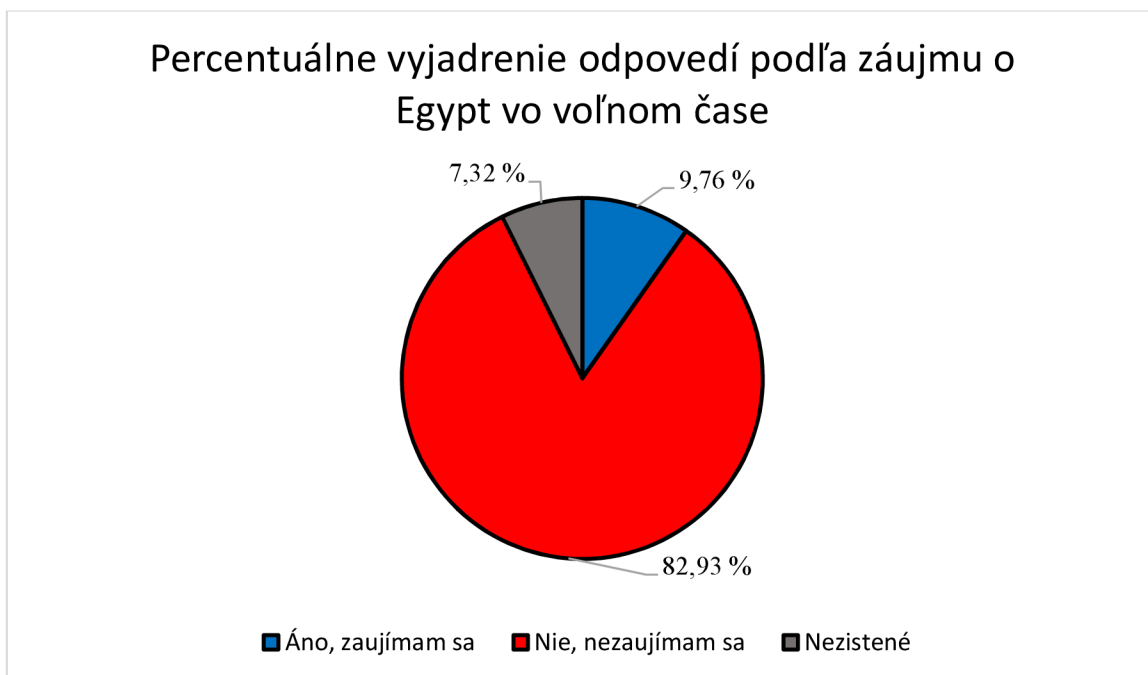
Štvrtou otázkou sme sa snažili zistiť, či už respondent mal možnosť navštíviť Egypt. Z odpovedí mal na výber áno, čo znamená, že už v minulosti Egypt navštívil, alebo nie, nenavštívil. Zo stodvadsaťtri respondentov šestnásť študentov uviedlo, že už mali možnosť navštíviť Egypt, deväťdesiatdeväť respondentov Egypt v minulosti nikdy nenavštívilo a osem respondentov neuviedlo žiadnu z možností (viď graf 4).



Graf 4: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa navštívenia Egypta

5.5. Vyjadrenie odpovedí podľa zaujímania sa o Egypt vo voľnom čase

Ďalšia otázka, v poradí piata, smerovala na akýkoľvek záujem o Egypt v respondentovom voľnom čase. Z respondentov, ktorých odpovedalo na otázku bolo stodvadsaťtri, pričom mali možnosť odpovede áno, zaujímam sa o Egypt vo svojom voľnom čase, alebo nie, nezaujímam sa o Egypt vo svojom voľnom čase. Dvanásť respondentov odpovedalo na otázku možnosťou áno, stodva respondentov zvolilo možnosť nie a deväť respondentov neuviedlo na danú otázku žiadnu odpoveď (vid' graf 5).



Graf 5: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa záujmu o Egypt vo voľnom čase

5.6. Vyjadrenie odpovedí podľa poznania či sledovania na sociálnych sieťach niekoho z Egypta

Šiestou otázkou, ktorou sme sa snažili zistiť, či respondent pozná niekoho z Egypta, poprípade sleduje niekoho z Egypta na sociálnych sieťach. Zo stodvadsaťtri respondentov na otázku kladne, že niekoho poznajú, alebo sledujú na sociálnych sieťach odpovedalo desať respondentov, záporne, že nepoznajú ani nikoho nesledujú na sociálnych sieťach odpovedalo stodva študentov a neodpovedalo jedenásť študentov (vid' graf 6).



Graf 6: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa poznania či sledovania na sociálnych sieťach niekoho z Egypta

5.7. Vyjadrenie odpovedí podľa troch základných farieb na egyptskej vlajke

V poradí siedmou otázkou, ktorá bola kladená respondentom sa týkala farieb na egyptskej vlajke. Snažili sme sa zistiť, akú predstavu majú študenti o troch hlavných farbách vlajky, pričom každý respondent mal možnosť napísať tri farby. Zo stodvadsaťtri respondentov uviedlo stošesť respondentov farbu červenú, pričom druhou najčastejšou farbou bola biela a čierna farba, obidve farby s počtom stojeden. Deväť respondentov zvolilo farbu zelenú, päť respondentov farbu modrú, traja respondenti farbu žltú, taktiež traja respondenti farbu oranžovú a dvaja respondenti fialovú farbu. Trinásť respondentov neodpovedalo na otázku.

5.7.1. Egyptská vlajka

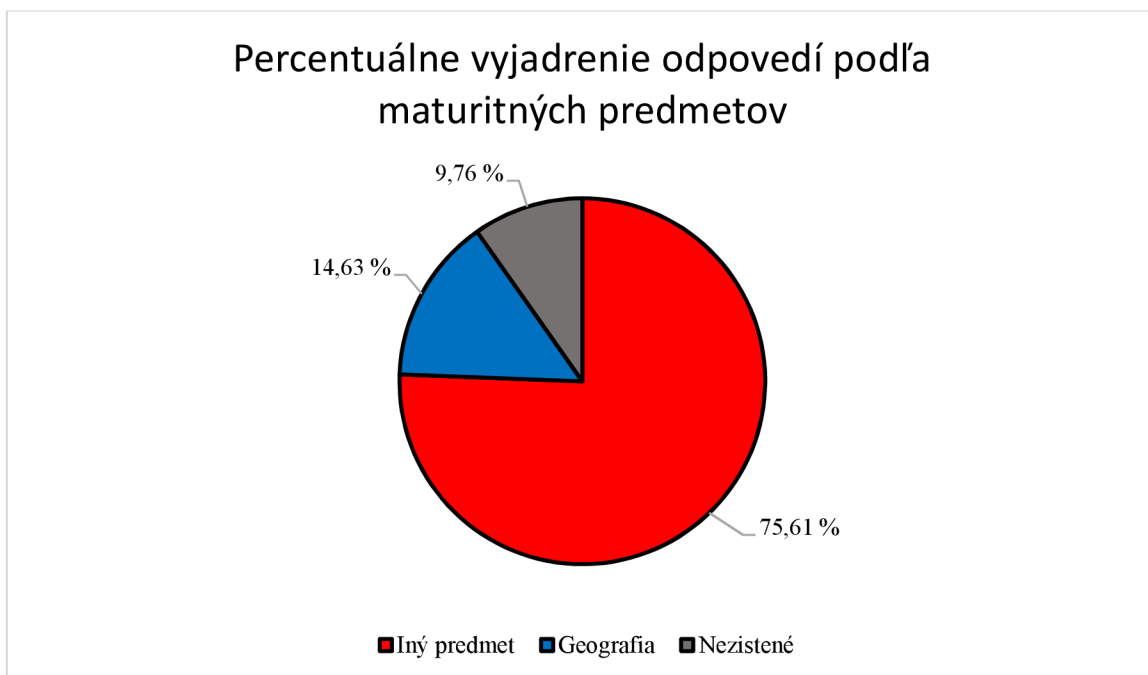
Keď sa prezident Mubarak dostal do úradu v októbri 1984, bola táto vlajka s červeným, bielym a čiernym horizontálnym pásom prijatá ako symbol krajiny. Odtiene vlajky sú: na vrchu v červenej farbe, prináša silu a nádej. Predstavuje tiež mučenícku krv. Stred v bielej farbe znamená sľubnú budúcnosť krajiny. Golden Eagle, jeden z najmocnejších vtákov, je v strede tohto bieleho pruhu. V spodnej časti je čierna, ktorá predstavuje egyptský boj proti nespravodlivosti, ktorá taktiež znamená týranie a okupáciu krajiny. (Presidency.eg, 2023)



Obrázok 16: Súčasná vlajka Egypta, Zdroj: (Presidency.eg,2023)

5.8. Vyjadrenie odpovedí podľa maturitných predmetov

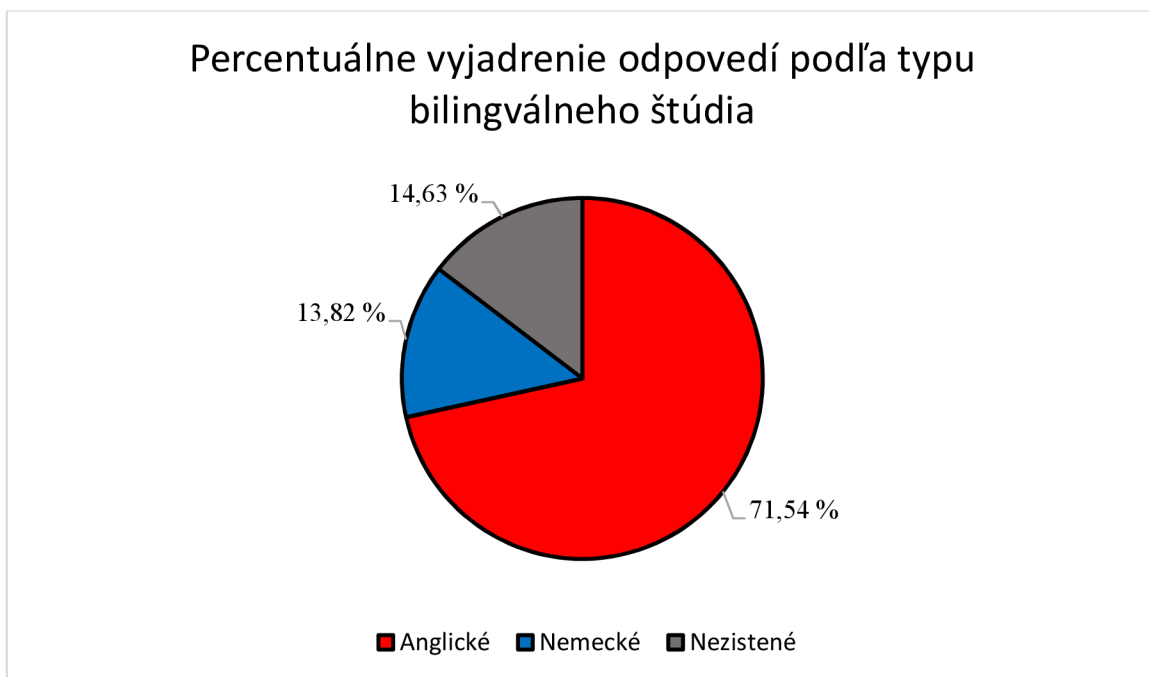
Vo ôsmej otázke sme sa snažili zistiť, či majú respondenti záujem o maturitu z geografie. Výsledky ukázali, že zo stodvadsaťtri respondentov deväťdesiattri zvolilo za maturitný predmet iný predmet, ako je geografia. Osemnásť respondentov zvolilo geografiu, ako jeden zo svojich maturitných predmetov. Dvanásť respondentov uviedlo odpoveď neviem, alebo neuviedlo odpoveď na otázku vôbec (viď graf 7).



Graf 7: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa maturitných predmetov

5.9. Vyjadrenie odpovedí podľa typu bilingválneho štúdia

Posledná otázka v dotazníku sa zaoberala zistením, či respondenti študujú anglické, alebo nemecké bilingválne štúdium. Zo vzorky stodvadsaťtri respondentov uviedlo osemdesiatosem respondentov, že sú študentami anglického bilingválneho gymnázia, sedemnást' respondentov uviedlo, že študujú nemecké bilingválne gymnázium a osemnást' respondentov neuviedlo žiadnu odpoveď (vid' graf 8).



Graf 8: Percentuálne vyjadrenie odpovedí podľa typu bilingválneho štúdia

6. Tvorba máp

Na dosiahnutie konečného tvaru máp pre výskum s cieľom vytvoriť mentálne mapy Egypta, ktoré vyplynuli z autorovho dotazníka, bolo potrebné vykonať niekoľko hlavných krokov.

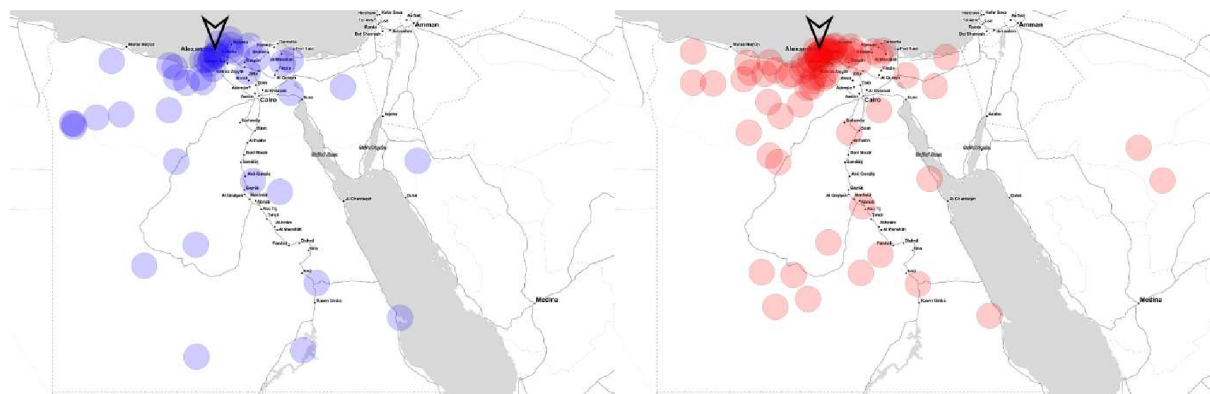
Dáta boli uložené vo formáte GeoJSON pomocou internetového nástroja PocityMapy.cz, následne konvertované do formátu shapefile pomocou programu QGIS, čo autorovi umožnilo vyhodnocovať dáta vo vektorovej podobe. Súbor údajov obsahoval body, línie a polygóny.

Na vizualizáciu údajov ako základnej tematickej mapy boli použité pri bodoch líniách aj polygónoch modro-červená farebná schéma. V programe QGIS autor rozdelil dáta do 5 skupín, ktoré sa rozhodol analyzovať. Rozdelenie prebehlo pri skupinách podľa pohlavia: mužov a žien, navštívenia Egypta, maturitného predmetu: geografie a iného maturitného predmetu, bilingválneho štúdia: anglického a nemeckého, podkladovej mapy satelitného snímku a slepej mapy. Následne autor podľa zadaných kritérií zobrazených na mape previedol mapu do formátu PNG, kde vyznačil oblasť, ktorá bola požadovaná na vyznačenie pri danej otázke.

7. Analýza máp

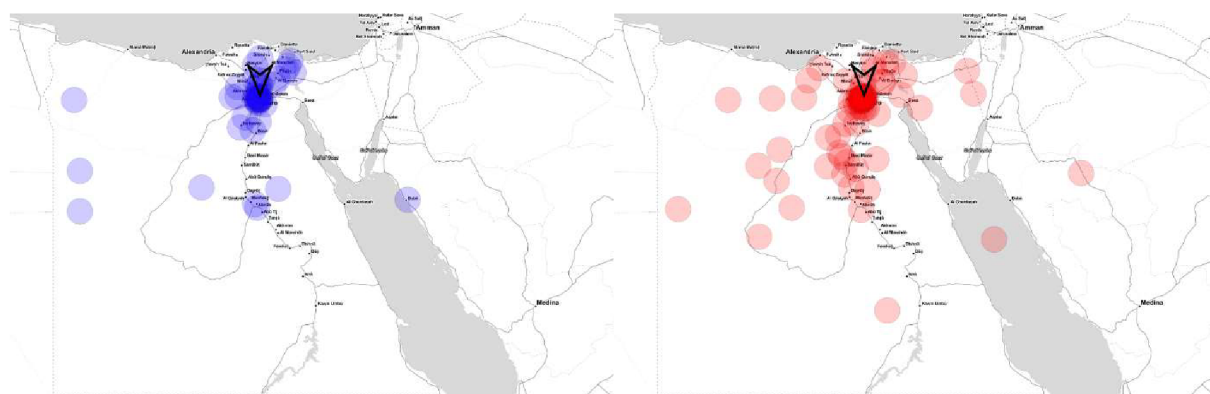
7.1. Porovnanie odpovedí podľa pohlavia

V nasledujúcej podkapitole sme porovnávali mužov a ženy v dopredu určených miest, ktoré sa týkajú Egypta. Modrou farbou sú znázornené mužské odpovede, pričom červenou farbou sú znázornené ženské odpovede.



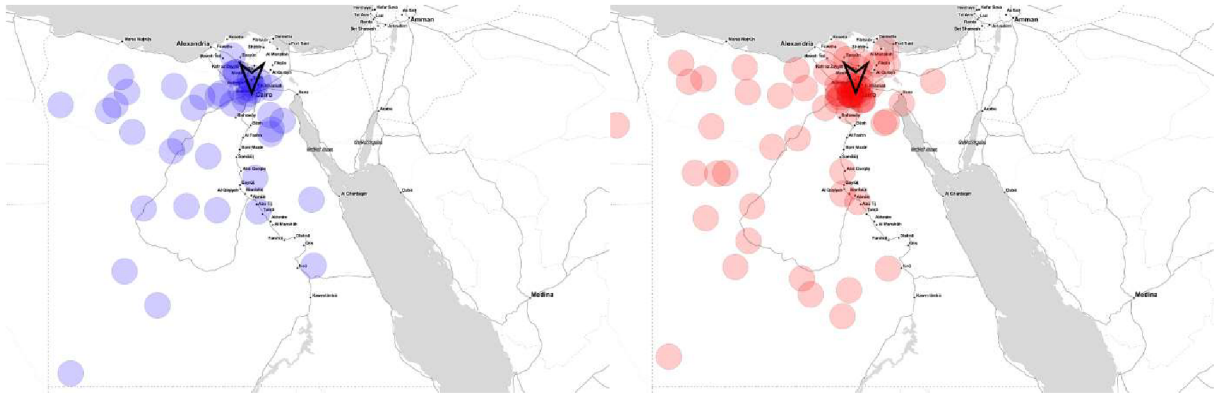
Obrázok 17: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení mesta Alexandria na mape

Na obrázku 17 môžeme vidieť mentálnu mapu, ktorá zobrazuje výsledky porovnania mužov a žien vo vyznačovaní mesta Alexandria. Na ľavej strane, ktorá je vyznačovaná mužmi sa nachádza 44 bodov, pričom na pravej strane, ktorá je zameraná na ženskú časť sa nachádza 72 bodov. Z výsledkov je zrejmé, že pri oboch pohlaviach sa najväčší počet bodov nachádza na severe Egypta, pričom u žien viac bodov presahuje západnejšie ako u mužov. Z toho vyplýva, že obe pohlavia mali predstavu, kde sa Alexandria nachádza, keďže prevažná časť vyznačených bodov osciluje v okolí Alexandrie.



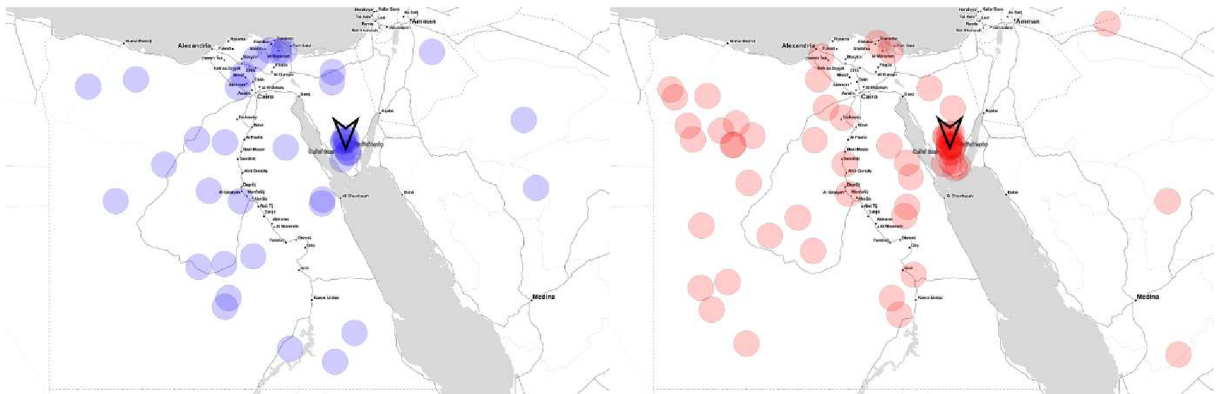
Obrázok 18: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení mesta Káhira na mape

Obrázok 18 zobrazuje mapu žien a mužov, kde úlohou bolo vyznačiť mesto Káhira na mape. Ľavá strana, modré body zobrazujú mužmi vyznačované body, ktorých sa na mape nachádza 44, pričom u žien je to 74 bodov. Z mapy vyplýva, že muži mali vyššiu presnosť značenia, keďže v mape, ktorú vyznačovali ženy je značná odchýlka smerom na juh od Káhiry.



Obrázok 19: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape

Z obrázka 19, ktorý porovnáva vyznačenie žien a mužov pyramídy v Gíze, môžeme pozorovať na mužskej časti vyznačenie 43 bodov a ženskej časti 72 bodov. Je zrejmé, že obe pohlavia nemali presnú predstavu, kde sa pyramídy nachádzajú. Body sú rozptýlené viac či menej po celom Egypte, u mužov hlavne smerom na západ a juh od pyramíd, pričom u žien aj smerom na sever, čo u mužov nie je možné do takej miery sledovať.



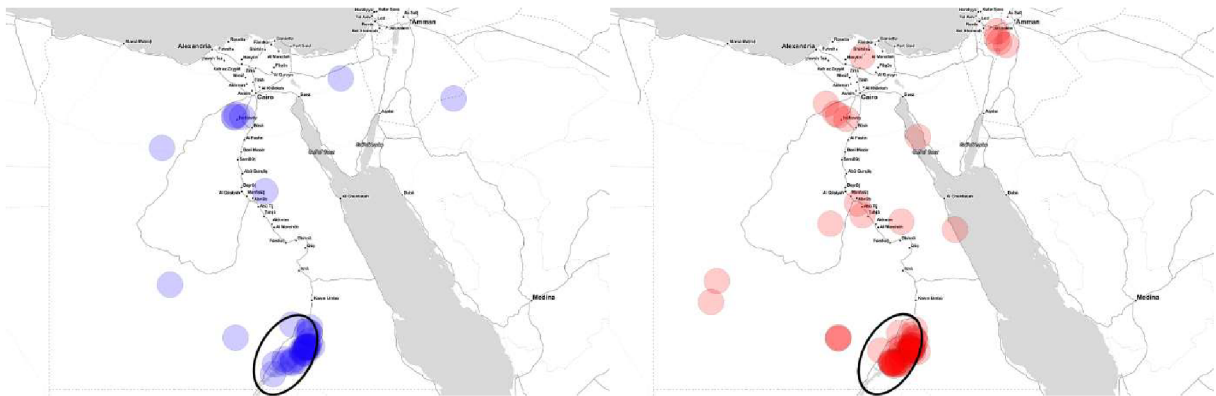
Obrázok 20: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape

Pri obrázku 20 mali študenti za úlohu do mapy vyznačiť Horu svätej Kataríny. Mužov, ktorí tak učinili bolo 41 a žien 69. Rozptýlenie bodov, ktoré nezasahujú do Hory svätej Kataríny je zrejmé u oboch pohlaví. Ženy častejšie vyznačovali západnú a centrálnu oblasť Egypta, pričom muži centrálnu oblasť a okolie od Káhiry smerom na sever.



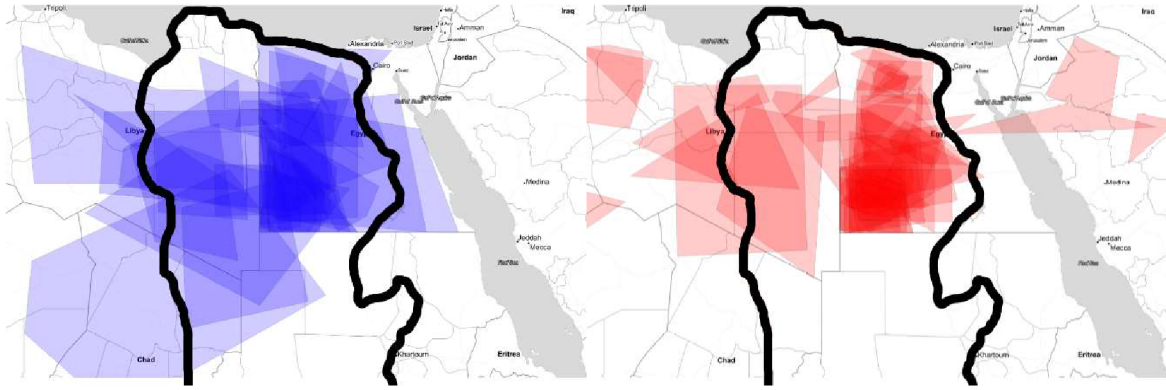
Obrázok 21: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Sinajského polostrova na mape

Na obrázku 21 môžeme vidieť mapy, kde sa študenti snažili vyznačiť Sinajský polostrov. Mužov, ktorí vyznačili Sinajský polostrov bolo 42, pričom žien 71. Body, ktoré značili ženy sú viac rozptýlené po Sinajskom polostrove oproti mužom. Obe pohlavia značili hlavne stred polostrova, pričom muži viac južnú časť polostrova.



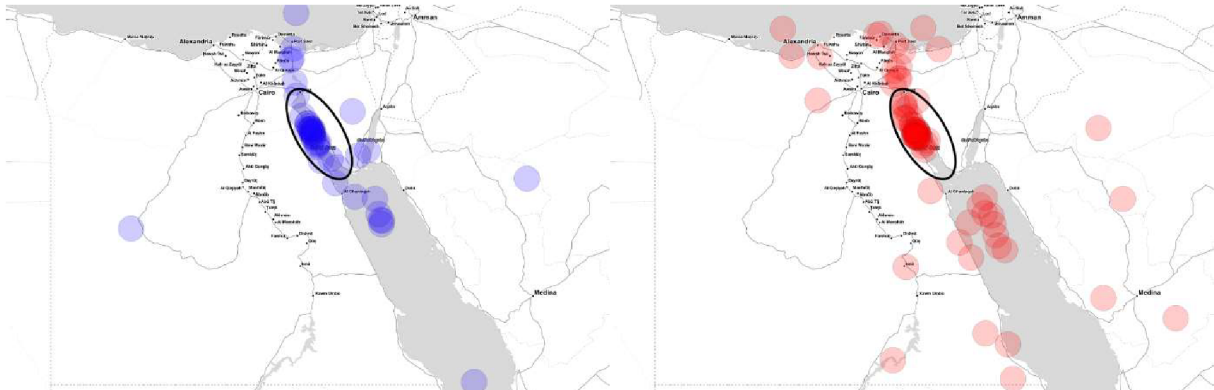
Obrázok 22: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Násiroveho jazera na mape

Obrázok 22 zobrazuje mapu, kde úlohou študentov bolo vyznačiť Násirovo jazero. Rozdelenie bodov vyznačených do mapy bolo nasledovné: muži 41 bodov, ženy 72. Obe pohlavia, až na pár odchýlok vyznačili Násirovo jazero správne, pričom muži značili aj južnejšie ako ženy. Môžeme predpokladať, že to z mapy do istej miery môže vyplývať, takže značenie jazera nebolo problémové.



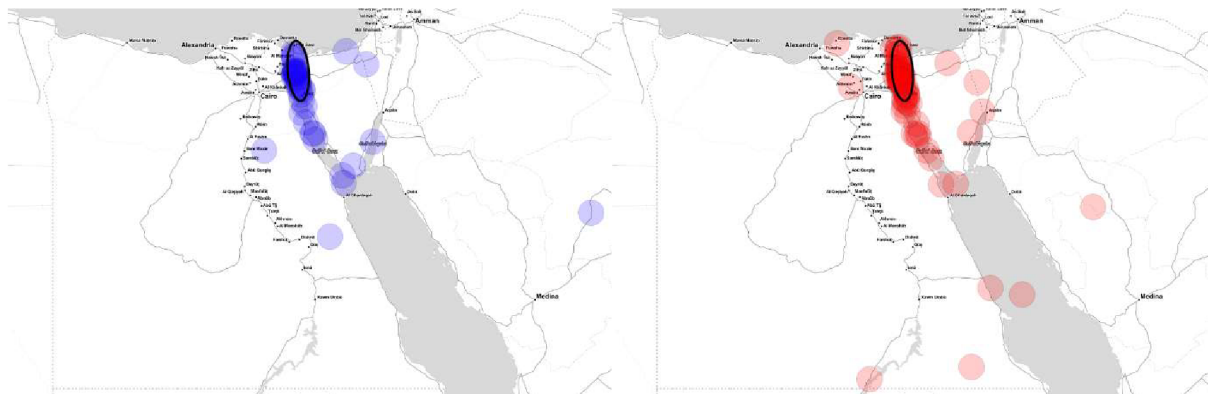
Obrázok 23: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape

Obrázok 23 zobrazuje mapu, kde študenti vyznačovali oblasť Líbyjskej púšte. Značená bola plocha nie body ako doteraz. Mužov, ktorí vyznačili plochu púšte bolo 34 a žien 51. Vyznačená plocha Líbyjskej púšte u mužov a žien bola hlavne v oblasti Egypta. Väčšia časť mužov ako žien značila púšť aj v oblasti Líbye s presahom za hranicu púšte, kde ženy, oproti mužom značili aj oblasť západne a východne od hranice púšte.



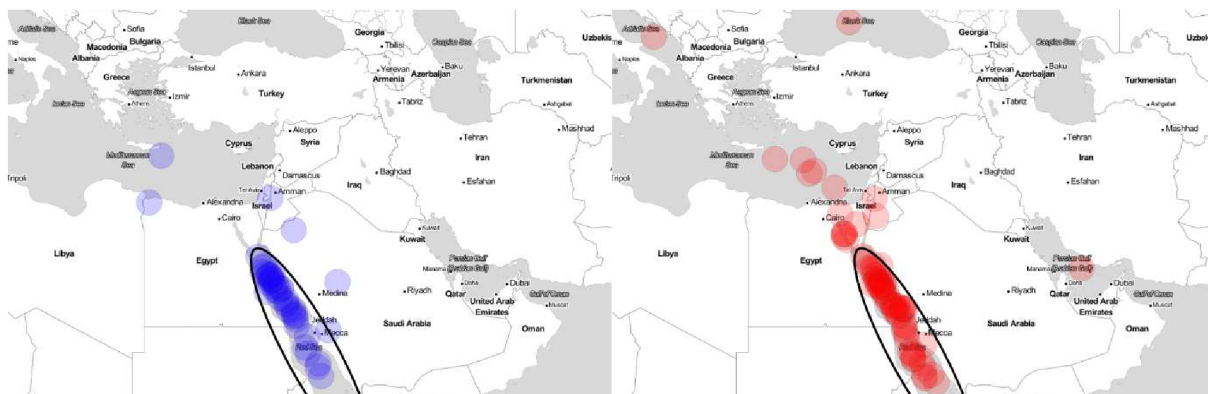
Obrázok 24: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Suezského zálivu na mape

Obrázok 24 zobrazuje mapu, kde študenti značili oblasť Suezského zálivu. Bodov vyznačených v mape sa u mužov nachádza 44, pričom ženy vyznačili 74 bodov. Body v ženskej časti, ktoré nezasahujú do oblasti Suezského zálivu sú rozptýlené hlavne do oblasti Červeného mora, Suezského prielavu a Stredozemného mora. U mužov, proti ženám môžeme sledovať mierne rozptýlenie do oblasti Červeného mora a Suezského prielavu, ale v nižšej miere ako u žien.



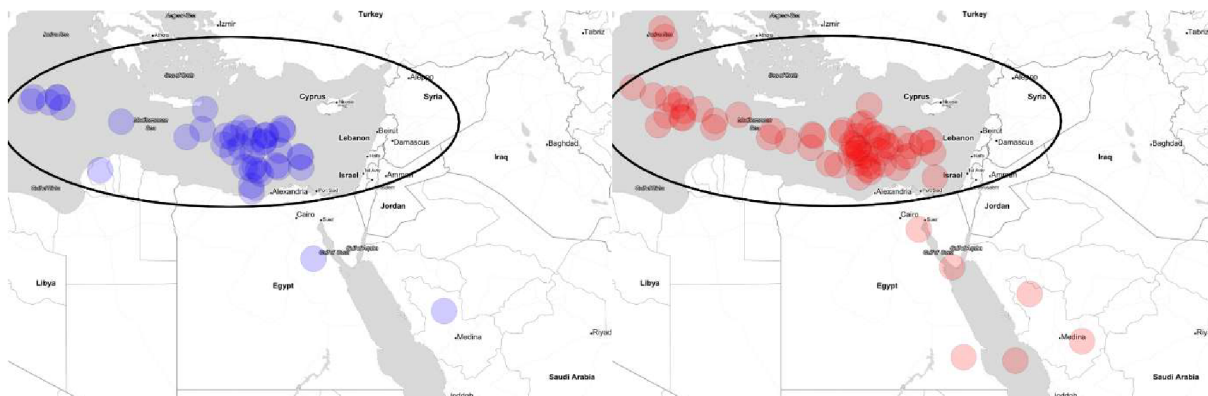
Obrázok 25: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Suezského prielavu na mape

Pri obrázku 25 študenti vyznačovali do mapy oblasť Suezského prielavu. Bodov vyznačených mužmi bolo 44 a ženami 72 bodov. Mapy sú do značnej miery podobné, keďže prevažná časť bodov, až na odchýlky Suezského zálivu sa nachádza v oblasti Suezského prielavu.



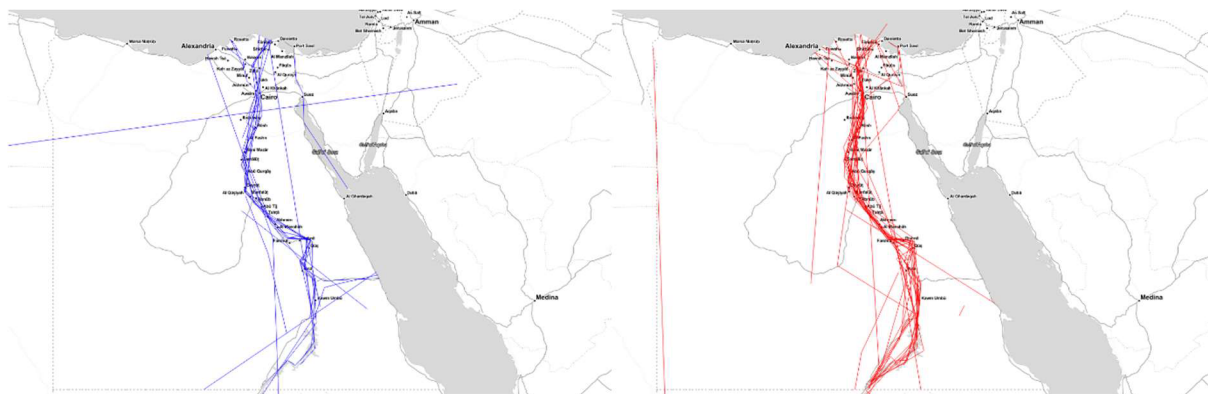
Obrázok 26: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Červeného mora na mape

Pri obrázku 26 bola do máp značená oblasť Červeného mora. Mužov vyznačilo 44 bodov a žien 72 bodov. Výrazná časť bodov u oboch pohlaví smeruje do Červeného mora, pričom u žien je to aj južnejšia časť Červeného mora. Ženy vo väčšej miere na rozdiel od mužov značili aj oblasť Stredozemného mora, Čierneho mora, Jadranského mora a Perzského zálivu.



Obrázok 27: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Stredozemného mora na mape

Obrázok 27 zobrazuje mapu, kde úlohou bolo vyznačiť Stredozemné more. Bodov značených mužmi sa v mape nachádza 44 a žien 74. Jadrom značenia u oboch pohlaví bola východná časť Stredozemného mora. Ženy na rozdiel od mužom značili aj oblasť Červeného mora, Íonskeho mora a Suezského zálivu.

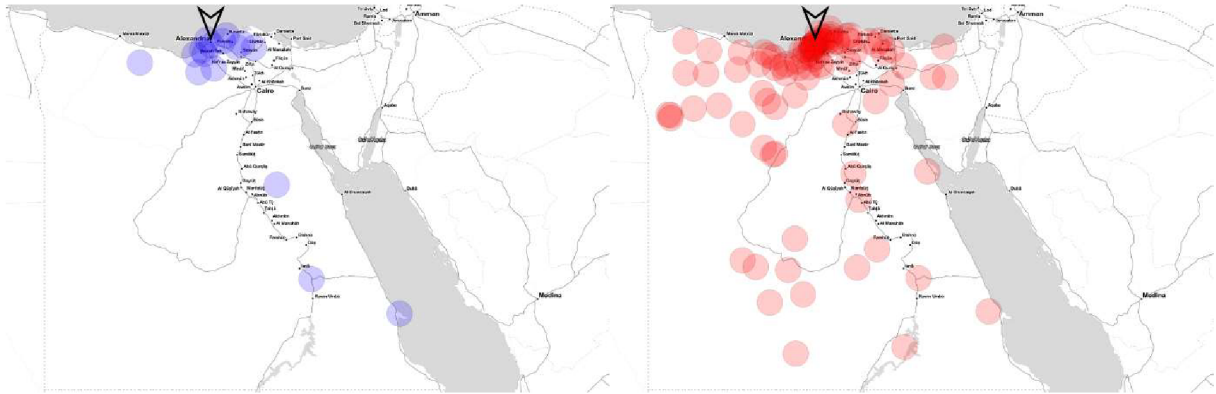


Obrázok 28: Porovnanie mužov a žien vo vyznačení Nílu na mape

Obrázok 28 znázorňuje mapu, pri ktorej bolo úlohou študentov vyznačiť do mapy rieku Níl. Značené boli línie. Na zaznačení do mapy sa podieľalo 23 mužov a 41 žien. Môžeme vidieť, že muži aj ženy vyznačili do mapy veľmi podobnú líniu, ktorá kopíruje rieku Níl. Odchýlky u žien môžeme vidieť pri ústí Nílu, kde sa oproti mužom odkláňali viac na východ, kde označovali oblasť Suezského prielivu. Tak isto môžeme u žien pozorovať výraznejší odklon pri Násirovom jazere smerom na západ.

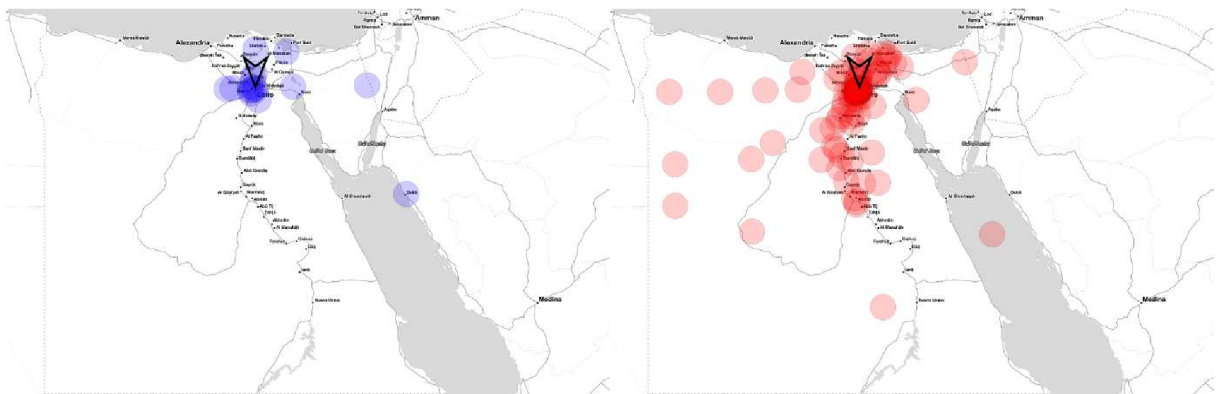
7.2. Porovnanie odpovedí podľa navštívenia Egypta

V nasledujúcej podkapitole sme porovnávali respondentov podľa toho, či už mali možnosť navštíviť Egypt. Modrou farbou sú znázornené kladné odpovede, čiže respondenti, ktorí už Egypt v minulosti navštívili. Červenou farbou sú znázornené záporné odpovede, čo znázorňuje odpovede respondentov, ktorí v minulosti Egypt ešte nenavštívili.



Obrázok 29: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení mesta Alexandria na mape

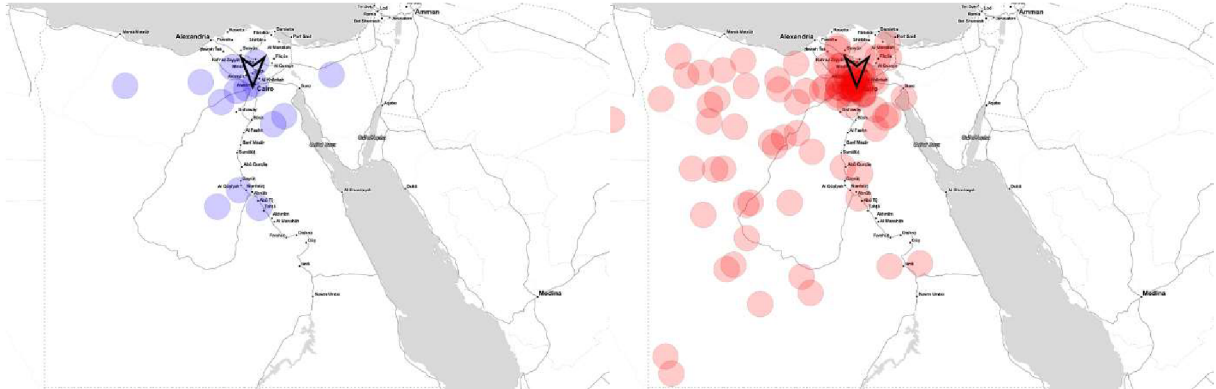
Na obrázku 29 môžeme vidieť znázornené odpovede na mape, kde sa respondenti snažili vyznačiť mesto Alexandria. Študentov, ktorí už Egypt navštívili sa na mape vľavo nachádza 16, pričom študentov so zápornou odpoveďou na pravej strane sa nachádza 93. Najviac bodov u oboch skupín sa nachádza v oblasti Alexandrie. Odpovede respondentov, ktorí Egypt v minulosti nenavštívili sa výrazne odchyľujú smerom na západ a východ od Alexandrie, hlavne oblasť v okolí Suezského prielivu oproti študentom, ktorí Egypt navštívili.



Obrázok 30: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení mesta Káhira na mape

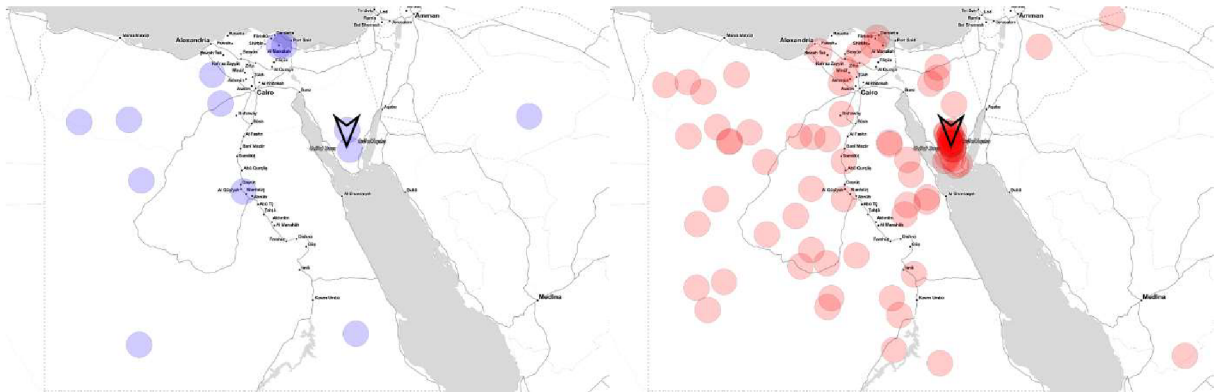
Obrázok 30 znázorňuje mapu, kde úlohou respondentov bolo vyznačiť mesto Káhira. Respondentov, ktorí Egypt navštívili bolo 16 a tých, ktorí Egypt nenavštívili bolo 95. Odpovede značené záporne na pravej strane mapy sa oproti kladným odpoveďiam vľavo, líšia

hlavne v značení smerom na juh pozdĺž rieky Níl a miernymi odchýlkami smerom na západ od Káhiry. Severovýchodne od Káhiry značili obe skupiny rovnako nepresne.



Obrázok 31: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape

Obrázok 31 znázorňuje mapu, kde úlohou bolo vyznačiť pyramídy v Gíze. S kladnou odpoveďou vľavo sa nachádza 15 bodov, pričom so zápornou vpravo 95 respondentov. Respondenti, ktorí Egypt nenavštívili oproti študentom, ktorí Egypt navštívili sa body vyznačené na mape odchyľujú smerom na západ a juh, taktiež severne od pyramíd.



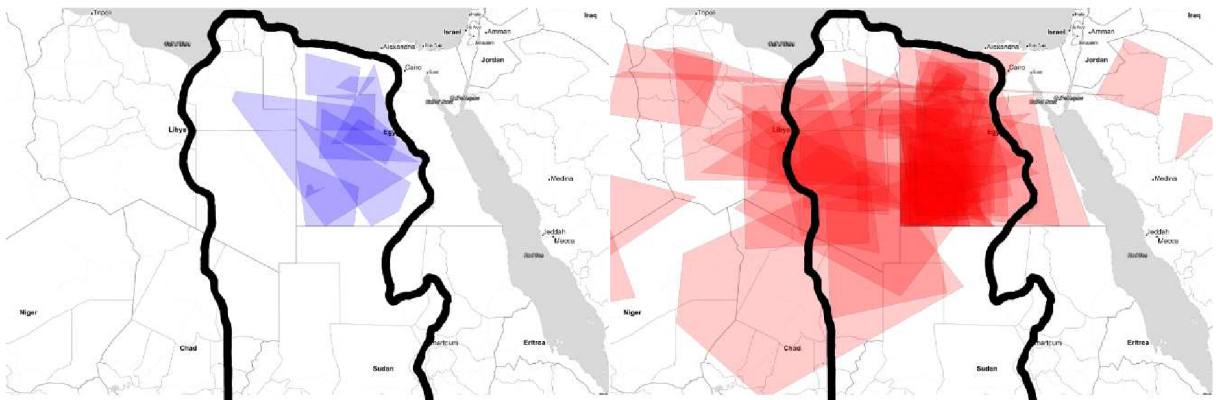
Obrázok 32: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape

Na obrázku 32 môžeme vidieť mapu, kde študenti značili oblasť Hory svätej Kataríny. Z respondentov, ktorí Egypt navštívili sa na mape nachádza 14 bodov, a tých, ktorí nenavštívili sa na mape nachádza 92 bodov. Kladné odpovede sú rozptýlené po Egypte, iba pár ich zasahuje do oblasti Hory svätej Kataríny. Veľká časť záporných odpovedí smeruje do oblasti Hory svätej Kataríny a jej okolia, prevažne južne od nej. Ostatné body sú taktiež rozptýlené prevažne smerom na západ od Hory svätej Kataríny.



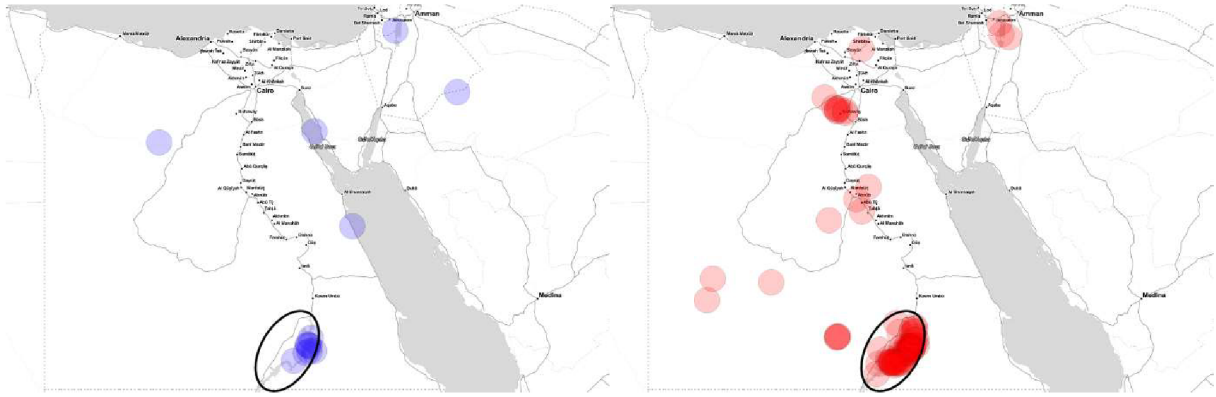
Obrázok 33: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Sinajského polostrova na mape

Ďalším obrázkom, v poradí 33. je znázornená mapa, kde sa respondenti snažili označiť Sinajský polostrov. Kladné body označené na mape predstavujú 15 bodov, pričom záporné 94 bodov. Prevažná časť kladných odpovedí smeruje na Sinajský polostrov, pričom hlavne do jeho stredu. Záporné odpovede smerujú hlavne do stredu polostrova, ale výraznejšie oproti kladným odpovediam aj smerom južne na polostrove.



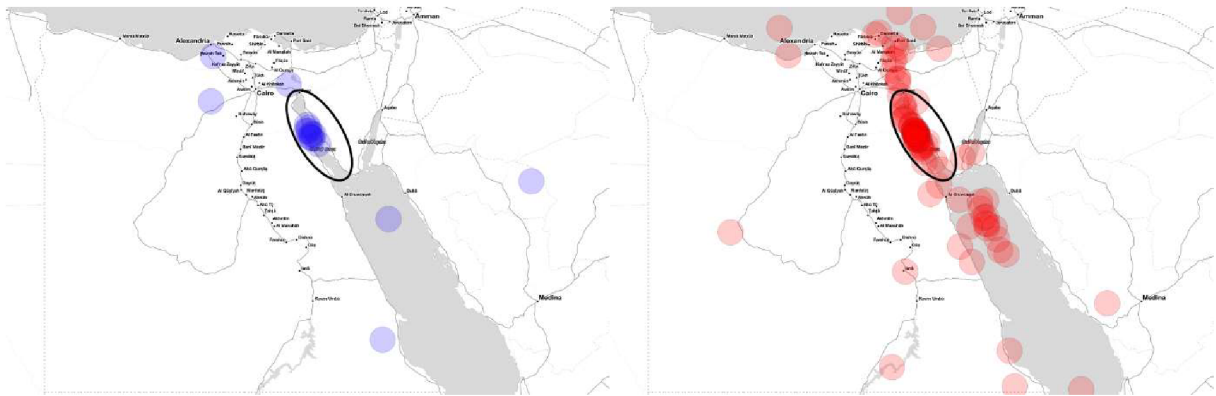
Obrázok 34: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape

Obrázkom 34 je zobrazená mapa, pri ktorej zadaním bolo nájsť oblasť Líbyjskej púšte. Plôch označených kladne sa na mape nachádza 10 a plôch označených záporne sa na mape nachádza 73. Všetky body označené kladnou odpoveďou smerujú do oblasti Líbyjskej púšte, hlavne do časti, ktorá sa nachádza na území Egypta. Záporné odpovede sa rozprestierajú po takmer celej púšti, s výnimkou juhu a severu Líbyjskej púšte. Body vyznačené mimo hraníc púšte sú s miernym presahom smerom na juh, ale výraznejším presahom, ale aj celkovým značením aj smerom na západ od Líbyjskej púšte.



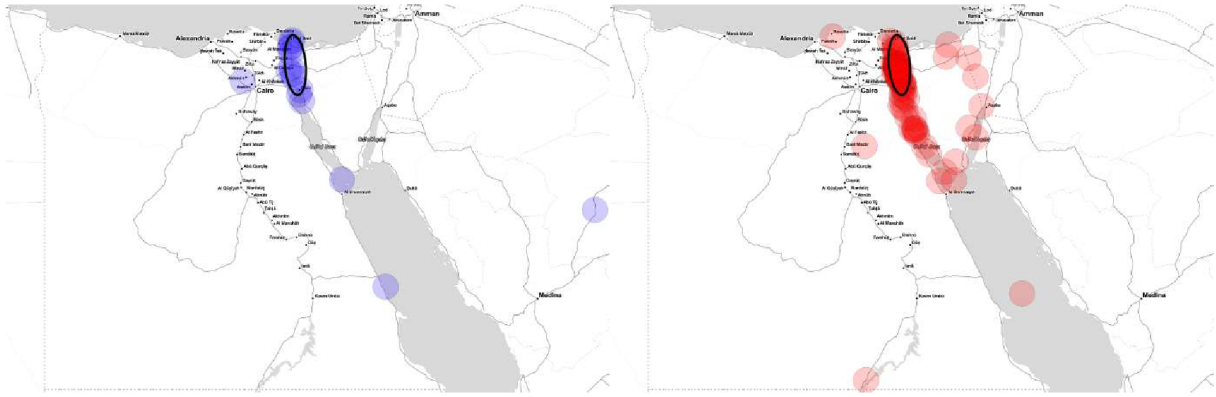
Obrázok 35: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Násiroveho jazera na mape

Obrázok 35 predstavuje mapu, pri ktorej sa respondenti snažili označiť oblasť Násiroveho jazera. Respondentov, ktorí Egypt navštívili vyznačilo v mape 14 bodov. Respondentov, ktorí Egypt nenavštívili vyznačilo v mape 94 bodov. Najviac kladných odpovedí študentov smeruje hlavne do severnej časti Násiroveho jazera, naproti tomu záporné odpovede môžeme sledovať na celej časti jazera, menej v južnej oblasti jazera. Kladné odpovede, ktoré nesmerujú na jazero môžeme sledovať pri pobreží Červeného mora, či v Suezskom zálive. Záporne odpovede hlavne na západ od Násiroveho jazera, ale aj južne od Káhiry, alebo na rieke Níl.



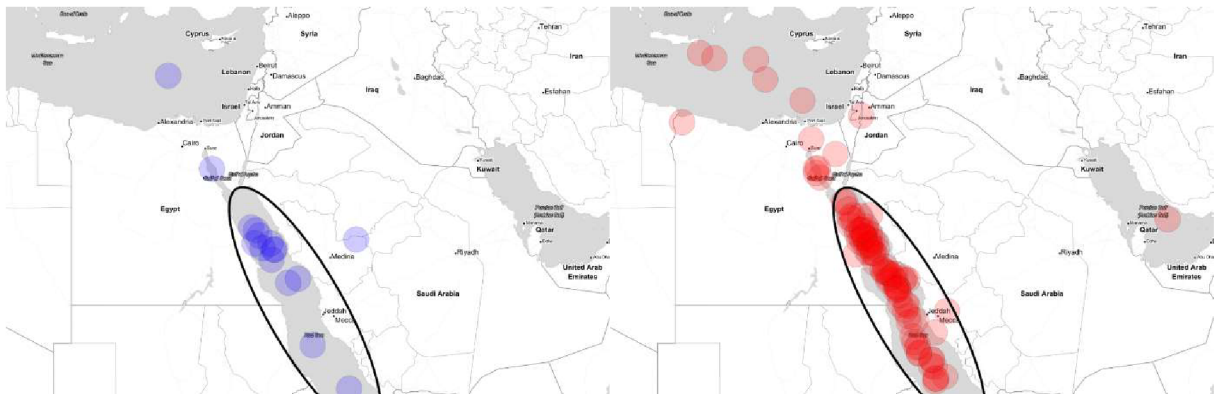
Obrázok 36: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Suezského zálivu na mape

Obrázkom 36 je zobrazená mapa, kde študenti značili oblasť Suezského zálivu. Na pravej strane s kladnými odpoveďami je vyznačených 16 bodov a zápornými odpoveďami 95 bodov. Väčšina kladných odpovedí smeruje do stredu zálivu, ale aj do oblastí Červeného mora a Suezského prieplyvu. Záporne odpovede sú rozptýlené hlavne do oblasti zálivu, výraznejšie v strede, menej na severe a najmenej na juhu zálivu. Záporne odpovede, ktoré nesmerujú do oblasti Suezského zálivu môžeme pozorovať hlavne v oblasti Suezského prieplyvu, Stredozemného mora, ale aj v severnej oblasti Červeného mora.



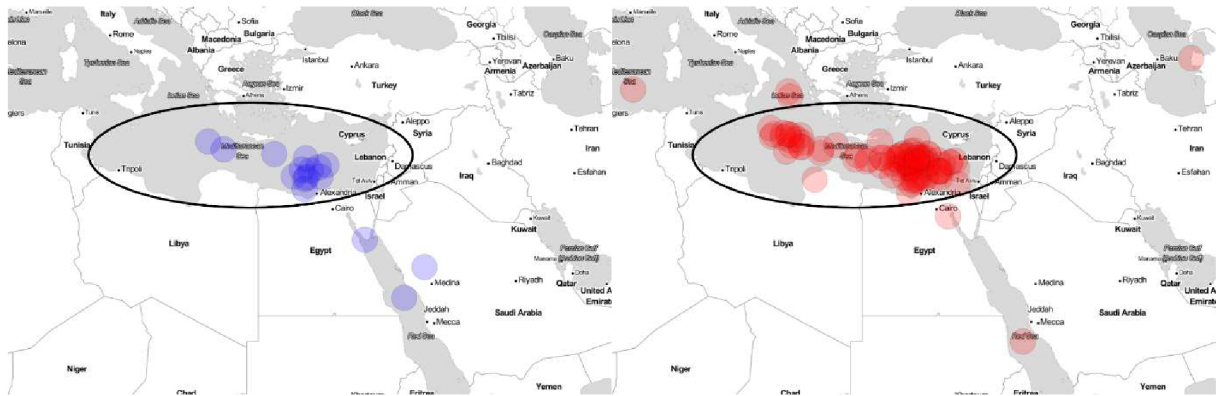
Obrázok 37: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Suezského prielavu na mape

Na obrázku 37 môžeme vidieť mapu, pri ktorej študenti určovali polohu Suezského prielavu. Kladnou odpoveďou bolo v mape zaznačených 16 bodov a zápornou 94 bodov. Najmarkantnejší rozdiel môžeme sledovať v oblasti Suezského zálivu a východnej časti Sinajského polostrova, kde študenti, ktorí Egypt nenavštívili značili túto oblasť oproti študentom, ktorí Egypt navštívili.



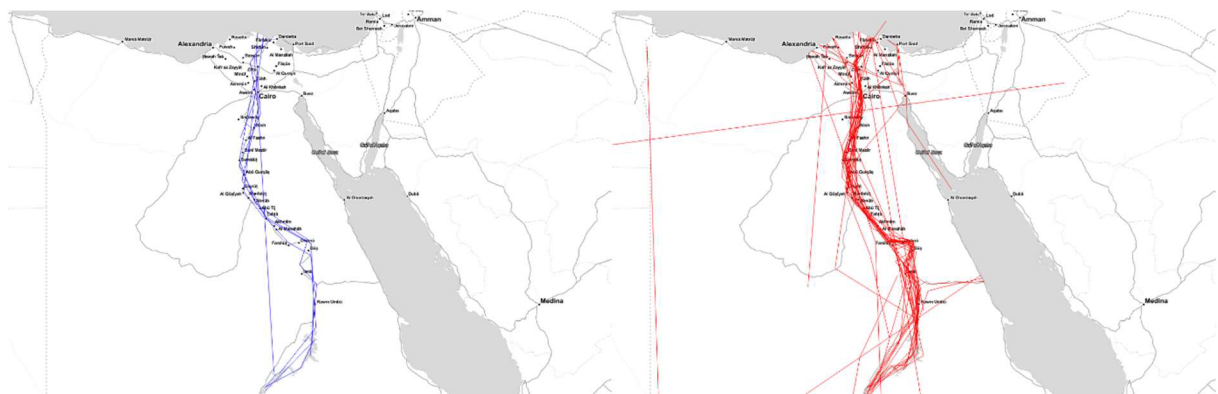
Obrázok 38: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Červeného mora na mape

Obrázok 38 zobrazuje mapu, ktorou sme zisťovali znalosť respondentov o lokalite Červeného mora. Študentov, ktorí Egypt navštívilo bolo 16 a označovali hlavne severnejšiu časť Červeného mora, ale aj oblasť Suezského zálivu a Stredozemné more. Respondenti, ktorí Egypt nenavštívili v mape prislúchalo 95 bodov a značili hlavne oblasť Červeného mora, vo vyššej miere severnú časť mora, ale taktiež Suezsky záliv, Stredozemné more a Perzský záliv.



Obrázok 39: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Stredozemného mora na mape

Na obrázku 39 môžeme vidieť mapu, kde respondenti vyznačovali oblasť Stredozemného mora. Študenti, ktorí Egypt navštívili vyznačili v mape 16 bodov a študenti, ktorí Egypt nenavštívili 95 bodov. Na ľavej strane môžeme vidieť značenú hlavne juhovýchodnú oblasť Stredozemného mora, ale aj oblasť Červeného mora a Suezského zálivu. Na pravej strane vidíme najvyššiu koncentráciu bodov vo východnej časti Stredozemného mora, ale aj západnejšiu časť Stredozemného mora, pričom body, ktoré smerujú za hranicu Stredozemného mora vidíme hlavne v Červenom mori, Iónskom mori a Kaspickom mori.

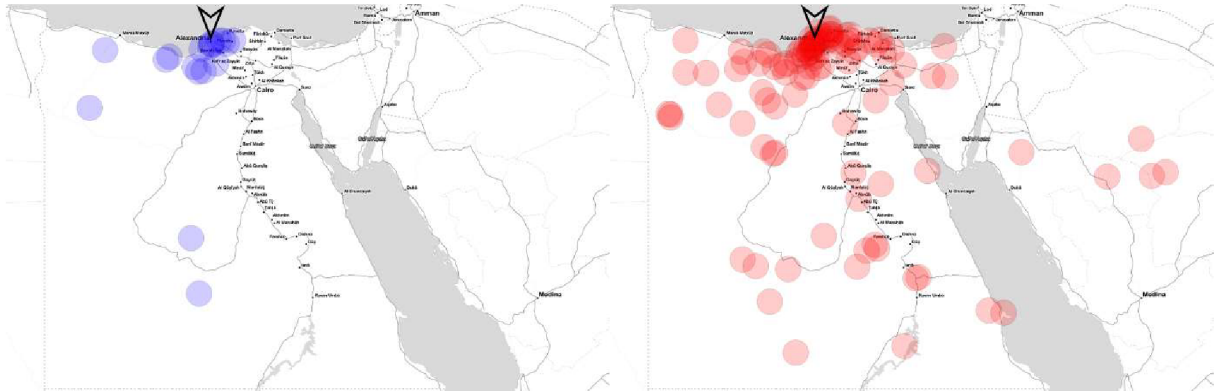


Obrázok 40: Porovnanie podľa navštívenia Egypta vo vyznačení Nílu na mape

Obrázkom 40 je zobrazená mapa, kde úlohou bolo vyznačiť riekou Níl. Kladne bolo vyznačených 9 línií a záporne 52 línií. Hlavné rozdiely môžeme vidieť v oblasti Suezského prielivu, kde študenti, ktorí Egypt nenavštívili vyznačovali túto oblasť až s presahom do Suezského zálivu.

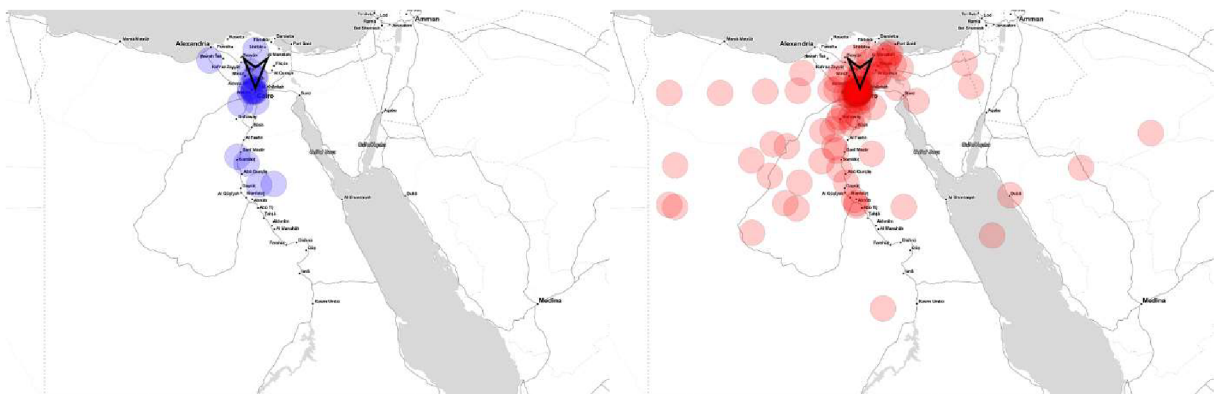
7.3. Porovnanie odpovedí podľa maturitných predmetov

V nasledujúcej podkapitole sme porovnávali respondentov na základe ich maturitného predmetu. Snažili sme sa zistiť rozdiel medzi respondentmi, ktorí si zvolili ako maturitný predmet geografiu a porovnať ich s respondentmi iných maturitných predmetov. Modrou farbou sú označení študenti, ktorí sa rozhodli pre maturitu z geografie a červenou farbou sú označení respondenti, ktorí si zvolili iný maturitný predmet ako geografiu.



Obrázok 41: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení mesta Alexandria na mape

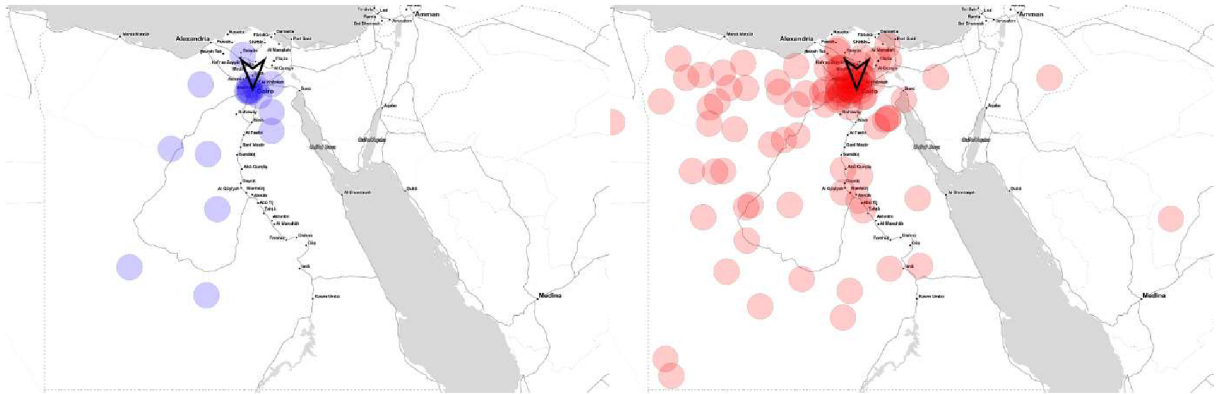
Obrázok 41 zobrazuje mapu, kde úlohou respondentov bolo označiť mesto Alexandria na mape. Na ľavej strane mapy sa nachádza 18 bodov, na pravej strane sa nachádza 103 bodov. U respondentov s maturitným predmetom geografia môžeme sledovať miernu odchýlku smerom na západ od Alexandrie. Pri respondentoch s iným maturitným predmetom môžeme pozorovať odchýlku smerom na západ, ale aj na východ od Alexandrie, ktorá prechádza na Sinajský polostrov a body vyznačené po rieke Níl a smerom od nej na západ.



Obrázok 42: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení mesta Káhira na mape

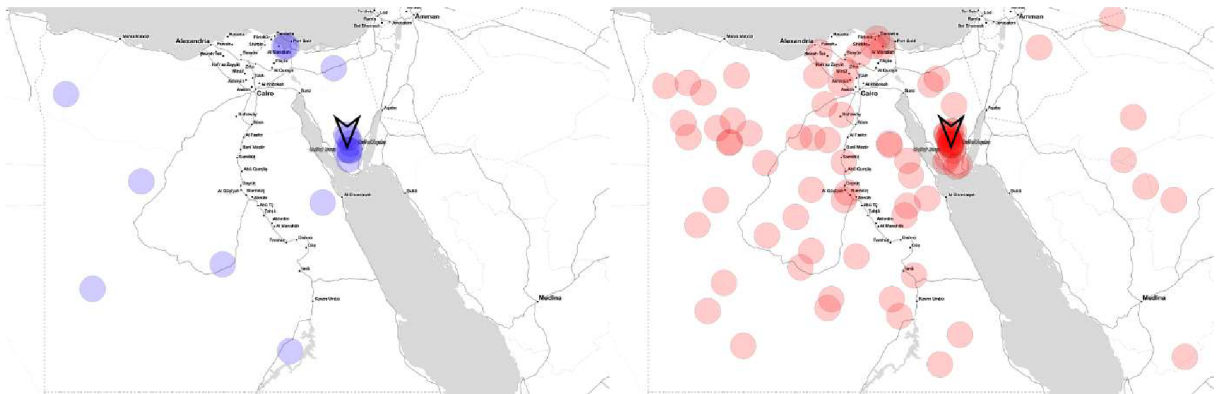
Na obrázku 42 môžeme vidieť mapu, kde respondenti vyznačovali mesto Káhira. Respondentov s maturitným predmetom geografia sa nachádza v mape 18 bodov, pričom iných

maturitných predmetov 105 bodov. Hlavné rozdiely môžeme vidieť hlavne smerom na západ a sever od mesta Káhira, kde respondenti s iným maturitným predmetom označovali túto oblasť. Ďalší rozdiel môžeme sledovať smerom na juh od Káhiry, pozdĺž rieky Níl a na západ od nej.



Obrázok 43: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape

Obrázok 43 zobrazuje mapu, pri ktorej respondenti označovali pyramídy v Gíze na mape. V mape sa nachádza 17 bodov označených respondentmi s maturitným predmetom geografia a 103 bodov s iným maturitným predmetom. Jadrom oboch značení je oblasť pyramíd. Hlavné rozdiely môžeme sledovať hlavne na sever a západ od pyramíd, kde túto oblasť značili hlavne respondenti s iným maturitným predmetom ako je geografia.



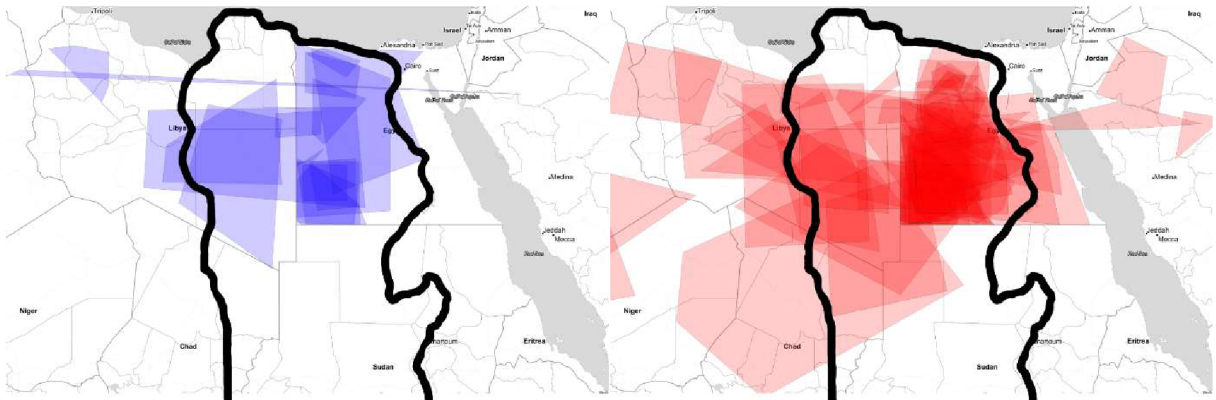
Obrázok 44: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape

Na obrázku 44 môžeme vidieť mapu, kde úlohou respondentov bolo vyznačiť Horu svätej Kataríny. 17 bodov bolo vyznačených respondentmi s maturitným predmetom geografia a 94 bodov respondentmi s iným maturitným predmetom. Centrom značenia u oboch skupín bola Hora svätej Kataríny. Respondenti s iným maturitným predmetom označovali viac severné časti Egypta, taktiež označovali oblasť Saudskej Arábie a celú plochu Egypta západne od Hory svätej Kataríny.



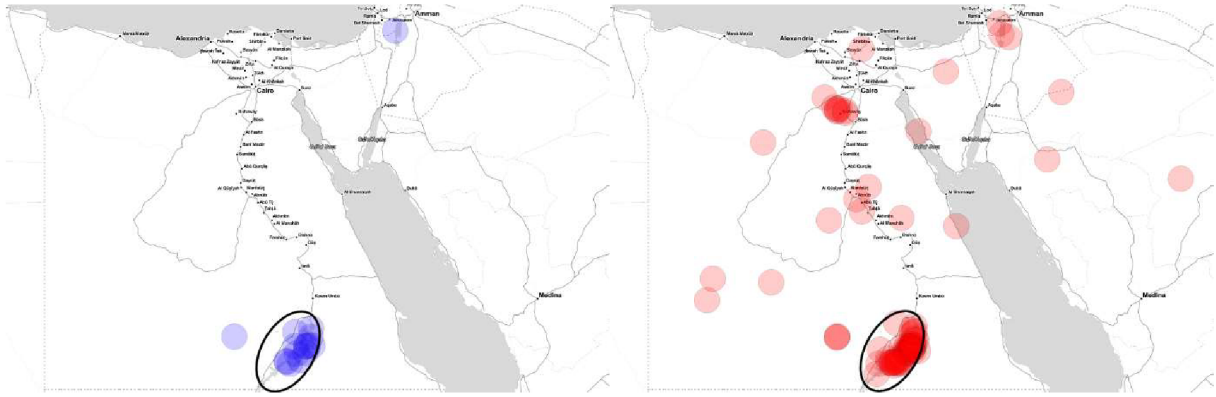
Obrázok 45: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Sinajského polostrova na mape

Obrázkom 45 je zobrazená mapa, pri ktorej respondenti označovali Sinajský polostrov. Respondentmi s maturitným predmetom geografia bolo označených 18 bodov a respondentmi s iným maturitným predmetom bolo označených 97 bodov. Študenti, ktorí si zvolili ako maturitný predmet geografiu označili všetky body na Sinajskom polostrove, hlavne v jeho strede, ale aj smerom na juh. Študenti s iným maturitným predmetom označili do značnej miery taktiež Sinajský polostrov, ale môžeme sledovať označovanie viac južnej časti polostrova, ale aj smerom na sever.



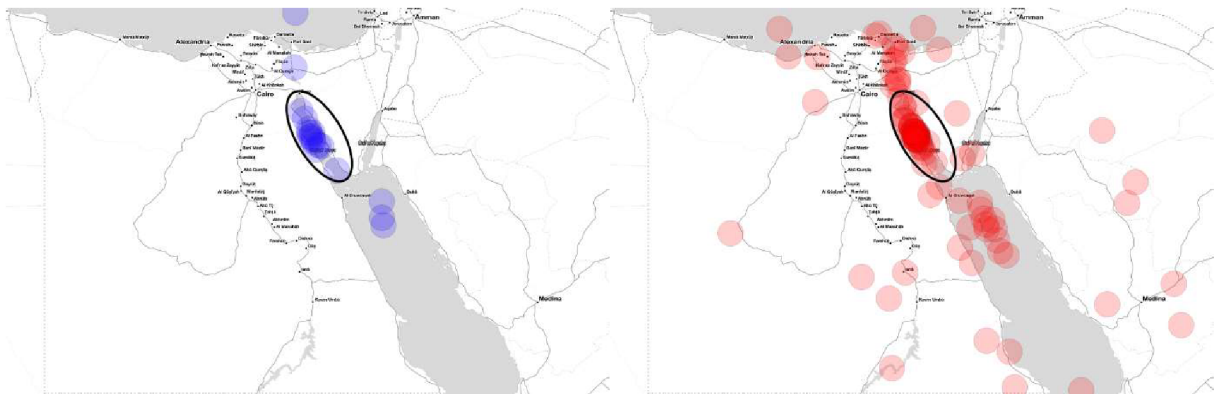
Obrázok 46: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape

Pri obrázku 46 bolo úlohou študentov označiť oblasť Líbyjskej púšte. Plôch, ktoré boli označené respondentmi s maturitným predmetom geografie môžeme vidieť 16 a respondentmi s iným maturitným predmetom 73 plôch. Hlavné rozdiely vidíme hlavne smerom na západ a východ od hranice Líbyjskej púšte, ktorej presah vyznačovali hlavne študenti s iným maturitným predmetom ako je geografia.



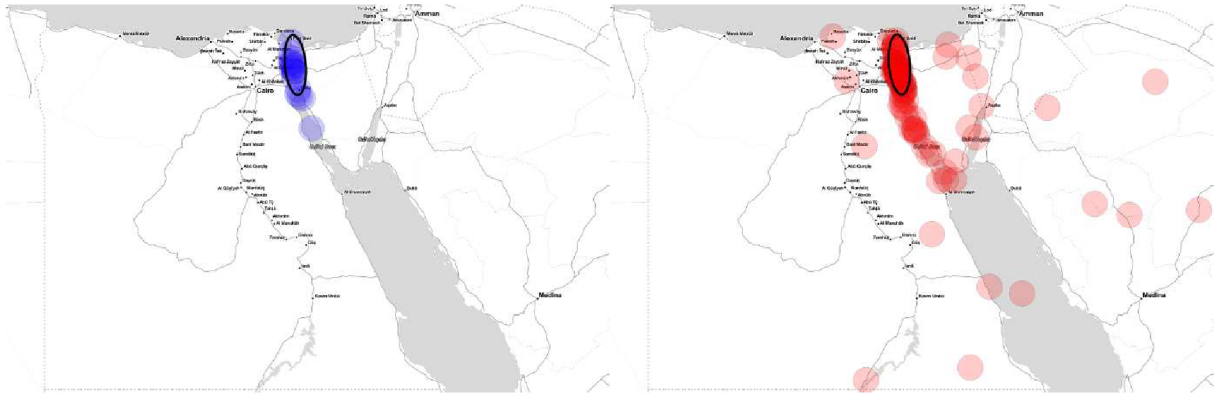
Obrázok 47: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Násiroveho jazera na mape

Na obrázku 47 vidíme mapu, kde respondenti vyznačovali oblasť Násiroveho jazera. 17 bodov bolo vyznačených študentmi s maturitným predmetom geografia a 98 bodov bolo vyznačených študentmi s iným maturitným predmetom. Jadrom značenia je hlavne stredná a severná časť jazera u oboch skupín. Mierne odchýlky vidíme u študentov s iným maturitným predmetom hlavne smerom na sever od Násiroveho jazera, ale aj v oblasti Červeného mora, Suezského zálivu a východnej časti Sinajského polostrova.



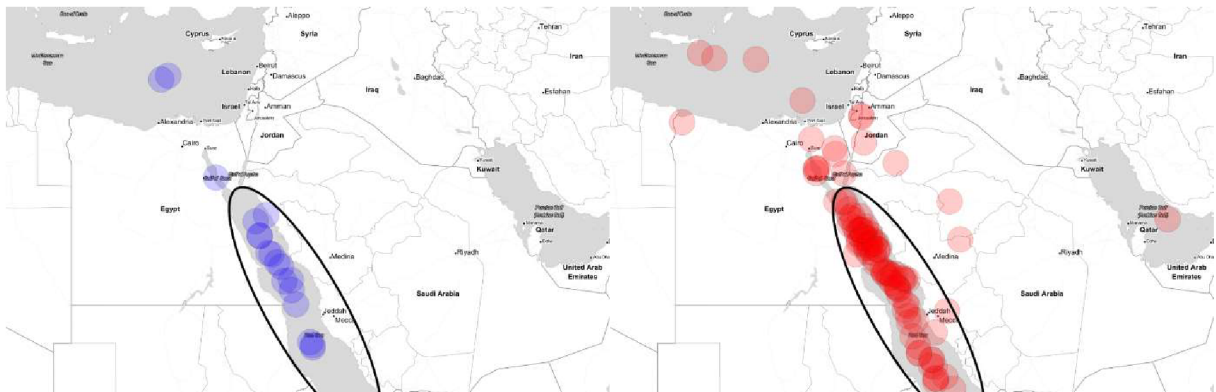
Obrázok 48: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Suezského zálivu na mape

Obrázok 48 predstavuje mapu, pri ktorej respondenti značili oblasť Suezského zálivu. 18 bodov vyznačili študenti s maturitným predmetom geografia a 103 bodov vyznačili študenti s iným maturitným predmetom. Značená oblasť študentami s maturitným predmetom geografie bola hlavne v strede Suezského zálivu, pričom mierne odchýlky vidíme v Červenom mori, Stredozemnom mori a Suezskom prieplave. Respondenti s iným maturitným predmetom značili okrem Suezského zálivu vo výraznej miere aj Červené more a oblasť Suezského prieplavu.



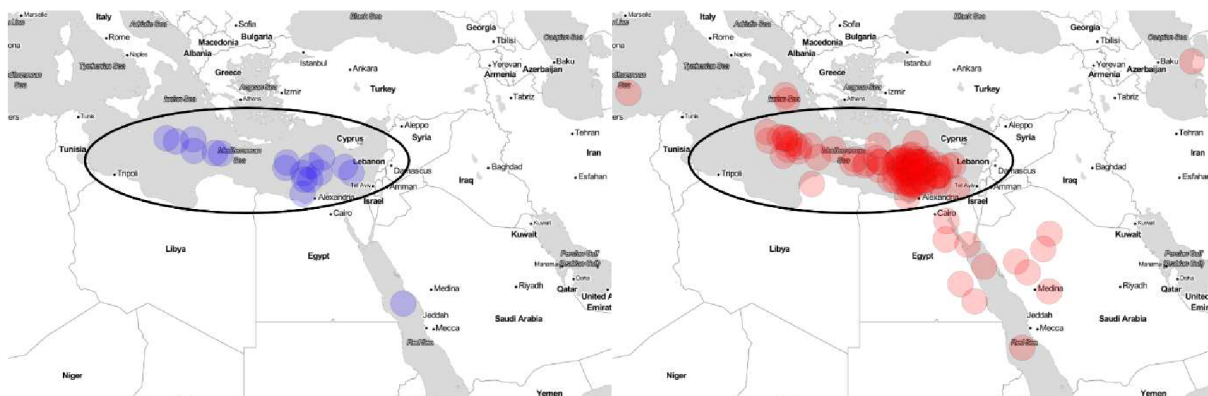
Obrázok 49: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Suezského prieplavu na mape

Obrázok 49 zobrazuje mapu, kde respondenti vyznačovali Suezsky prieplav. Body, ktorých bolo 18 vyznačili študenti s maturitným predmetom geografie a 103 bodov patrilo študentom s iným maturitným predmetom. Na pravej strane obrázku oproti ľavej strane obrázku môžeme sledovať výraznejšiu odchýlku smerom na juh, do Suezského zálivu, ale aj do východnej oblasti Sinajského polostrova.



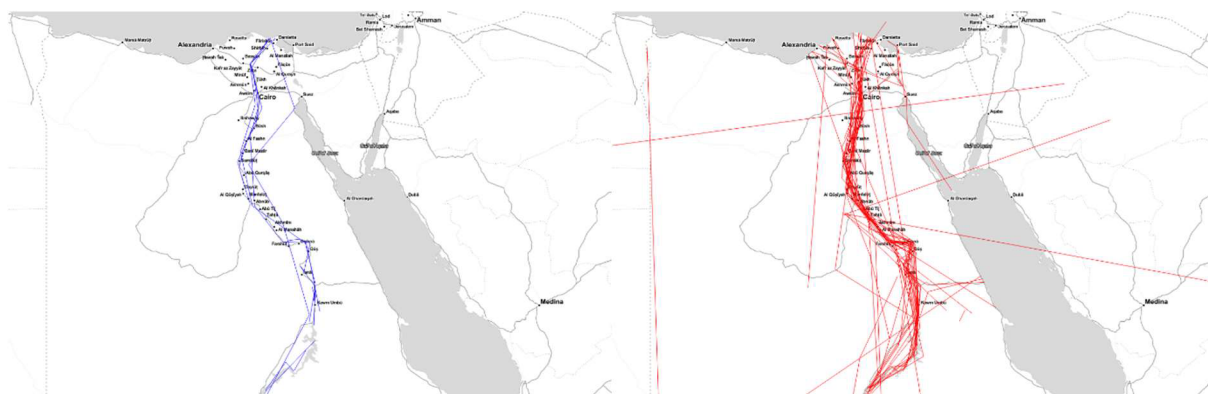
Obrázok 50: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Červeného mora na mape

Obrázkom 50 je zobrazená mapa, kde študenti označovali oblasť Červeného mora. Pri študentoch s maturitným predmetom geografia môžeme sledovať 18 bodov a pri študentoch s iným maturitným predmetom 103 bodov. Jadrom značenia u oboch skupín bola hlavne severnejšia časť Červeného mora, ale aj stredná a južná časť. Odchýlky značenia vidíme skôr u respondentov s iným maturitným predmetom, kde značili oblasť Sinajského polostrova, Suezského zálivu, Stredozemné more a Perzský záliv.



Obrázok 51: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Stredozemného mora na mape

Na obrázku 51 môžeme vidieť mapu, pri ktorej respondenti vyznačovali oblasť Stredozemného mora. 18 bodov označili respondenti s maturitným predmetom geografia a 105 bodov označili respondenti s iným maturitným predmetom. Hlavné oblasti značené u oboch skupín boli oblasti Stredozemného mora, hlavne južnejšia časť. Odchýlky sledujeme hlavne u respondentov s iným maturitným predmetom, to prevažne v oblasti Červeného mora, Saudskej Arábie, Iónskeho mora a Kaspického mora.

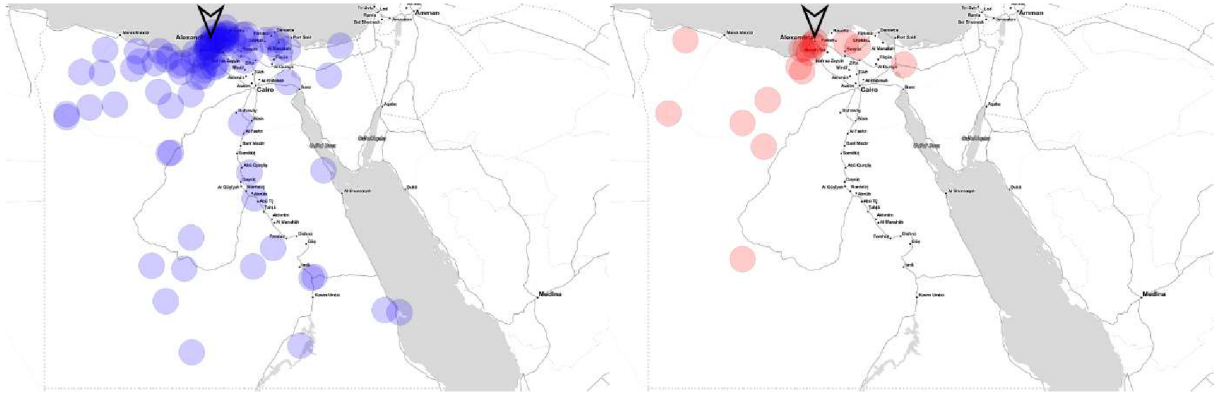


Obrázok 52: Porovnanie podľa maturitných predmetov vo vyznačení Nilu na mape

Obrázok 52 zobrazuje mapu, kde úlohou respondentov bolo vyznačiť riekou Níl. Línií, ktoré označili študenti s maturitným predmetom geografia bolo 10 a línií, ktoré označili študenti s iným maturitným predmetom sa v mape nachádza 57. Rozdiel v značení medzi študentami v prospech respondentom s maturitným predmetom geografia môžeme sledovať hlavne v oblasti Suezského prieplavu, ale aj západne od Násiroveho jazera.

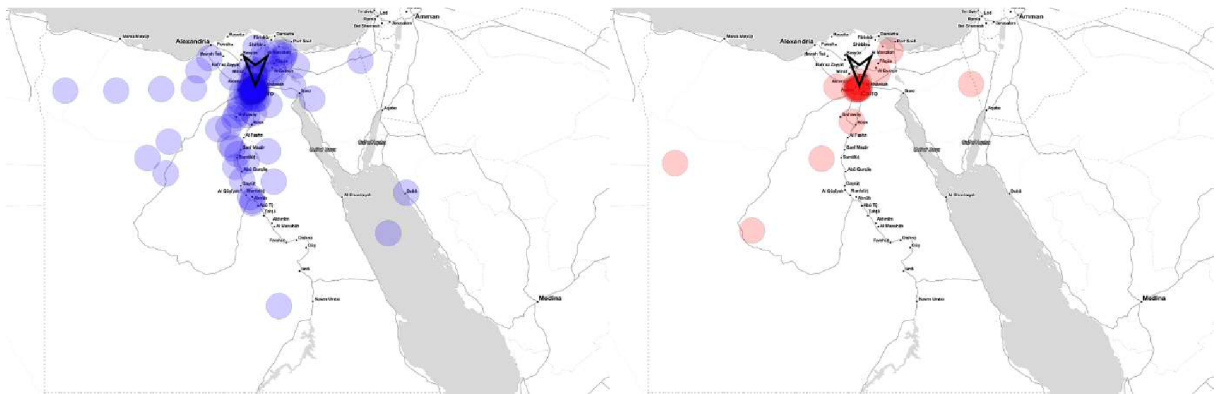
7.4. Porovnanie odpovedí podľa typu bilingválneho štúdia

V nasledujúcej podkapitole sme porovnávali respondentov na základe typu bilingválneho štúdia na gymnáziu. Modrou farbou sú vyjadrené odpovede študentov anglického bilingválneho štúdia a červenou farbou odpovede študentov nemeckého bilingválneho štúdia.



Obrázok 53: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení mesta Alexandria na mape

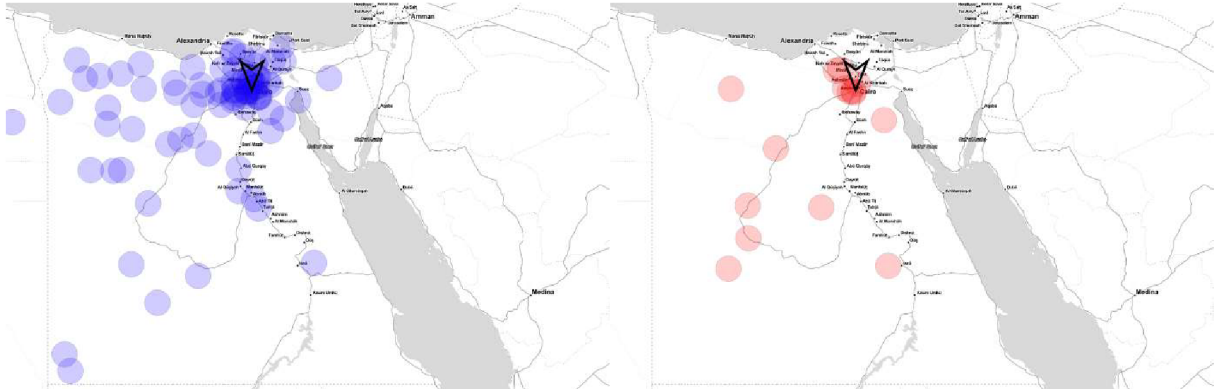
Obrázok 53 znázorňuje mapu, do ktorej respondenti značili mesto Alexandria. Bodov, ktoré značili študenti anglického bilingválneho štúdia sa na mape nachádza 86 a bodov študentov nemeckého bilingválneho štúdia 17. Hlavné rozdiely môžeme sledovať hlavne v oblasti západne od Alexandrie, kde študenti anglického bilingválneho štúdia značili túto oblasť. Ďalšie rozdiely sledujeme v oblasti rieky Níl, na pobreží Červeného mora, ako aj v Suezskom prielive v prospech študentov nemeckého bilingválneho štúdia.



Obrázok 54: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení mesta Káhira na mape

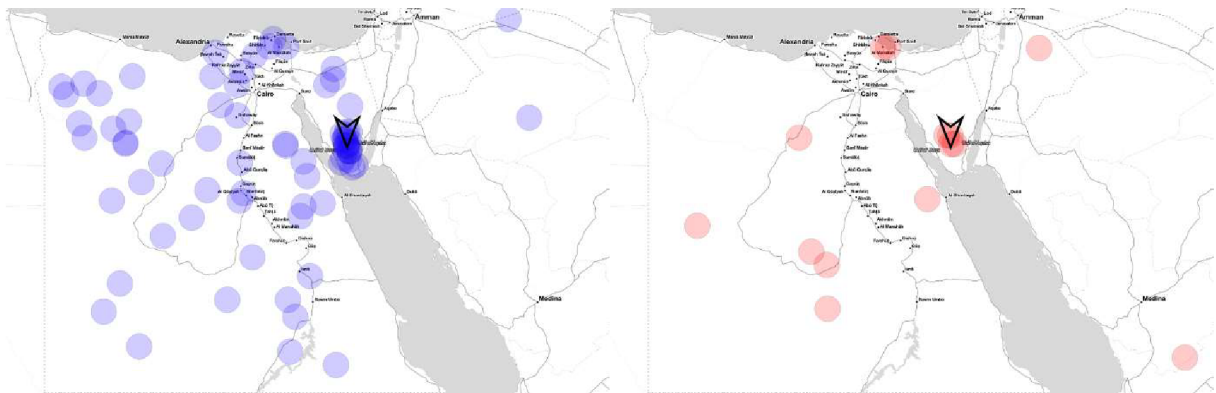
Obrázkom 54 je zobrazená mapa, pri ktorej úlohou respondentov bolo vyznačiť mesto Káhira. 88 bodov vyznačili študenti anglického bilingválneho štúdia a 17 bodov študenti nemeckého bilingválneho štúdia. Jadrom značenia u oboch skupín je mesto Káhira a okolie. Hlavné odchýlky sledujeme prevažne u študentov anglického bilingválneho štúdia a to hlavne

v oblasti južne od Káhiry po rieke Níl, ale aj severovýchodne od nej s presahom na Sinajský polostrov.



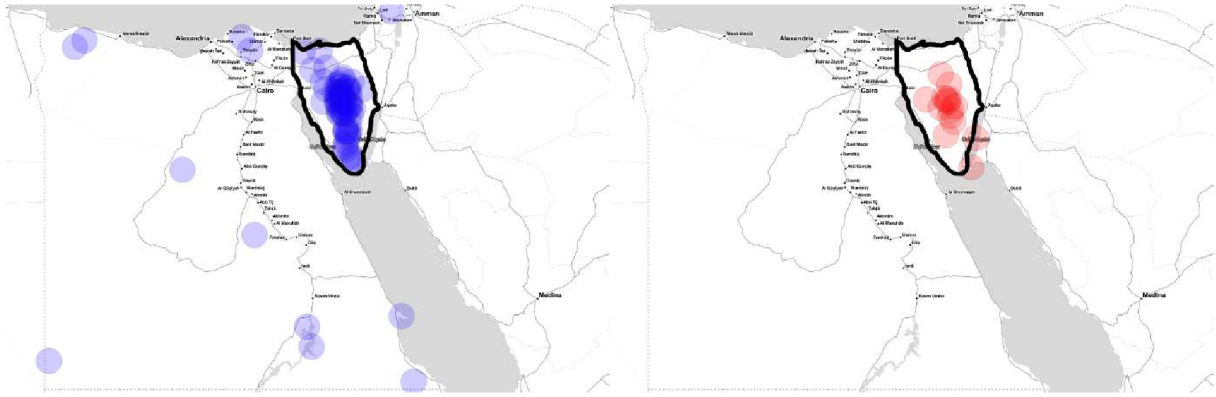
Obrázok 55: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape

Na obrázku 55 môžeme vidieť mapu, kde študenti značili pyramídy v Gíze. Bodov, ktoré vyznačili študenti anglického bilingválneho štúdia sa v mape nachádza 87 a bodov študentov nemeckého bilingválneho štúdia 17. Najviac vyznačených bodov môžeme sledovať v oblasti pyramíd, pričom odchýlky vidíme hlavne u študentov anglického bilingválneho štúdia a to v časti západne od pyramíd v oblasti Líbyjskej púšte.



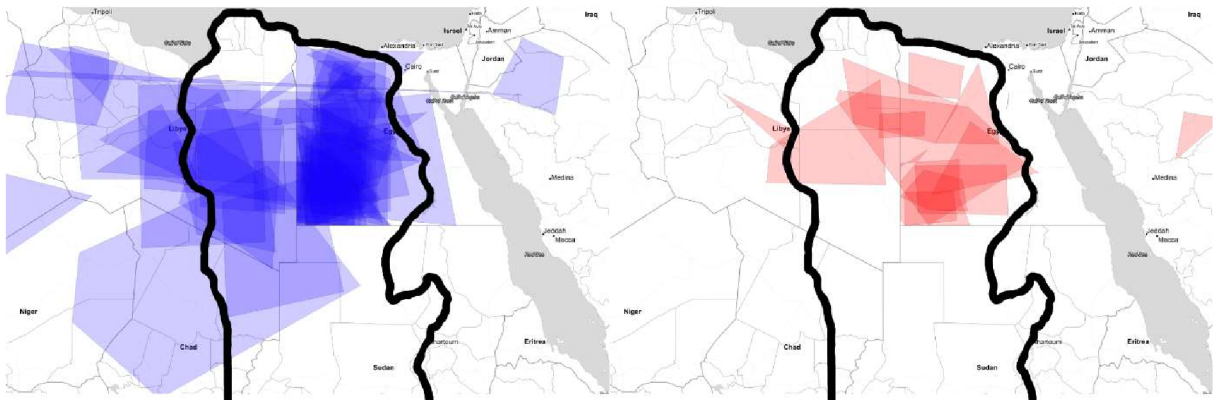
Obrázok 56: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape

Obrázok 56 zobrazuje mapu, pri ktorej študenti vyznačovali Horu svätej Kataríny. 85 bodov patrí študentom anglického bilingválneho štúdia a 15 bodov študentom nemeckého bilingválneho štúdia. Najväčší počet bodov môžeme vidieť v okolí Hory svätej Kataríny, kde študenti anglického bilingválneho štúdia značili výrazne smerom južne od nej. Ostatné body sú rozptýlené po celej ploche Egypta.



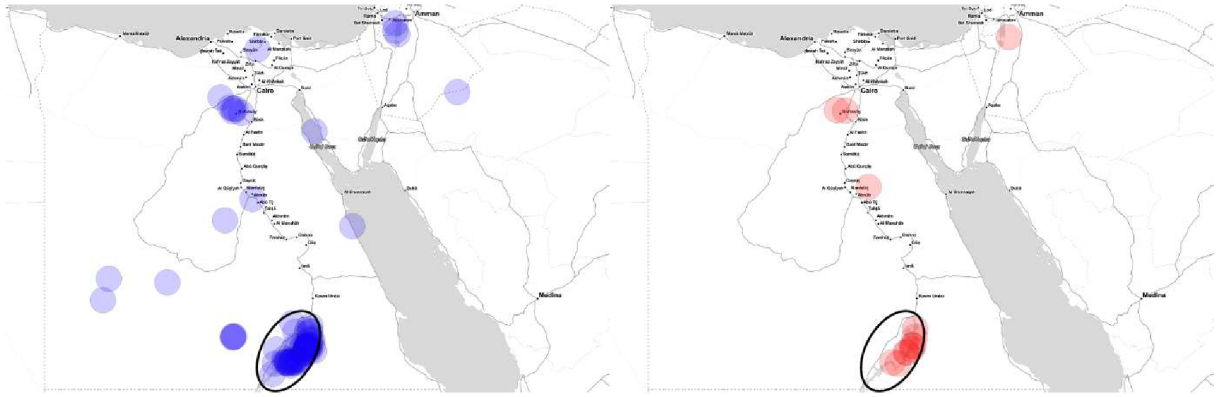
Obrázok 57: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Sinajského polostrova na mape

Obrázkom 57 je zobrazená mapa, do ktorej študenti značili Sinajský polostrov. V mape sa nachádza 85 bodov označených respondentmi anglického bilingválneho štúdia a 15 bodov označených respondentmi nemeckého bilingválneho. Študenti nemeckého bilingválneho štúdia označovali hlavne stred Sinajského polostrova, do menšej miery aj juh Sinajského polostrova. Študenti anglického bilingválneho štúdia označovali hlavne stred a juh, menej sever Sinajského polostrova.



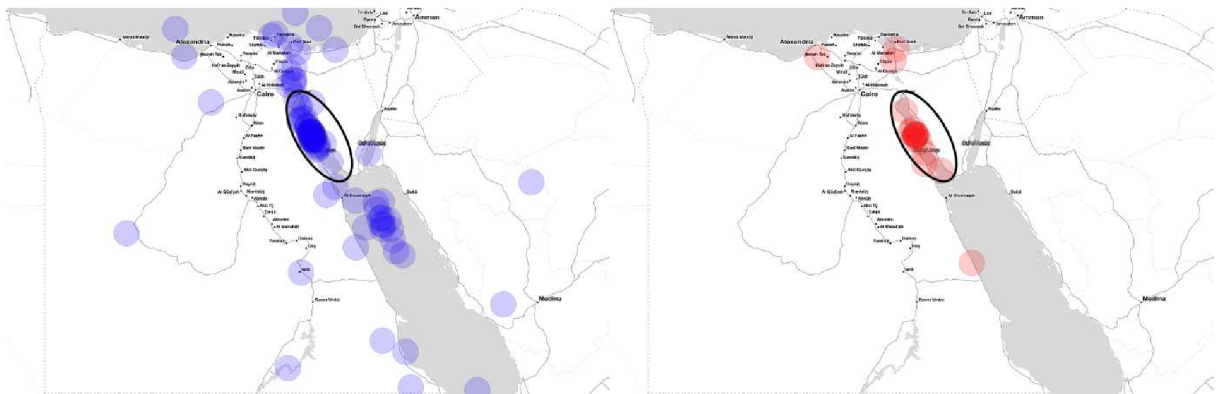
Obrázok 58: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape

Na obrázku 58 môžeme vidieť mapu, pri ktorej študenti označovali oblasť Líbyjskej púšte. 65 bodov v mape patrí respondentom anglického bilingválneho štúdia a 14 bodov respondentom nemeckého bilingválneho štúdia. Centrom oboch značení bola hlavne časť Líbyjskej púšte, ktorá sa nachádza na území Egypta. Pri študentoch anglického bilingválneho štúdia môžeme vo vyššej miere sledovať aj značenie západnej časti púšte v Líbyi, ktorá presahuje až za hranicu púšte.



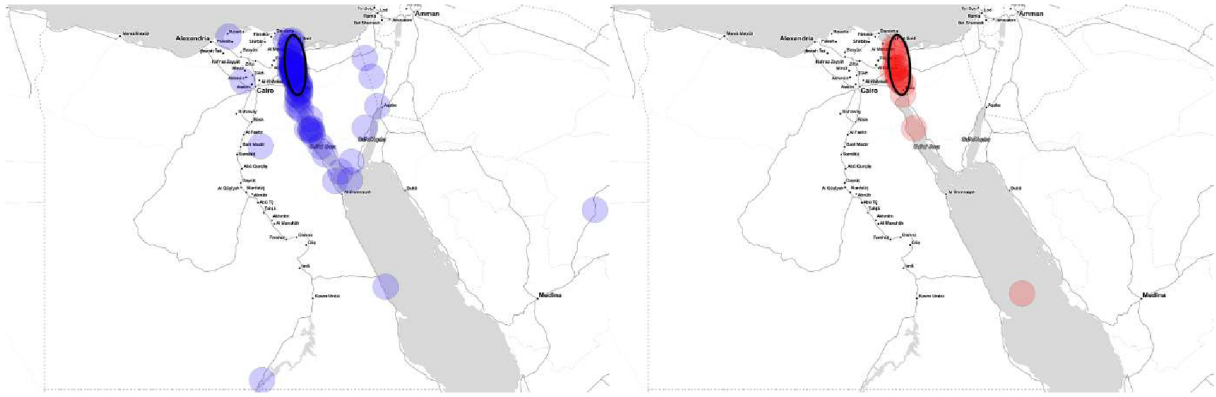
Obrázok 59: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Násiroveho jazera na mape

Obrázok 59 zobrazuje mapu, kde študenti značili Násirove jazero. Respondenti anglického bilingválneho štúdia označili 86 bodov a respondenti nemeckého bilingválneho štúdia 16 bodov. Jadro oboch značení môžeme sledovať v oblasti Násiroveho jazera, hlavne v jeho strede. Odchýlky u študentov anglického bilingválneho štúdia oproti študentom nemeckého bilingválneho štúdia vidíme smerom na západ od jazera a smerom na sever sa odchýlky u oboch viac menej zhodujú.



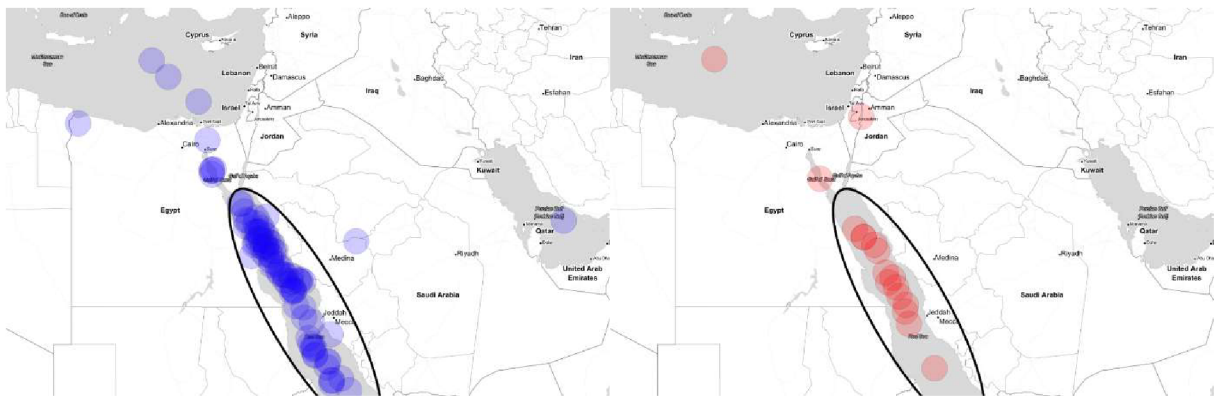
Obrázok 60: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Suezského zálivu na mape

Na obrázku 60 vidíme mapu, pri ktorej študenti značili oblasť Suezského zálivu. 88 bodov vyznačili študenti anglického bilingválneho štúdia a 17 bodov vyznačili študenti nemeckého bilingválneho štúdia. Hlavné združenie bodov vidíme u oboch skupín v Suezskom zálive, hlavne v jeho strede. Odchýlky sú zrejme zväčša u študentov anglického bilingválneho štúdia, kde smerujú hlavne do oblasti Červeného mora, ako aj Suezského prieplavu.



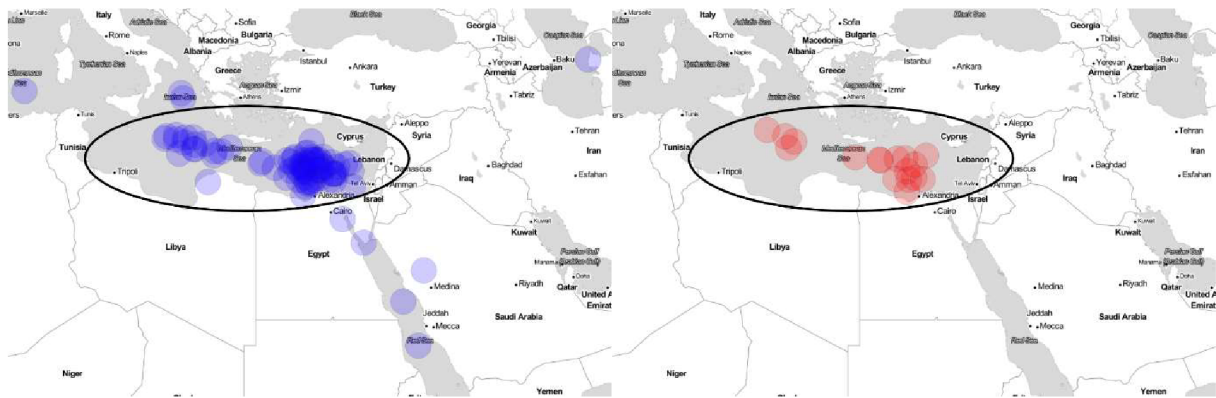
Obrázok 61: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Suezského prielavu na mape

Obrázkom 61 je zobrazená mapa, v ktorej študenti značili oblasť Suezského prielavu. Študenti anglického bilingválneho štúdia vyznačili 87 bodov a študenti nemeckého bilingválneho štúdia 17 bodov. U študentov anglického bilingválneho štúdia vidíme výraznejšie odchýlky v oblasti Suezského zálivu a východnej hranici Sinajského polostrova. Študenti nemeckého bilingválneho štúdia až na mierne odchýlky v Suezskom zálive a Červenom mori, určili Suezský prielav správne.



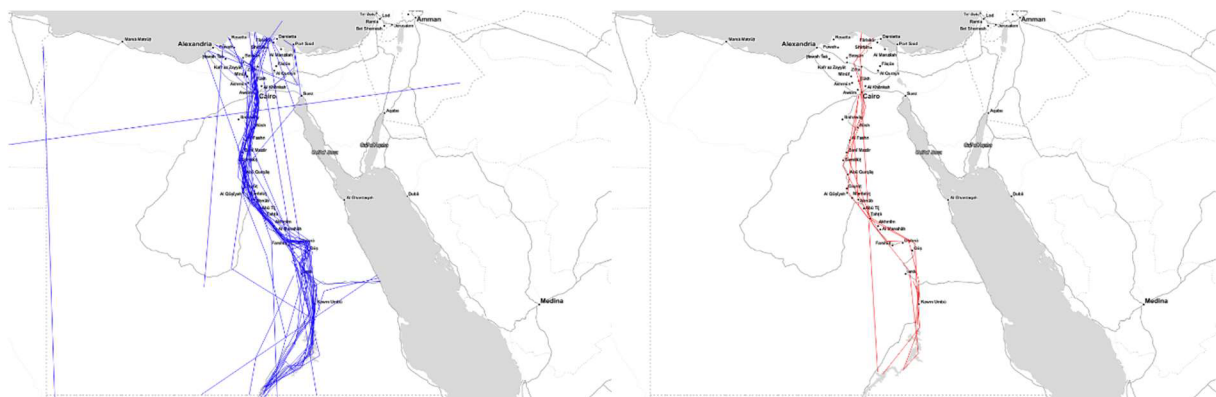
Obrázok 62: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Červeného mora na mape

Na obrázku 62 môžeme vidieť mapu, kde študenti značili oblasť Červeného mora. 87 bodov bolo vyznačených študentmi anglického bilingválneho štúdia a 17 bodov študentmi nemeckého bilingválneho štúdia. Na ľavej strane môžeme vidieť značenú hlavne oblasť Stredozemného mora vo vyššej miere jej strednú a severnú časť. Odchýlky vidíme v Perzskom zálive, Suezskom zálive a Stredozemnom mori. Na pravej strane je značená prevažne centrálna časť Červeného mora s minimálnymi odchýlkami Suezskom zálive a v Stredozemnom mori.



Obrázok 63: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Stredozemného mora na mape

Obrázok 63 znázorňuje mapu, pri ktorej študenti značili oblasť Stredozemného mora. Študenti anglického bilingválneho štúdia vyznačili 88 bodov a študenti nemeckého bilingválneho štúdia 17 bodov. Všetky body vyznačené študentmi nemeckého bilingválneho štúdia sa nachádzajú v oblasti Stredozemného mora, kde smerujú hlavne do jeho východnej časti. Jadrom značenia u študentov anglického bilingválneho štúdia je východná časť Stredozemného mora, ale aj smerom na západ od ostrova Kréta. Odchýlky môžeme sledovať hlavne v oblasti Iónskeho mora, Červeného mora a Kaspického mora.

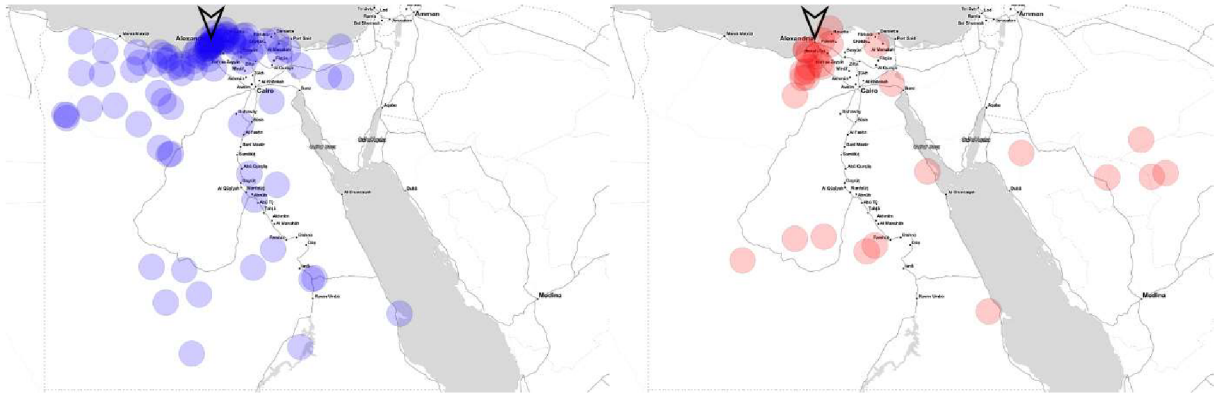


Obrázok 64: Porovnanie podľa typu bilingválneho štúdia vo vyznačení Nilu na mape

Obrázkom 64 je zobrazená mapa, v ktorej študenti značili rieku Níl. 48 línií vyznačili respondenti anglického bilingválneho štúdia a 8 línií respondenti nemeckého bilingválneho štúdia. Hlavné rozdiely môžeme sledovať v oblasti delty Nílu, takisto v Suezskom prieplave.

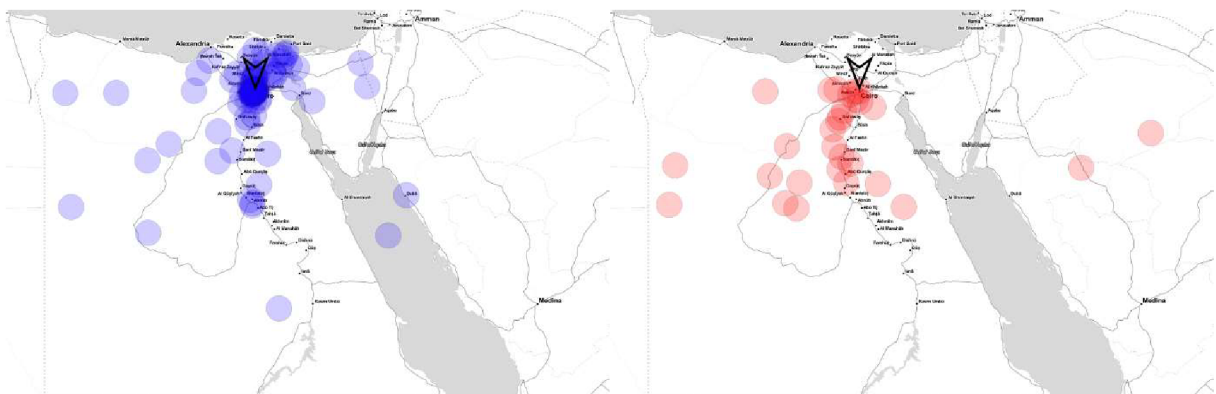
7.5. Porovnanie odpovedí podľa typu podkladovej mapy

V nasledujúcej podkapitole sme porovnávali respondentov na základe typu podkladovej mapy. Modrou farbou sú vyjadrené odpovede študentov, ktorí si vybrali podkladovú mapu satelitného snímku a červenou farbou odpovede študentov, ktorí si zvolili ako podkladovú mapu slepú mapu.



Obrázok 65: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení mesta Alexandria na mape

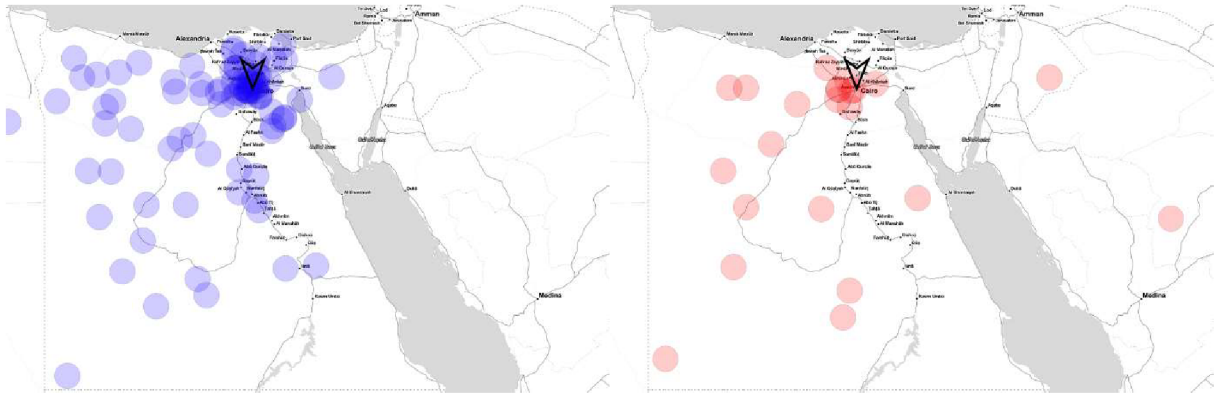
Na obrázku 65 môžeme vidieť mapu, kde študenti označovali mesto Alexandria. Respondenti s podkladovou mapou satelitného snímku vyznačili 92 bodov a študenti so slepou mapou 29 bodov. U študentov s podkladovou mapou satelitného snímku môžeme sledovať najvyššiu koncentráciu bodov v oblasti Alexandrie, ďalej smerom na západ a východ o nej s presahom na Sinajský polostrov. Taktiež smerom na juh po rieke Níl. Študenti so slepou mapou značili hlavne oblasť mierne smerom na juh a sever od Alexandrie, ale aj oblasť Saudskej Arábie.



Obrázok 66: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení mesta Káhira na mape

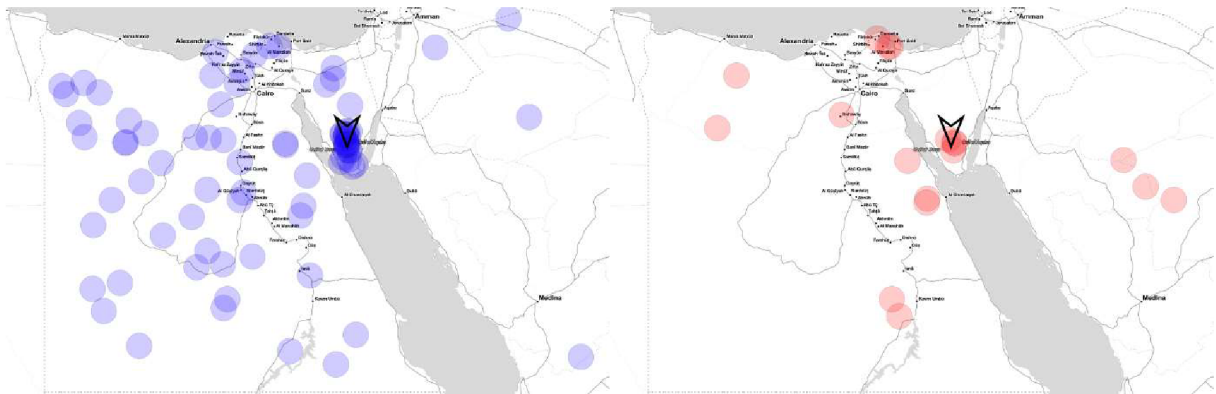
Obrázok 66 znázorňuje mapu, pri ktorej študenti značili mesto Káhira. Študenti s podkladovou mapou satelitného snímku označili 94 bodov a študenti so slepou mapou 29

bodov. Jadro, ktoré značili študenti so satelitným snímkom môžeme pozorovať v oblasti Káhiry a z veľkej časti aj smerom na západ a sever od nej, kde prenikajú až na Sinajský polostrov. Naopak študenti so slepou mapou značili Káhiru a hlavne smerom na juh po rieke Níl.



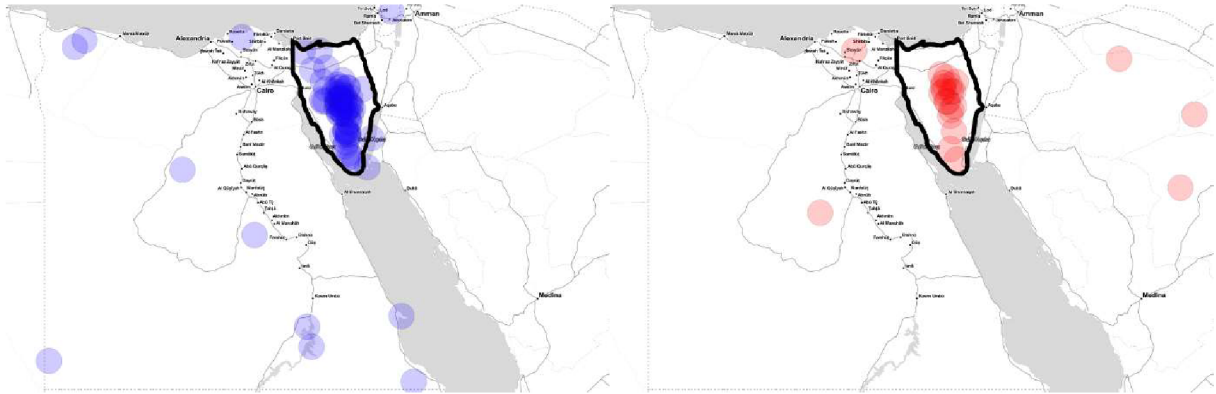
Obrázok 67: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení pyramíd v Gíze na mape

Obrázkom 67 je zobrazená mapa, v ktorej študenti značili oblasť pyramíd v Gíze. 94 bodov v mape patrí respondentom s podkladovou mapou satelitného snímku a 24 bodov respondentom so slepou mapou. Značená oblasť u oboch skupín sa do určitej miery zhoduje, kde značená bola oblasť Líbyjskej púšte. Rozdiely môžeme sledovať v značení študentov s podkladovou mapou satelitného snímku severne od pyramíd, oproti študentom so slepou mapou.



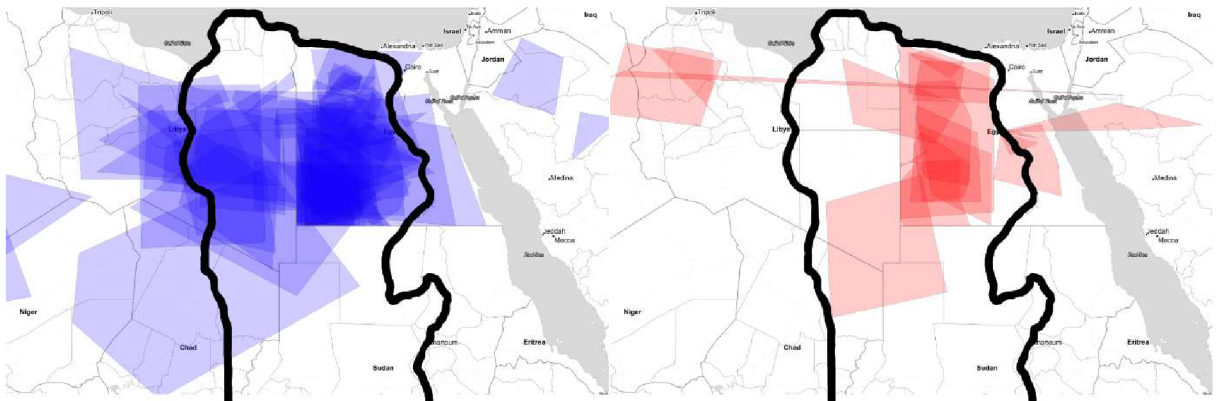
Obrázok 68: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Hory svätej Kataríny na mape

Na obrázku 68 môžeme vidieť mapu, kde študenti značili Horu svätej Kataríny. V mape sa nachádza 90 bodov označených respondentmi s podkladovou mapou satelitného snímku a 21 bodov označených respondentmi so slepou mapou. Centrom značenia u oboch skupín bola Hora svätej Kataríny. Respondenti s podkladovou mapou satelitného snímku označovali do vyššej miery oblasť Líbyjskej púšte, taktiež obe skupiny označovali aj oblasť Saudskej Arábie.



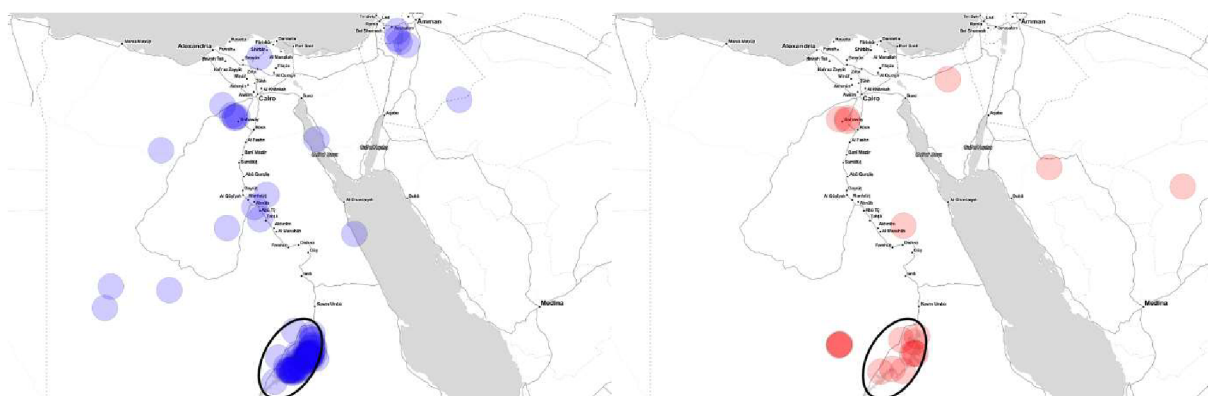
Obrázok 69: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Sinajského polostrova na mape

Obrázkom 69 je zobrazená mapa, v ktorej úlohou študentov bolo vyznačiť Sinajský polostrov. Odpovedí respondentov s podkladovou mapou satelitného snímku sa v mape nachádza 91 bodov, pričom odpovedí respondentov so slepou mapou 24 bodov. Obe skupiny označovali hlavne stred Sinajského polostrova, do menšej miery aj juh Sinajského polostrova, pričom skupina študentov s podkladovou mapou satelitného snímku označovala aj sever Sinajského polostrova. Odchýlky u respondentov s podkladovou mapou satelitného snímku vidíme v oblasti Násiroveho jazera a na pobreží Červeného mora, pričom respondenti so slepou mapou značili aj oblasť Saudskej Arábie.



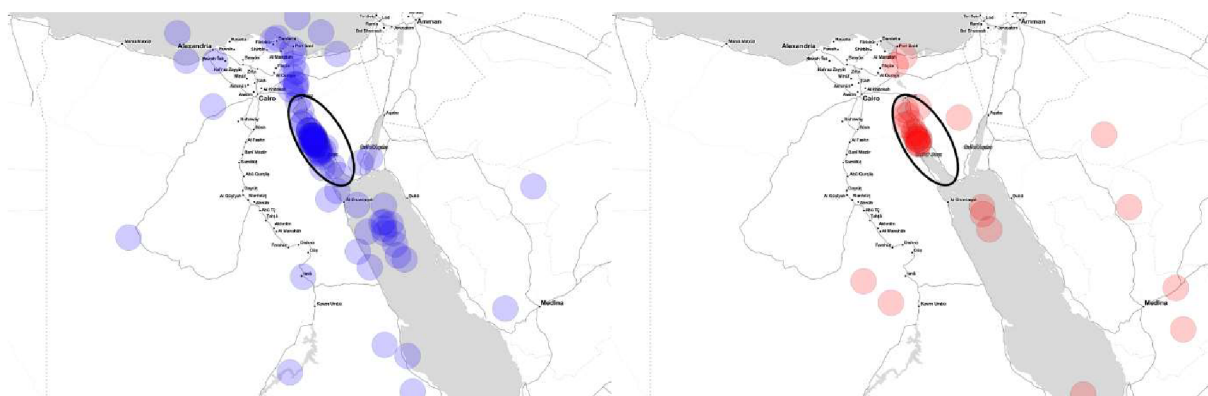
Obrázok 70: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Líbyjskej púšte na mape

Na obrázku 70 môžeme vidieť mapu, kde študenti značili Líbyjskú púšť. Z respondentov, ktorí si vybrali ako podkladovú mapu satelitný snímok sa v mape nachádza 71 plôch, a tých, ktorí si vybrali slepú mapu sa v mape nachádza 19 plôch. Vyznačenú plochu Líbyjskej púšte u oboch skupín môžeme sledovať hlavne v oblasti Egypta. Väčšia časť respondentov s podkladovou mapou satelitného snímku značili aj oblasti Líbye s presahom za hranicu púšte.



Obrázok 71: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Násiroveho jazera na mape

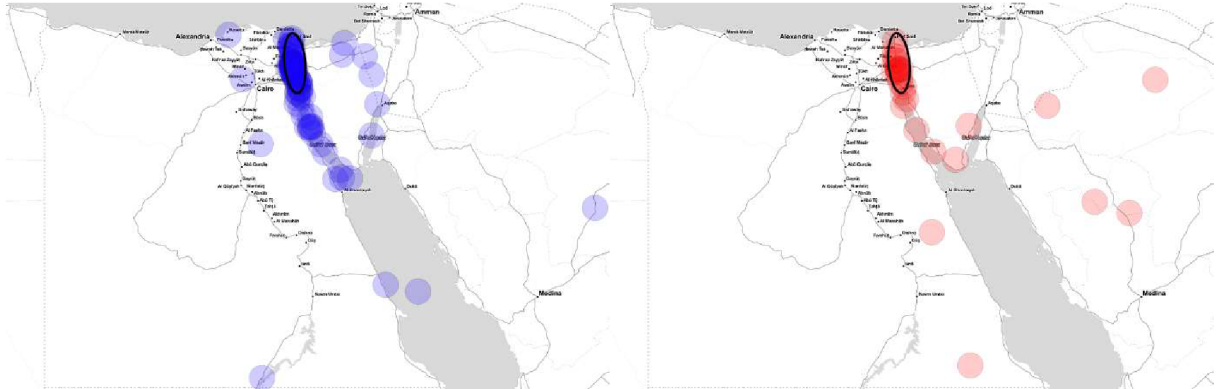
Nasledujúcim obrázkom 71 je znázornené mapa, kde sa respondenti snažili označiť Násirovo jazero. Body označené na podkladovej mape satelitného snímku predstavujú 92 bodov, pričom odpovede na podkladovej mape slepej predstavujú 23 bodov. Jadrom značenia je u oboch skupín Násirovo jazero, kde značili viac stred a sever jazera. Mierne odchýlky vidíme u študentov s podkladovou mapou satelitného snímku hlavne smerom na sever od Násiroveho jazera, ale aj v oblasti Červeného mora, Suezského zálivu a východnej časti Sinajského polostrova, pričom študenti s podkladovou slepou mapou značili aj oblasť Saudskej Arábie a Sinajský polostrov.



Obrázok 72: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Suezského zálivu na mape

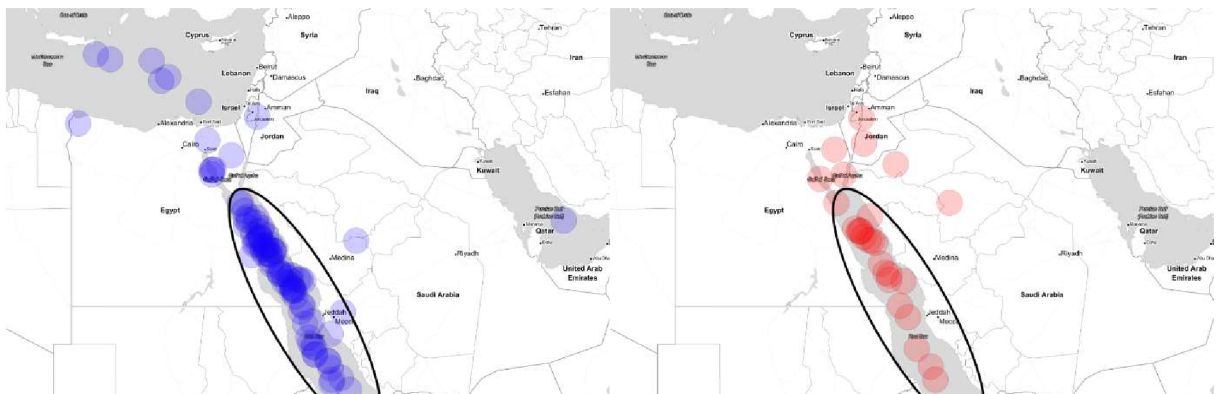
Pri obrázku 72 mali študenti za úlohu do mapy vyznačiť Suezský záliv. Ľavá strana, modré body zobrazujú vyznačované body respondentov podkladovej mapy satelitného snímku, ktorých sa na mape nachádza 94, pričom podkladovej mapy slepej to činí 29 bodov. Značená oblasť oboch skupín bola hlavne v strede Suezského zálivu, kde respondenti s podkladovou mapou satelitného snímku značili aj severnú a južnú časť zálivu oproti respondentom so slepou mapou, ktorí značili iba severnú oblasť. Značné odchýlky môžeme vidieť v Suezskom

prieplave, Červenom mori, a Stredozemnom mori a to primárne u respondentov s podkladovou mapou satelitného snímku.



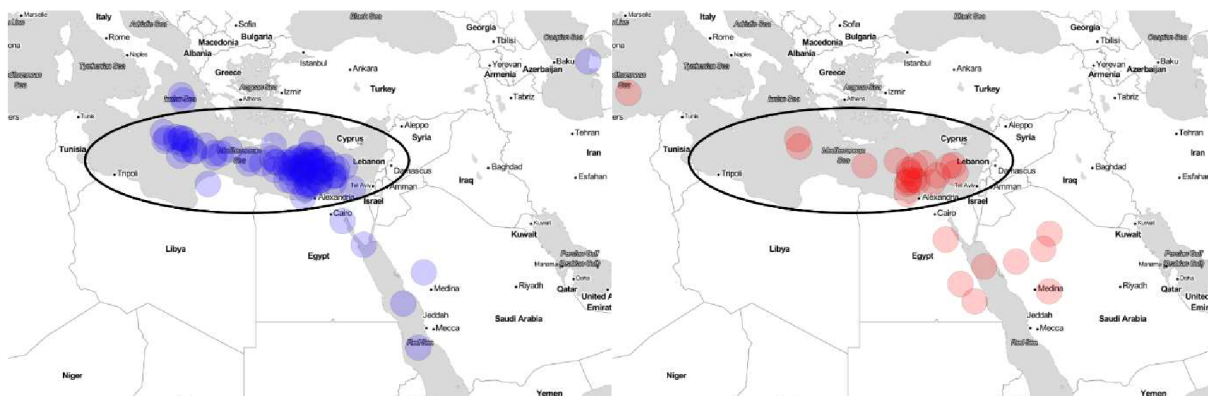
Obrázok 73: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Suezského prieplavu na mape

Obrázkom 73 je zobrazená mapa, v ktorej úlohou študentov bolo vyznačiť Suezský prieplav. S podkladovou mapou satelitného snímku sa v mape nachádza 93 bodov, pričom so slepou mapou 28 bodov. Hlavnou oblasťou, ktorú značili obe skupiny je Suezsky prieplav, pričom odchýlky sledujeme v oblasti Suezského zálivu. Rozdiel v odchýlkach môžeme vidieť u respondentov s podkladovou mapou satelitného snímku, kde značili východnú časť Sinajského polostrova.



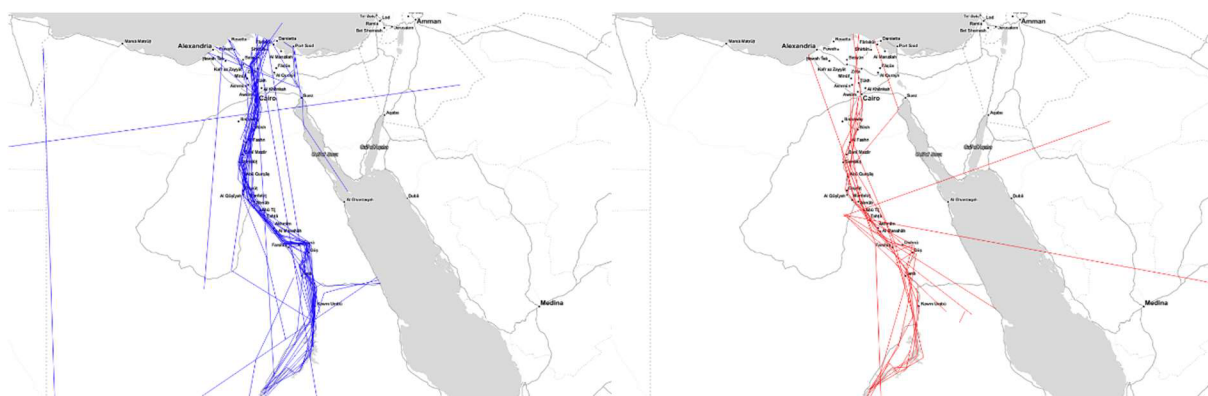
Obrázok 74: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Červeného mora na mape

Obrázok 74 zobrazuje mapu, pri ktorej študenti vyznačovali Červené more. 94 bodov patrí študentom s podkladovou mapou satelitného snímku a 27 bodov študentom s podkladovou slepou mapou. Výrazná časť bodov u oboch skupín smeruje do oblasti Červeného mora, pričom u respondentov podkladovej mapy satelitného snímku vo vyššej miere aj južnejšia časť Červeného mora. Študenti s podkladovou mapou satelitného snímku na rozdiel od študentov so slepou podkladovou mapou značili aj oblasť Stredozemného mora a Perzského zálivu.



Obrázok 75: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Stredozemného mora na mape

Na obrázku 75 môžeme vidieť mapu, kde respondenti vyznačovali oblasť Stredozemného mora. Študenti, ktorí si zvolili satelitný snímok vyznačili v mape 94 bodov. Študenti, ktorí si zvolili slepú mapu vyznačili v mape 29 bodov. Hlavné oblasti značené u oboch skupín boli oblasti Stredozemného mora, hlavne jeho južná časť. Odchýlky sledujeme hlavne u respondentov podkladovej mapy satelitného snímku, to v oblasti Iónskeho a Kaspického mora, ale aj v Červenom mori. U respondentov podkladovej mapy slepej môžeme vidieť odchýlky v oblasti západného pobrežia Červeného mora a v Saudskej Arábii.



Obrázok 76: Porovnanie podľa typu podkladovej mapy vo vyznačení Nílu na mape

Obrázok 76 zobrazuje mapu, kde úlohou bolo vyznačiť rieku Níl. Ľavá strana, modré línie zobrazujú vyznačované línie študentmi s podkladovou mapou satelitného snímku, ktorých sa v mape nachádza 48, pričom u respondentov so slepou mapu 20 línií. Môžeme pozorovať, že obe skupiny značili do mapy podobnú líniu, ktorá kopíruje rieku Níl. Odchýlky môžeme sledovať západne od Násiroveho jazera. Respondenti s podkladovou mapou satelitného snímku označovali aj oblasť Suezského prielivu a zálivu.

7.6. Hodnotenie výsledkov

Študenti Evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici majú rôzne úrovne vedomostí o tom, kde sa predom stanovené miesta, ktoré sa týkajú Egypta nachádzajú.

Zistili sme, že pri porovnávaní mentálnych máp podľa pohlavia sa nachádzajú mierne rozdiely. Pri mestách Alexandria, Káhira a pyramíd v Gíze mali muži vyššiu presnosť značenia a ich body neboli tak rozptýlené po Egypte, ako u žien. Do značnej miery boli podobné značenia pri Násirovom jazere, Hory svätej Kataríny, Suezského zálivu, Suezského priepľavu a Sinajského polostrova. Rozdiely sme sledovali aj pri značení Líbyjskej púšte, Červeného mora, Stredozemného mora a rieky Níl, kde muži mali menšie odchýlky oproti ženám.

Pri hodnotení výsledkov mentálnych máp pri rozdelení študentov podľa navštívenia Egypta, môžeme pozorovať miernu zhodu v značení hlavne pri Násirovom jazere, Stredozemnom mori a Sinajskom polostrove. Rozdiely boli výrazné najmä pri Alexandrii, Káhire, pyramídach v Gíze, Hore svätej Kataríny, Líbyjskej púšti, Suezskom zálive, Suezskom priepľave, Červenom mori a pri rieke Níl.

Pri porovnávaní odpovedí podľa maturitných predmetov boli odpovede u všetkých 12 pozorovaných oblastí výrazne rozdielne. Študenti s maturitným predmetom geografie dokázali oveľa presnejšie určiť polohu sledovaných bodov a výrazne eliminovali odchýlky oproti študentom s iným maturitným predmetom.

Porovnávanie výsledkov výskumu pri skupine podľa typu bilingválneho štúdia dopadlo v niektorých otázkach podobne, pri iných zase rozdielne. Podobnosť odpovedí sme mohli sledovať hlavne pri Násirovom jazere a Sinajskom polostrove. Rozdiely boli zrejme pri určovaní polohy mesta Alexandria a Káhira, pyramídach v Gíze, Hory svätej Kataríny, Líbyjskej púšte, Suezského zálivu, Suezského priepľavu, Červeného mora, Stredozemného mora a rieke Níl, kde študenti nemeckého bilingválneho štúdia mali vyššiu presnosť značenia.

Pri výsledkoch s rozdielnou podkladovou mapou sme porovnávali odpovede študentov na podkladovej mape satelitného snímku a odpovede študentom s podkladovou slepou mapou. Miernu zhodu sme zaznamenali hlavne pri značení Sinajského polostrova a Násiroveho jazera. Rozdiely sme mohli sledovať pri Alexandrii, Káhire, pyramídach v Gíze, Hore svätej Kataríny, Líbyjskej púšte, Suezského zálivu, Suezského priepľavu, Červeného mora, Stredozemného mora a pri rieke Níl. Študenti s podkladovou slepou mapou mali vyššiu tendenciu značiť aj oblasť Saudskej Arábie.

Záver

V prvej kapitole sme sa venovali hlavne charakteristike dnešného štátneho územia, kde sme rozoberali tvar štátneho územia, výpočet Wagneroveho indexu, veľkosť územia, či rozdelenie a charakteristiku reliéfu jednotlivých oblastí v Egypte. Pri druhej kapitole sme sa zaoberali kultúrou Egypta. Snažili sme sa priblížiť populáciu, náboženstvo a pyramídy. Treťou kapitolou sme znázornili historický vývoj štátneho územia. Venovali sme sa hlavne obdobiu od roku 1250 až po súčasnosť, kde sme ju znázorňovali mapami.

V štvrtej kapitole sme si priblížili pojem mentálna mapa a jej pomoc pri výskume. V piatej kapitole sme urobili výskum na vybranej strednej škole, a to na Evanjelickom gymnáziu v Banskej Bystrici. Vychádzali sme z internetového dotazníku, ktorý pozostával z podkladovej mapy, kde úlohou študentov bolo vyznačiť predom určené miesta, ktorých bolo 12 a týkali sa Egyptu s 9 doplnujúcimi otázkami. Odpovede na otázky sme rozdelili do skupín, ktoré sme neskôr analyzovali. Dotazníku sa zúčastnilo stodvadsaťtri respondentov.

V šiestej kapitole sme si vysvetlili, ako prebiehala tvorba máp. V siedmej kapitole sme sa zaoberali analýzou a vyhodnocovaním výsledkov máp. Zámerom bolo zistiť v čom sú hlavné rozdiely v značení medzi rôznymi skupinami. Dáta, ktoré sme sa rozhodli analyzovať boli rozdelené do kategórií a medzi sebou navzájom porovnávané a na záver vyhodnocované. Naše predpoklady sa naplnili a zo všetkých skupín, ktoré sa zúčastnili výskumu obstáli najlepšie študenti, ktorí si zvolili ako svoj maturitný predmet geografiu.

Zoznam literatúry

Abdel-Meguid, M. (2016). Ecosystem and biodiversity in the Nile Basin “Case study: Lake Nasser.” *Handbook of Environmental Chemistry*, 56, 305–356. [online] [cit. 5. 4. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/57ykk99k>

Ayyad, M. A., Fakhry, A. M., & Moustafa, A. R. A. (2000). Plant biodiversity in the Saint Catherine area of the Sinai peninsula, Egypt. *Biodiversity and Conservation*, 9(2), 265–281. [online] [cit. 5. 4. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/83xyf4uh>

Bláha J.D., *Mentální mapa Česka v podání českých žáků základních a středních škol*. Geografie. 2013, roč. 118, č. 1. [online] [cit. 6. 4. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/7rw4ucf9>

Brumann, C. (1999). Writing for Culture. [online] [cit. 9. 3. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/tauus56y>

Crececius, D. (1998). Egypt in the eighteenth century. *The Cambridge History of Egypt*, 59–86. [online] [cit. 12. 2. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/4r24zfuy>

Dodwell, H. (2011). *The founder of modern Egypt: a study of Muhammad ‘Ali*. Cambridge University Press. [online] [cit. 6. 3. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/crdnxa57>

Dykstra, D. (1998). The French occupation of Egypt, 1798–1801. *The Cambridge History of Egypt*, 113–138. [online] [cit. 13. 2. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/2sdvpmvh>

Edwards, I. E. S. (1955). *The pyramids of Egypt*. [online] [cit. 14. 3. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/yc2xkpew>

Embabi, N. S. (2018). *Landscapes and Landforms of Egypt*. [online] [cit. 2. 3. 2022]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/rupz3has>

Fňukal, M. (2013). *Univerzita Palackého v Olomouci Katedra geografie “Rozšíření akreditace studia učitelství geografie na PřF UP v Olomouci o kombinovanou formu.”* [online] [cit. 13. 3. 2022]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/3bkfc95w>

Hathaway, J. (1998). Egypt in the seventeenth century. *The Cambridge History of Egypt*, 34–58. [online] [cit. 11. 2. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/24nfkr5b>

Khey Pard (2018). *The history of Egypt: Every Year*. [online] [cit. 12. 2. 2022].
Dostupné z: <https://tinyurl.com/4t4r7fvn>

Marsot, A. (2007). *A history of Egypt: from the Arab conquest to the present*. 184.
[online] [cit. 12. 2. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/5daaxr8f>

Moneim Abdel, A. A. (2005). Overview of the geomorphological and hydrogeological characteristics of the Eastern Desert of Egypt. *Hydrogeology Journal*, 13(2), 416–425. [online] [cit. 5. 4. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/2ybjahv5>

Pitcher, D. E. (1972). *An Historical Geography of the Ottoman Empire: From Earliest Times to the ...* [online] [cit. 11. 2. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/3p23sw2b>

Presidency.eg. (2023). *Egypt's Flag Now*. [online] [cit. 13. 3. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/jvck6549>

Red Mapping ID (2022). *Evolution of Egypt (3500 BC- 2022)*. [online] [cit. 12. 2. 2022].
Dostupné z: <https://tinyurl.com/4br8azkn>

Tignor, L. (2011). *Egypt: A Short History*. [online] [cit. 8. 3. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/ycxdu6na>

Toledano, E. R. (2003). State and Society in Mid-Nineteenth-Century Egypt. *The International Journal of African Historical Studies*, 24(1), 190. [online] [cit. 7. 3. 2023].
Dostupné z: <https://tinyurl.com/59hvww37>

Tsoar, H. (1995). Desertification in Northern Sinai in the eighteenth century. *Climatic Change*, 29(4), 429–438. [online] [cit. 5. 4. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/yc764vw8>

United States. Central Intelligence Agency. (2021). *The CIA world factbook 2021-2022*. [online] [cit. 2. 3. 2022]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/3aw4xbsf>

Us Department of State. (2021). *Egypt - United States Department of State*. [online] [cit. 11. 3. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/562n2adp>

Voženílek V., 1997. *Mentální mapa a mentální prostorové představy*. Geodetický a Kartografický obzor. roč. 43, č. 1, s. 9–14. [cit. 5. 4. 2023].

Winter, M. (1998). Ottoman Egypt, 1525–1609. *The Cambridge History of Egypt*, 1–33. [online] [cit. 11. 2. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/2dc6587s>

Worldometers.info. (2023). *Worldometer*. [online] [cit. 9. 3. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/ep7uxkc5>

Zahran M. A., & Willis A. J. (2009). *The Vegetation of Egypt*. [online] [cit. 5. 4. 2023]. Dostupné z: <https://tinyurl.com/269xcvz5>